

Urząd Statystyczny w Olsztynie
Statistical Office in Olsztyn

*Analizy statystyczne
Statistical Analyses*

**TURYSTYKA
W WOJEWÓDZTWIE
WARMIŃSKO-MAZURSKIM
W 2007 R.**

***TOURISM
IN WARMIŃSKO-MAZURSKIE
VOIVODSHIP
IN 2007***

ISBN-978-83-88130-74-9

Olsztyn 2008

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*

Przewodniczący *President*
Janusz Pappelbon – Zastępca Dyrektora Urzędu Statystycznego

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Joanna Balcerzak-Kalata, Eliza Bielakow, Monika Borawska,
Alina Hoczyk, Elżbieta Lorek, Małgorzata Miłaszewska

SEKRETARZ *SECRETARY*

Agnieszka Wobolewicz

REDAKCJA MERYTORYCZNA *ESSENTIAL EDITING*
I SKŁAD KOMPUTEROWY *AND COMPUTER SETTING*

Wydział Analiz i Udostępniania Informacji *Analyses and Data Dissemination Division*
Urzędu Statystycznego w Olsztynie *of Statistical Office in Olsztyn*

Przy publikowaniu danych Urzędu *When publishing Statistical Office data*
Statystycznego prosimy o podanie źródła *please indicate source*

Publikacja dostępna w Internecie: *Publication available on the Internet:*
www.stat.gov.pl/olsz

ISBN-978-83-88130-74-9

Druk i oprawa: Wydział Poligraficzny Urzędu Statystycznego w Olsztynie
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82. Zamówienie nr 40/2008.

Nakład 98 egz.

PRZEDMOWA

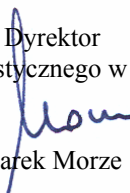
Turystyka w województwie warmińsko-mazurskim w 2007 r. jest kolejną edycją, cyklicznie wydawanego przez Urząd Statystyczny w Olsztynie, opracowania poświęconego turystyce. Publikacja zawiera opis turystycznych atrakcji Warmii i Mazur, przedstawia stan infrastruktury oraz informacje na temat ruchu i usług turystycznych.

Po raz pierwszy dokonano charakterystyki walorów i atrakcji turystycznych powiatów i gmin województwa, wykorzystując najważniejsze, dostępne na tym poziomie agregacji informacje z zakresu turystyki. Sytuację na Warmii i Mazurach ukazano również na tle kraju oraz innych województw. Analizę statystyczną przeprowadzono w oparciu o dane obejmujące 2007 r., natomiast podstawowe tendencje badanych zjawisk zaprezentowano na przestrzeni lat 2003-2007.

W publikacji wykorzystano dane statystyczne pozyskane w badaniach prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny, uzupełnione informacjami Instytutu Turystyki, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Straży Granicznej Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków oraz danymi starostw powiatowych.

Składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom za udostępnione informacje, które przyczyniły się do wzbogacenia treści niniejszej publikacji. Wyrażam jednocześnie nadzieję, że opracowanie dostarczy cennych informacji wszystkim zainteresowanym turystyką na Warmii i Mazurach.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marek Morze

PREFACE

Tourism in Warmińsko-Mazurskie Voivodship in 2007 is the next edition of the publication about tourism, presented periodically by the Statistical Office in Olsztyn. This publication contains descriptions of tourist attractions of Warmia and Mazury, describes tourist infrastructure and presents information about tourist traffic and services.

This is the first time when description of tourist values and attractions in powiats and gminas of the voivodship was prepared, making the most of basic information available at this level of tourist data aggregation. Situation of Warmia and Mazury was also presented against the background of the country and other voivodships. Statistical analysis was conducted on the basis of data concerning year 2007, while basic trends of analysed occurrences were presented within the space of years 2003-2007.

Statistical data used in this publication, obtained in researches conducted by the Central Statistical Office, were supplemented by information from the Institute of Tourism, the Polish Tourist Association, the Border Guard, the Voivodship Office of Monuments Protection and by data from powiat districts.

I thank all people and institutions for provided information that supplemented content of this publication. At the same time I hope this elaboration will deliver valuable information for all persons interested in tourism on Warmia and Mazury.

Director
of the Statistical Office in Olsztyn

Marek Morze

SPIS TREŚCI**CONTENTS**

		Str. Page
PRZEDMOWA	PREFACE	3
UWAGI OGÓLNE	GENERAL NOTES	6
UWAGI METODYCZNE	METHODICAL NOTES	
Źródła i zakres danych.....	<i>Sources and range of data</i>	8
Objaśnienia podstawowych pojęć.....	<i>Explanation of basic definitions</i>	10
ANALIZA STATYSTYCZNA	STATISTICAL ANALYSIS	
1. Turystyka w województwie warmińsko-mazurskim.....	1. <i>Tourism in Warmińsko-Mazurskie Voivodship</i>	14
2. Powiaty i gminy na turystycznej mapie Warmii i Mazur	2. <i>Powiats and gminas on a tourist map of Warmia and Mazury</i>	28
TABLICE STATYSTYCZNE	STATISTICAL TABLES	
Ważniejsze dane o turystyce w województwie (2003, 2006, 2007) ...	<i>Major data on tourism in the voivodship (2003, 2006, 2007)</i>	71
Warmińsko-mazurskie na tle kraju w 2007 r.	<i>Warmińsko-Mazurskie Voivodship against the background of the country in 2007</i>	85
Powiaty na tle województwa w 2007 r.	<i>Powiats on the background of the voivodship in 2007</i>	91
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w gminach i ich wykorzystanie w 2007 r.	<i>Collective tourist accommodation establishments and their occupancy in 2007</i>	98

W języku angielskim: przedmowa, spis treści, streszczenie części analitycznej i tablice.

In English version: preface, contents, summary of the analysis and tables.

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w opracowaniu prezentowane są zgodnie z obowiązującym podziałem administracyjnym i agregowane na poziomie: kraju, województw, podregionów (grupujących jednostki szczebla powiatowego), powiatów i gmin.
2. Publikowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – **dotyczą całej gospodarki narodowej**.
3. Zamieszczone informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących**.
4. Dane prezentuje się:
 - w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), opracowanej na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT;
 - przy wykorzystaniu Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644).
5. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **každorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Dane w podziale według sekcji PKD oraz w podziale administracyjnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.
7. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością.
8. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku według stanu w dniu 30 VI.
9. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie.
10. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.
11. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska /-/ - zjawisko nie wystąpiło,
Znak „x” - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe,
„W tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy,
Kropka (.) - oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	=	tysiąc	m ²	=	metr kwadratowy
mln	=	milion	ha	=	hektar
zł	=	złoty	km ²	=	kilometr kwadratowy
szt	=	sztuka	m ³	=	metr sześcienny
kg	=	kilogram	hm ³	=	hektometr sześcienny
dt	=	decytona	dam ³	=	dekametr sześcienny
km	=	kilometr	pp.	=	punkt procentowy

UWAGI METODYCZNE

I. Źródła i zakres danych

Informacje zawarte w niniejszej publikacji uzyskano na podstawie sprawozdawczości GUS oraz źródeł pozastatystycznych.

Baza noclegowa turystyki

Dane o stanie i wykorzystaniu bazy noclegowej turystyki pochodzą ze stałych badań statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego. Od 2000 r. obiekty świadczące usługi noclegowe dla turystów zobowiązane były do sporządzenia kwartalnych sprawozdań na formularzach oznaczonych symbolami KT-1 i KT-1a. Wraz z koniecznością pełnego dostosowania polskiej statystyki turystyki do wymagań Unii Europejskiej, od 2003 r. badanie turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania jest badaniem miesięcznym.

Wykazy jednostek do badania K-T1 i KT-1a powstają w oparciu o Bazę Jednostek Statystycznych (BJS), która jest utworzona jako operat do wszystkich badań prowadzonych przez GUS. Kartoteka obiektów zbiorowego zakwaterowania jest aktualizowana w oparciu o rejestry administracyjne, ewidencję obiektów skategoryzowanych oraz inne źródła.

Od 2000 r. badanie bazy noclegowej turystyki w Polsce (podobnie jak w wielu innych krajach) nie obejmuje pokoi gościnnych, a od 2003 r. również kwater agroturystycznych ze względu na brak odpowiednich wykazów tych obiektów i bardzo ograniczone możliwości ich uzyskania. Zbierane są natomiast dane o turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Jednostki sprawozdawcze podają: dokładną lokalizację, rodzaj obiektu, a w niektórych przypadkach także kategorię, właściciela, gestora (użytkownika) obiektu, liczbę pokoi, miejsc noclegowych, placówek gastronomicznych, informacje o udogodnieniach dla osób niepełnosprawnych oraz wyposażeniu w urządzenia sportowo-rekreacyjne. Ponadto informują o wykorzystaniu obiektu w poszczególnych miesiącach, a także o liczbie osób korzystających oraz udzielonych noclegach i wynajętych pokojach (z wyodrębnieniem turystów zagranicznych).

W statystyce bazy noclegowej przyjęto następujące rozwiązania:

- dane dotyczące obiektów i miejsc noclegowych obejmują wszystkie obiekty czynne w dniu 31 VII oraz obiekty ewentualnie nieczynne w tym dniu, ale czynne w okresie sprawozdawczym; przyjęto dla nich maksymalną liczbę miejsc,
- przez obiekt czynny rozumie się obiekt, którego co najmniej część była dostępna dla turystów (niezależnie od tego czy był on faktycznie wykorzystywany w okresie sprawozdawczym),
- stopień wykorzystania obiektu - wyrażony w procentach - wynika z porównania faktycznie udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu), a dodatkowo dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych z porównania faktycznie wynajętych pokoi do nominalnej liczby pokoi,
- osoby korzystające to liczba osób (turystów), które rozpoczęły pobyt w obiekcie w danym miesiącu (tj. zostały zameldowane). Oznacza to, że osoby przebywające w obiekcie na przełomie miesięcy, w opracowaniach będą ujmowane tylko raz, czyli będą wykazywane tylko w jednym miesiącu (tj. w chwili zameldowania),
- restauracja to zakład gastronomiczny z pełną obsługą kelnerską oferujący całodziennie wyżywienie o szerokim asortymencie potraw i napojów,
- do barów i kawiarni zaliczono także winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.,
- do punktów gastronomicznych zaliczono także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Informacje dotyczące prywatnej bazy noclegowej (kwater agroturystycznych i pokoi gościnnych) uzyskano z badań Instytutu Turystyki.

Ruch graniczny

Informacje o ruchu granicznym opracowywane są na podstawie materiałów jednostkowych Straży Granicznej. Rejestracja ruchu granicznego polega na ewidencji osób i środków transportu odprawionych na wszystkich polskich przejściach granicznych. Prowadzona jest ona w sposób ciągły. Dane statystyczne opracowywane są w okresach miesięcznych dla każdego przejścia granicznego imiennie. Zawierają informacje o liczbie odpraw dokonanych na granicy w podziale na odprawy dotyczące Polaków i cudzoziemców – według kierunków (do i z Polski) i rodzajów ruchu (paszportowy, obsługa środków transportu, uproszczone i inny). W przypadku cudzoziemców wjeżdżających do Polski określa się ich obywatelstwo (na podstawie kraju, który wydał dokument podróży) i deklarowane przez nich cele pobytu w Polsce.

W statystyce ruchu granicznego przyjęto następujące rozwiązania:

- dane dotyczące przyjazdów i wyjazdów zagranicznych ujmują odprawy osób przekraczających granicę na podstawie paszportów oraz – w przypadku obywateli UE – innych dowodów tożsamości. Nie uwzględnia się natomiast obsługi środków transportu i pozostałego ruchu,
- w liczbie odpraw Polaków wyjeżdżających za granicę uwzględnione są także odprawy osób posługujących się paszportami konsularnymi i dyplomatycznymi oraz osób wyjeżdżających na stałe za granicę,
- liczba odpraw cudzoziemców przybyłych do Polski obejmuje również odprawy osób przyjeżdżających na stałe.

W badaniu ruchu granicznego pracownicy Straży Granicznej rejestrują przekroczenia granicy (dokonane odprawy), a nie osoby. Liczba odpraw nie oznacza więc liczby osób przekraczających granicę. Osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Ta sama zasada dotyczy pojazdów mechanicznych.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze

Informacje statystyczne dotyczące stanu i działalności klubów i kół PTTK opracowane zostały na podstawie rocznej sprawozdawczości tej organizacji (formularz TK-0). Sprawozdanie zawiera informacje o liczbie klubów i kół oraz ich członków, wycieczkach turystyki powszechnej i kwalifikowanej oraz ich uczestnikach. Ponadto zbierane są dane statystyczne o kadrze szkoleniowej (przodownicy i instruktorzy), działalności klubów turystyki kwalifikowanej według dyscyplin, przewodnikach turystycznych, przyznanych odznakach oraz szlakach turystycznych.

Zabytki

Do liczebnej identyfikacji zabytków w województwie wykorzystano Rejestr zabytków nieruchomych oraz Rejestr zabytków archeologicznych, prowadzone przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie.

II. Objaśnienia podstawowych pojęć

Turystyka – ogół czynności osób podróżujących i przebywających w miejscach znajdujących się poza ich zwykłym otoczeniem przez okres nie przekraczający 12 miesięcy, w celach wypoczynkowych, służbowych lub innych, z wyłączeniem podróży, których głównym celem jest podjęcie pracy zarobkowej.

Istnieją trzy podstawowe formy turystyki zależne od rozpatrywanego obszaru (np. region, kraj, grupa krajów):

- **turystyka krajowa** to ogół czynności rezydentów danego obszaru, podróżujących do miejsc położonych w obrębie tego obszaru, ale nie należących do ich zwykłego otoczenia;
- **turystyka przyjazdowa** definiowana jest jako ogół czynności nierezydentów podróżujących w obrębie danego obszaru, który nie stanowi ich zwykłego otoczenia;
- **turystyka wyjazdowa** to zespół czynności rezydentów danego obszaru podróżujących do i przebywających w miejscach znajdujących się poza obrębem tego obszaru (a tym samym poza ich zwykłym otoczeniem).

W przypadku niniejszej publikacji omawianym obszarem jest województwo.

Odwiedzający – uczestnicy turystyki. Określenie to dotyczy każdej osoby podróżującej do miejsca znajdującego się poza jej zwykłym otoczeniem, na czas nie dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy, jeśli podstawowym celem podróży nie jest podjęcie działalności zarobkowej wynagradzanej ze środków pochodzących z odwiedzanego miejsca.

Kategoria „odwiedzający” (krajowi i międzynarodowi) dotyczy **turystów** (tzn. odwiedzających, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z miejsc zbiorowego lub indywidualnego zakwaterowania w odwiedzanym miejscu) i **odwiedzających jednodniowych (beznoclegowych)**.

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania badane przez GUS

Hotel – obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem gości. Każdy hotel musi świadczyć usługi gastronomiczne. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii hoteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Motel – obiekt hotelarski zlokalizowany przy trasach komunikacji drogowej, który poza usługami hotelarskimi przystosowany jest również do świadczenia usług motoryzacyjnych i dysponuje parkingiem. Motel musi posiadać co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych. Każdy motel musi świadczyć usługi gastronomiczne. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii moteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Pensjonat – obiekt hotelarski, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami. Musi świadczyć usługi gastronomiczne. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii pensjonatów: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Inny obiekt hotelowy – (podgrupa wprowadzona od 2004 r.) obiekt noclegowy, podzielony na pokoje, podlegający jednemu zarządowi, świadczący pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprzątanie pokoi, ślanie łóżek i mycie urządzeń sanitarnych (np. obiekt spełniający zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, któremu nie została nadana kategoria).

Dom wycieczkowy – obiekt położony na obszarze zabudowanym lub w pobliżu zabudowy, posiadający co najmniej 30 miejsc noclegowych, dostosowany do samoobsługi klientów oraz świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy dom wycieczkowy musi posiadać przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie domów wycieczkowych: najwyższa – kat. I, najniższa – kat. III.

Schronisko – obiekt położony poza obszarem zabudowanym, przy szlakach turystycznych, świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Schronisko posiada przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. Pojęcie „schronisko” nie obejmuje schronisk młodzieżowych.

Schronisko młodzieżowe – obiekt przeznaczony do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowany do samoobsługi klientów. Schronisko młodzieżowe jest placówką zlokalizowaną w samodzielnym budynku lub w wydzielonej części budynku. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie schronisk młodzieżowych: najwyższa – kat. I, najniższa – kat. III.

Szkolne schronisko młodzieżowe – placówka oświatowo-wychowawcza umożliwiająca rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Ośrodek wczasowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z wczasami.

Ośrodek kolonijny – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z koloniami.

Ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do przeprowadzania kursów, konferencji, szkoleń, zjazdów itp. Może być także przystosowany do świadczenia usług wczasowych.

Dom pracy twórczej – obiekt, w którym są zapewnione właściwe warunki do wykonywania pracy twórczej i wypoczynku twórców, wykorzystywany również (głównie przez ich rodziny) jako ośrodek wczasowy.

Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych – domki turystyczne – budynki niepodpiwniczone, posiadające nie więcej niż cztery pokoje, dostosowane do świadczenia usług typu hotelarskiego. Domki mogą tworzyć zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych oraz organizacyjnie wchodzić w skład innych obiektów noclegowych. W grupie zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych mogą znajdować się również miejsca kempingowe.

Kemping – teren zwykle zadrzewiony, strzeżony, oświetlony, mający stałą obsługę recepcyjną i wyposażony w urządzenia (sanitarne, gastronomiczne, rekreacyjne), umożliwiające turystom nocleg w namiotach, mieszkalnych przyczepach samochodowych, a także przyrządzanie posiłków oraz parkowanie pojazdów samochodowych. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się cztery kategorie kempingów: najwyższa – 4 gwiazdki, najniższa – 1 gwiazdka.

Pole biwakowe – wydzielone miejsce w terenie zadrzewionym, nie strzeżone, oznakowane i ogrodzone prowizorycznie, umożliwiające turystom nocleg w namiotach. Na polu biwakowym znajdują się punkty poboru wody pitnej, podstawowe urządzenia sanitarne i tereny rekreacyjne.

Ośrodek wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego – zespół obiektów i urządzeń zlokalizowanych w niedużej odległości od aglomeracji miejskiej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów o walorach przyrodniczych korzystnych dla rekreacji, w strefach z zapewnioną komunikacją środkami przewozu publicznego. Ośrodek wyposażony jest zgodnie z potrzebami krótkotrwałego wypoczynku i rekreacji. Umożliwia obsłużenie jednocześnie znacznej liczby osób o różnych upodobaniach. Obiekty noclegowe wchodzące w skład ośrodka mogą być wykorzystywane na potrzeby wczasów.

Zakład uzdrowiskowy – zakład opieki zdrowotnej położony na terenie uzdrowiska i wykorzystujący przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych naturalne zasoby lecznicze uzdrowiska i świadczący usługi noclegowe.

Pozostałe niesklasyfikowane – obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, hotele robotnicze itp. Do 2004 roku do tej grupy zaliczano również obiekty, które nie spełniały wymogów kategoryzacyjnych dla poszczególnych rodzajów obiektów.

Szlaki turystyczne – trasy (przede wszystkim piesze) wytyczone w terenie ze względu na walory krajobrazowe (z uwzględnieniem warunków bezpieczeństwa turystów i przepisów ochrony środowiska), oznaczone umownymi znakami umożliwiającymi odnalezienie właściwej drogi – zalecanej lub obowiązkowej.

Kwatery agroturystyczne – pokoje mieszkaniowe i budynki gospodarcze (po adaptacji), będące własnością rolników, wynajmowane turystom na noclegi za opłatą.

Pokoje gościnne – umeblowane pomieszczenia i lokale w mieszkaniach i domach osób fizycznych lub prawnych (z wykluczeniem obiektów zbiorowego zakwaterowania jak hotele, pensjonaty, ośrodki wczasowe i wypoczynkowe, pola biwakowe i inne), wynajmowane turystom na noclegi za opłatą.

Zabytek – nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Zabytek nieruchomy – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości stanowiące zabytek.

Zabytek ruchomy – rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych stanowiące zabytek.

Zabytek archeologiczny – zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

ANALIZA STATYSTYCZNA

1. Turystyka w województwie warmińsko-mazurskim

Warmińsko-mazurskie wyróżnia się na tle kraju szczególnymi walorami przyrodniczymi, spośród których za najważniejsze można uznać czyste powietrze oraz bogactwo i różnorodność środowiska przyrodniczego. Liczne jeziora, zwarte kompleksy leśne i urozmaicona rzeźba terenu składają się na wizerunek województwa jako obszaru atrakcyjnego turystycznie.

Na terenie Warmii i Mazur wyróżnione zostały obszary przyrody o szczególnym znaczeniu europejskim. W ramach sieci Natura 2000 w 2005 r. ustanowiono 12 obszarów specjalnej ochrony ptaków oraz 8 obszarów ochrony siedlisk, których łączna powierzchnia zajmuje ponad 20% powierzchni województwa. Region należy również do najbogatszych pod względem bioróżnorodności w Polsce. Występują tu gatunki rzadkie, chronione i zagrożone, wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.¹

Obszar warmińsko-mazurskiego (za wyjątkiem gminy Kisielice) należy wraz z województwem podlaskim oraz niektórymi gminami z mazowieckiego, pomorskiego i kujawsko-pomorskiego do Zielonych Płuc Polski – północno-wschodniego regionu kraju, jednego z ostatnich w Europie obszarów o nieskażonej przyrodzie oraz niezwykłych walorach krajoznawczych i kulturowych, w którym powinno się konsekwentnie przestrzegać zasad ekorozwoju. Oznacza to szczególny nacisk na ochronę środowiska oraz powiązanie jej z rozwojem gospodarczym, zdrowiem społeczeństwa i postępem cywilizacyjnym.

W Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020² turystyka traktowana jest jako jedna z wiodących dziedzin istotnych dla rozwoju Warmii i Mazur. Wzrost potencjału turystycznego, zawarty w ramach I celu strategicznego „wzrost konkurencyjności gospodarki”, zakłada jednocześnie poszanowanie wymagań środowiska przyrodniczego. Podczas realizacji celu operacyjnego przewidywane jest opracowanie koncepcji produktów turystycznych, wspieranie rozwoju odpowiedniej infrastruktury, poprawa jakości oferty turystycznej, współpraca na rzecz rozwoju turystyki oraz lepsza informacja i promocja.

¹ *Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013*, CCI 2007PL161PO020 – dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 14 listopada 2007 r. w związku z decyzją nr K(2007)4624 Komisji Wspólnot Europejskich z dnia 4 października 2007 r. w sprawie przyjęcia w ramach pomocy wspólnotowej programu operacyjnego Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego objętego celem „konwergencja” dla regionu warmińsko-mazurskiego w Polsce.

² *Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020*. Załącznik do Uchwały nr XXXIV/474 /05 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005 r.

Szczególna dbałość o jakość krajobrazu, przekształcone w niewielkim stopniu środowisko, rozległe przestrzenie jezior, kanały żeglowne, rzeki i potoki, lasy i obszary puszczy z żyjącymi w stanie dzikim zwierzętami oraz liczne ślady działalności ludzkiej sprzed wieków – zamki krzyżackie, biskupie, fragmenty fortyfikacji i architektura sakralna – od lat przyciągają turystów krajowych i zagranicznych oraz gwarantują interesujący wypoczynek zwolennikom różnorodnych form spędzania wolnego czasu.

Wyniki badania wizerunku turystycznego Warmii i Mazur³ wskazują, iż województwo jest postrzegane jako atrakcyjne turystycznie przez 29% respondentów (trzeci wynik w Polsce po małopolskim i pomorskim), w tym 15% badanych podało region jako pierwszy wymieniony (drugi wynik po województwie małopolskim). W przypadku pytania o wybór trzech najatrakcyjniejszych województw tylko nieznacznie Warmia i Mazury ustąpiły województwu małopolskiemu, wyprzedzając pomorskie.

Warmińsko-mazurskie zostało ocenione najwyżej wśród regionów o charakterze pojeziernym, gdzie dominującą rolę pełnią walory naturalne oraz szeroka oferta turystyki aktywnej. Województwa lesisto-pojezierne, takie jak lubuskie, wielkopolskie czy kujawsko-pomorskie, wyraźnie ustępują w tym rankingu. Warmińsko-mazurskie ocenia się podobnie jak pomorskie, czyli region o silnych atutach zarówno turystyki nadmorskiej, pojeziernej, uzdrowskiej oraz miejskiej.

Ankietowani zapamiętali region Warmii i Mazur jako krainę jezior, czystej przyrody, możliwości bliskiego kontaktu z naturą. Wszystkie te cechy charakteryzują obszar całego województwa, kreując spójny obraz regionu, jako krainy atrakcyjnej turystycznie. Występowanie licznych jezior i szlaków żeglarskich umożliwia uprawianie żeglarstwa, najbardziej kojarzonej z województwem formy turystyki aktywnej. Świadczą o tym również wysokie wskazania (ponad połowa respondentów) na zamiar odwiedzenia centrów żeglarstwa śródlądowego – Mikołajek, Olsztyna, Giżycka i Mrągowa.

Bardzo ważną pozycję wśród planowanych do odwiedzenia miejsc zajmują zamki, na które wskazało łącznie 18% badanych. Historyczne obiekty z okresu I i II wojny światowej zostały zapamiętane przez 9% badanych. Zdecydowana większość respondentów (95%) była zadowolona z pobytu na Warmii i Mazurach i zapowiedziała, że poleci region innym znajomym. Świadczy o tym kolejny wynik wskazujący, że 9 na 10 badanych turystów deklaruje ponowne odwiedzenie województwa.

³ Badanie *Raport Otwarcia Marki Warmii i Mazur* przeprowadzone na reprezentacyjnej próbie 1000 mieszkańców Polski w dniach 21 listopada – 9 grudnia 2007 r. przez Polską Agencję Rozwoju Turystyki we współpracy z agencją badawczą Synovate, na zlecenie Warmińsko-Mazurskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

Najwyżej ocenianym elementem oferty turystycznej były walory przyrodnicze – 94% pozytywnych wskazań. Zdecydowana większość turystów była zadowolona z jakości usług turystycznych, oferty bazy noclegowej i gastronomicznej. Największe niezadowolenie budziła dostępność komunikacyjna regionu, w tym jakość dróg i połączeń PKP.

W ciągu ostatnich dwóch lat 12% ankietowanych odwiedziło Warmię i Mazury i spędziło tu minimum jeden nocleg. Oprócz walorów przyrodniczych, najczęściej podawane przyczyny wyboru regionu jako miejsca wypoczynku to „odwiedziny rodziny” (19%), „bliskość” (10%), „spokój, cisza” (9%), „polecenie znajomych” (8%).

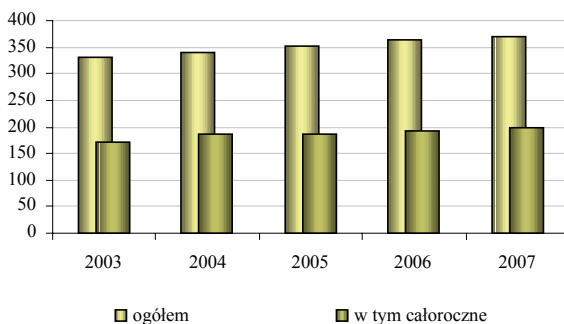
Zamiar przyjazdu w celach turystycznych do regionu w ciągu najbliższych dwóch lat, deklarowało aż 57% wszystkich badanych. Ponad 81% badanych, którzy chcą odwiedzić województwo, planuje aktywność turystyczną w trakcie pobytu.

Według badań Instytutu Turystyki⁴ odwiedzający odbyli w 2007 r. 2,4 mln podróży do województwa warmińsko-mazurskiego, z czego połowa to wizyty krótkookresowe (2-4 dni), a połowa – długookresowe (5 dni i więcej). Natężenie ruchu turystycznego było większe jedynie w województwie mazowieckim (4,4 mln podróży), pomorskim (3,7 mln), małopolskim (3,6 mln) i zachodniopomorskim (3,3 mln).

Przyjeżdżający do województwa zatrzymują się zarówno u rodziny, znajomych, w kwaterach prywatnych, jak i w obiektach zbiorowego zakwaterowania (hotelach, motelach, pensjonatach itp.) – statystyka publiczna obejmuje badaniami jedynie te ostatnie.

W 2007 r. w województwie warmińsko-mazurskim do dyspozycji turystów pozostawało 371 obiektów zbiorowego zakwaterowania, w tym 198 całorocznych. Od 2003 r. zanotowano wzrost ich liczby o 10,5% (o 39 obiektów).

Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w latach 2003-2007

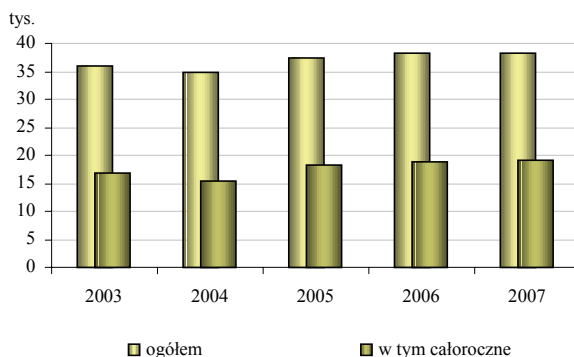
⁴ Badanie natężenia krajowego ruchu turystycznego w 2007 r., Instytut Turystyki.

W strukturze obiektów noclegowych największy udział stanowiły hotele (23,5%) i ośrodki wczasowe (15,1%). Wśród hoteli przeważały obiekty trzygwiazdkowe (41,4%) i dwugwiazdkowe (35,6%).

Porównując warmińsko-mazurskie z pozostałymi województwami zauważyć można, iż pod względem liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania plasuje się na 7 miejscu. Tak samo w sześciu województwach gęstość rozmieszczenia obiektów jest mniejsza niż na Warmii i Mazurach, biorąc pod uwagę ich liczbę na 1000 km².

Obiekty zbiorowego zakwaterowania dysponowały w 2007 r. 38,2 tys. miejsc noclegowych, w tym prawie połowa należała do obiektów całorocznych. W stosunku do 2003 r. turyści mieli do dyspozycji o 47,8% miejsc noclegowych więcej.

Miejsca noclegowe w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania w latach 2003-2007

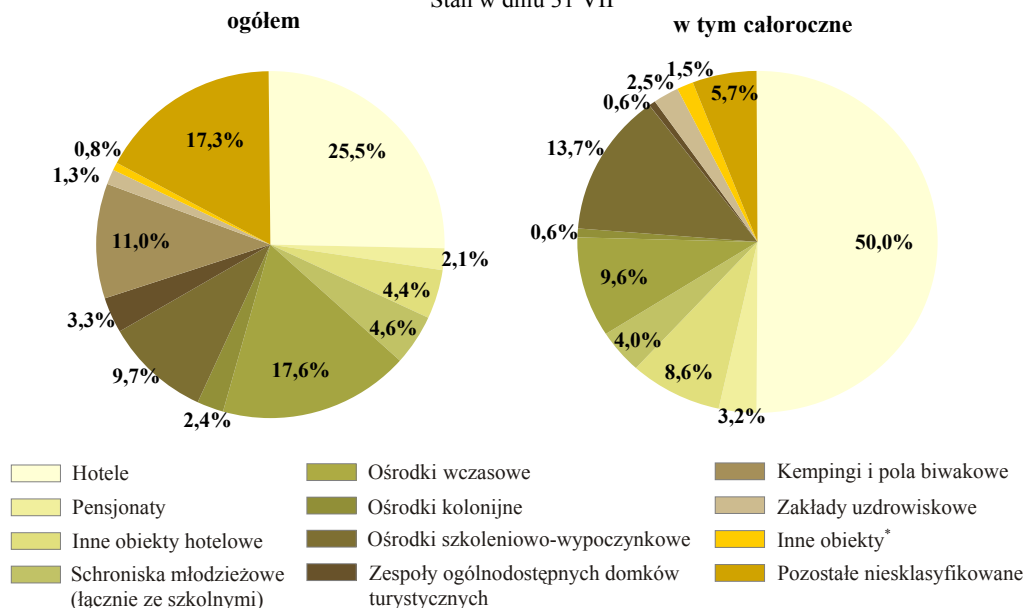
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie w stosunku do 2003 r. obniżył się. Wskaźnik przekraczający wartość średnią (31,3%) utrzymywał się jedynie dla hoteli ogółem (34,9%; dla hoteli czterogwiazdkowych wyniósł 46,5%, a trzygwiazdkowych 38,6%), ośrodków kolonijnych (37,0%) oraz zakładów uzdrowiskowych (83,8%). Najwięcej niewykorzystanych miejsc w 2007 r. zaobserwowano w domach wycieczkowych, ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego oraz na kempingach.

Specyfiką turystyki jest jej sezonowość, co potwierdza zmieniający się w ciągu roku stopień wykorzystania miejsc noclegowych. Najwyższy stopień zanotowano w czerwcu, lipcu i sierpniu, jednak nie osiągnął on poziomu z 2003 r. Zaobserwować można natomiast niewielki wzrost wykorzystania miejsc noclegowych w miesiącach poza sezonem wakacyjnym – zwłaszcza we wrześniu, w lutym i w marcu, co może świadczyć o zmianach w zwyczajach i aktywności turystycznej ludności, preferującej nowe rodzaje turystyki, jak np. turystyka weekendowa, międzysezonowa, lokalna czy biznesowa.

Analiza struktury miejsc noclegowych wykazuje, że obiekty dysponujące największą liczbą miejsc noclegowych, to hotele (25,5%) oraz ośrodki wczasowe (17,6%). Natomiast obiekty całoroczne posiadają niespełna 60,0% miejsc.

Struktura miejsc noclegowych w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.
w %

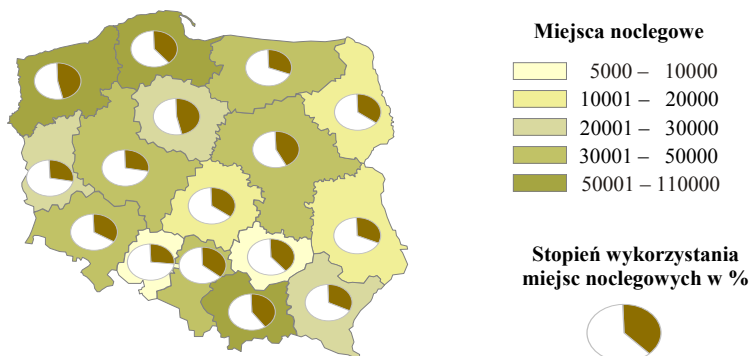
Stan w dniu 31 VII

* Motele, domy wycieczkowe, domy pracy twórczej, obiekty do wypoczynku sobotnio-niedzielnego.

Porównując liczbę miejsc noclegowych w warmińsko-mazurskim z pozostałymi obszarami kraju zaobserwować można, iż jedynie cztery województwa w 2007 r. dysponowały większą liczbą miejsc (zachodniopomorskie, pomorskie, małopolskie i dolnośląskie).

Miejsca noclegowe i stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania według województw w 2007 r.

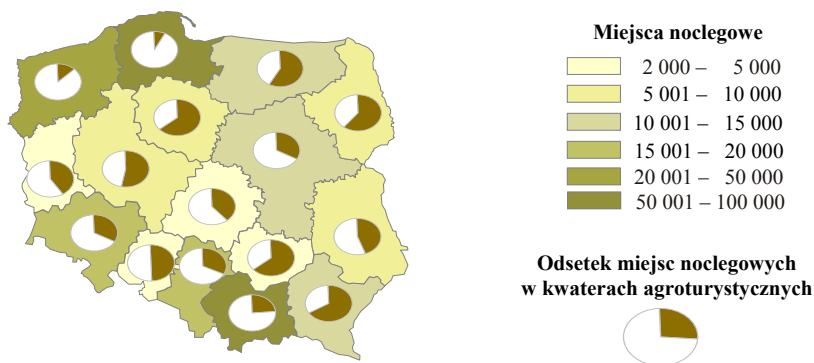
Na tle kraju widać jednak, jak słabe jest wykorzystanie miejsc noclegowych w województwie. Niższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2007 r. odnotowano jedynie w wielkopolskim, lubuskim i opolskim.

Charakterystyka obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania i miejsc noclegowych dostępnych w tych obiektach nie daje pełnego obrazu infrastruktury turystycznej. Odwiedzający województwo wynajmują bowiem również kwatery agroturystyczne i pokoje gościnne (prywatna baza noclegowa), ujęte w badaniach Instytutu Turystyki.

W 2007 r. w warmińsko-mazurskim funkcjonowało 869 kwatery agroturystycznych (w tym 597 całorocznych) z 8164 miejscami noclegowymi, przygotowanymi dla turystów oraz 649 pokoi gościnnych (372 całoroczne) z 6129 miejscami do noclegu. Zasoby prywatnej bazy noclegowej w porównaniu z 2003 r. wzrosły. Liczba zarejestrowanych kwatery agroturystycznych zwiększyła się o 527 obiektów (liczba miejsc noclegowych o 5134), przybyło również 476 pokoi gościnnych, a w nich 4307 miejsc noclegowych.

Warmińsko-mazurskie należało w 2007 r. do województw najlepiej zaopatrzonych w kwatery agroturystyczne (3 lokata w kraju – za małopolskim i podkarpackim). Natomiast pod względem liczby miejsc noclegowych w kwatery agroturystycznych i pokojach gościnnych łącznie zajęło dopiero 6 miejsce.

Miejsca noclegowe w kwatery agroturystycznych i pokojach gościnnych* według województw w 2007 r.

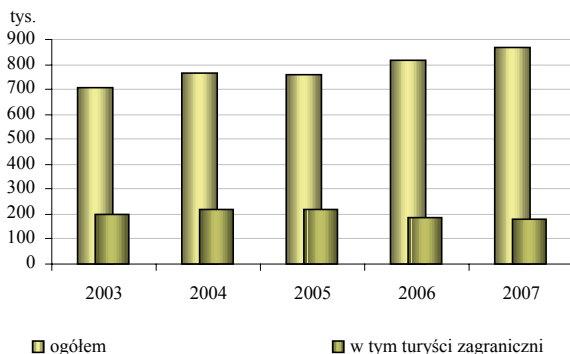

* Dane Instytutu Turystyki

Najmniejszą liczbę miejsc noclegowych w obiektach prywatnej bazy noclegowej w 2007 r. dysponowały województwa opolskie, łódzkie, lubuskie i świętokrzyskie.

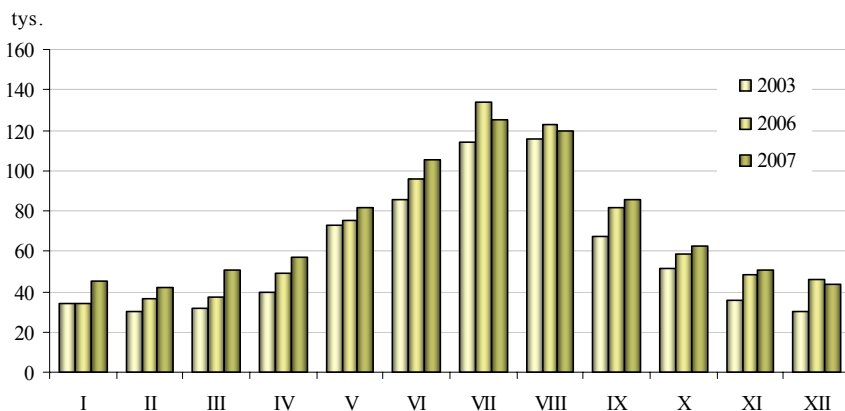
Wyniki badań statystyki publicznej wykazują, iż z noclegów w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania skorzystało w 2007 r. 869,0 tys. osób. Liczba nocujących turystów zwiększyła się w porównaniu z 2003 r. o 22,6% i z roku na rok stale rośnie.

Korzystający z noclegów w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania w latach 2003-2007

Turyści odwiedzający region w 2007 r. korzystali z noclegów głównie w sezonie turystycznym – od maja do września. Jednak w porównaniu z 2003 r. wzrosło zainteresowanie turystyką międzysezonową – noclegami w miesiącach chłodniejszych – od listopada do marca.

Korzystający z noclegów w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania według miesięcy w latach 2003, 2006 i 2007

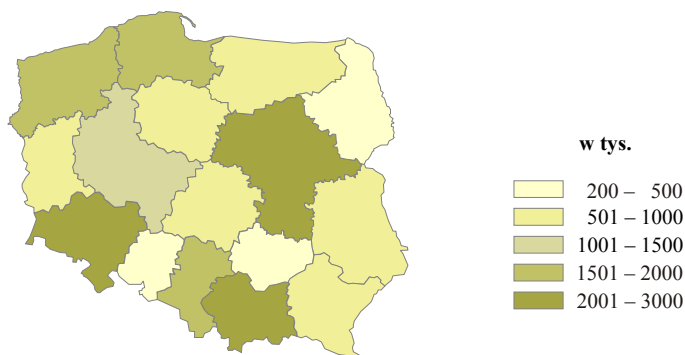

Około 1/5 korzystających z noclegów w warmińsko-mazurskim w 2007 r. to turyści zagraniczni. W 2003 r. co trzeci turysta odwiedzający region przyjechał z zagranicy.

Ponad połowa turystów zagranicznych korzystających z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r. to Niemcy (54,5%). Kolejną dużą grupą byli Rosjanie (17,8% turystów zagranicznych) oraz Litwini (4,0%). Podobnie w 2003 r. turyści z Niemiec i Rosji stanowili dominującą grupę wśród korzystających z noclegów w województwie. Jednakże udział Niemców wśród turystów zagranicznych w analizowanym okresie zmniejszył się (w 2003 r. stanowili oni 69,0% obcokrajowców). Z roku na rok przyjeżdżało natomiast coraz więcej turystów rosyjskich (w 2003 r. stanowili oni jedynie 14,2%.)

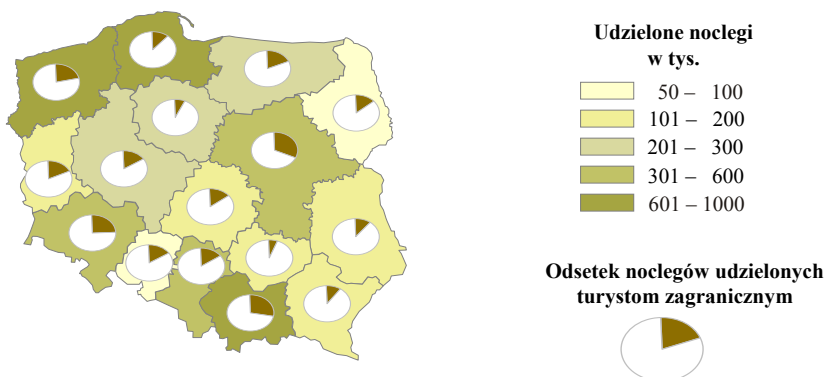
Analiza wykorzystania miejsc noclegowych, wykazuje, że w 2007 r. warmińsko-mazurskie pod względem liczby osób korzystających z miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania uplasowało się na 8 miejscu w Polsce.

Korzystający z noclegów w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania według województw w 2007 r.

Pod względem udzielonych noclegów warmińsko-mazurskie ulokowało się na 9 miejscu w kraju. Z 19,0% udzielonych w warmińsko-mazurskim noclegów skorzystali turyści zagraniczni, podobnie jak w kraju (19,9%).

Udzielone noclegi, w tym turystom zagranicznym, w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania według województw w 2007 r.

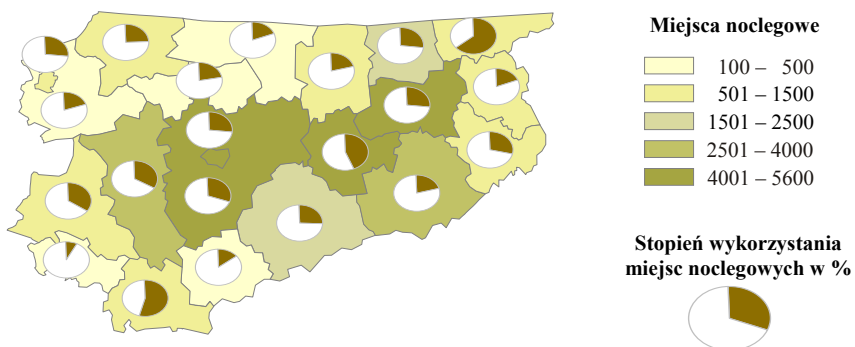

Zestawienie liczby udzielonych noclegów i korzystających z miejsc noclegowych odzwierciedla czas pobytu turystów w poszczególnych województwach. W warmińsko-mazurskim w 2007 r. przeciętny turysta korzystał z 3 noclegów (7 lokata w kraju). Najdłużej turyści przebywali w województwie zachodniopomorskim (ok. 6 dni), a najkrócej w mazowieckim (ok. 2 dni).

Analiza przestrzennego rozmieszczenia obiektów infrastruktury turystycznej w województwie warmińsko-mazurskim wykazuje jej zróżnicowanie w poszczególnych powiatach. Podobne różnice można zauważyć w liczbie osób korzystających z noclegów. Wynikać to może zarówno z dostępności i jakości obiektów, jak również ze zróżnicowania walorów środowiska przyrodniczego i atrakcyjności oferowanych produktów turystycznych.

Najwięcej obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania w przeliczeniu na 1000 km² zlokalizowanych było, poza Olsztynem i Elblągiem, w powiatach o dogodnym położeniu naturalnym w pobliżu jezior – mrągowskim, giżyckim, ostródzkim i węgorzewskim. Obiekty noclegowe w tych powiatach oferowały również najwięcej miejsc noclegowych w przeliczeniu na 1000 km². W województwie stopień wykorzystania miejsc noclegowych przekroczył w 2007 r. 31,0%. Bardziej intensywnie turyści korzystali z miejsc noclegowych w powiatach gołdapskim, działdowskim i mrągowskim. Natomiast niewykorzystany potencjał noclegowy pozostawał głównie w powiecie nowomiejskim, gdzie stopień wykorzystania miejsc noclegowych wyniósł jedynie 8,7%.

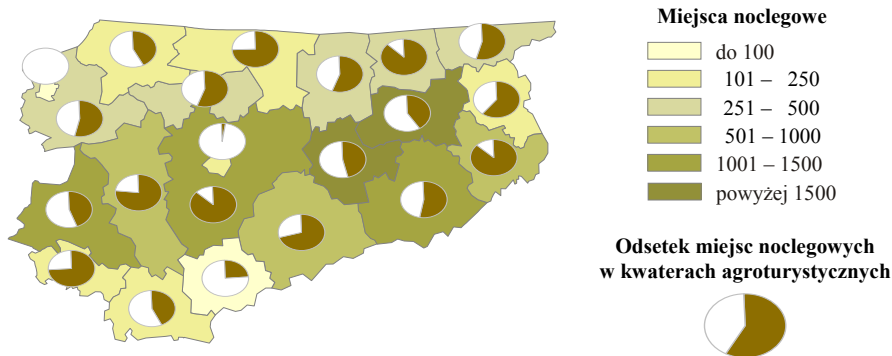
Miejsca noclegowe i stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania według powiatów w 2007 r.

Zróżnicowanie terytorialne dotyczy też rozmieszczenia prywatnej bazy noclegowej – kwater agroturystycznych i pokoi gościnnych. Według badań Instytutu Turystyki najwięcej kwater agroturystycznych w 2007 r. oferowały powiaty mrągowski i olsztyński – dysponując

35,0% wojewódzkiego zasobu miejsc noclegowych dostępnych w kwaterach agroturystycznych. Z kolei najwięcej miejsc noclegowych posiadały pokoje gościnne w powiecie mrągowskim (ponad 31% zasobów województwa), a także w giżyckim i iławskim.

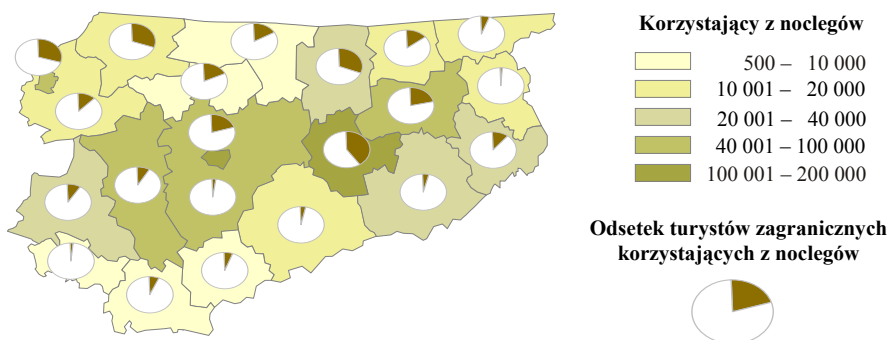
Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* według powiatów w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

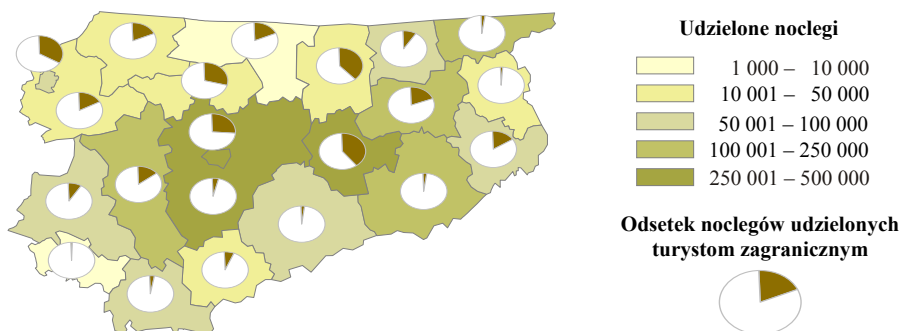
Liczba osób korzystających z noclegów w poszczególnych powiatach może być jednym z czynników decydujących o turystycznej atrakcyjności obszarów województwa. Badania obiektów turystycznych zbiorowego zakwaterowania prowadzone przez GUS wykazują, że przyjeżdżający na Warmię i Mazury w 2007 r. turyści krajowi, jak i zagraniczni, najczęściej korzystali z noclegów w obiektach zlokalizowanych w powiecie mrągowskim, a także w Olsztynie, powiecie giżyckim i ostródzkim.

Korzystający z noclegów, w tym turyści zagraniczni, w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania według powiatów w 2007 r.

Podobnie, biorąc pod uwagę liczbę noclegów, najwięcej ich udzieliły obiekty turystyczne powiatu mrągowskiego, olsztyńskiego i miasta Olsztyn. Najmniej noclegów udzielono odwiedzającym w powiatach nowomiejskim i bartoszyckim.

Udzielone noclegi, w tym turystom zagranicznym, w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania według powiatów w 2007 r.

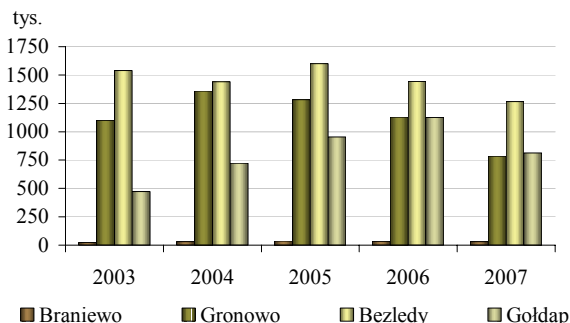

Rozpatrując długość pobytu turystów w poszczególnych powiatach okazuje się, że w 2007 r. odwiedzający województwo najwięcej nocy spędzili w powiecie gołdapskim (ok. 14 dni), głównie za sprawą funkcjonującego w nim zakładu uzdrowskiego. Natomiast jedynie 2 dni wynosił średni pobyt odwiedzających powiat bartoszycki i Elbląg.

Baza noclegowa, jej rozmieszczenie i wykorzystanie, to jeden z licznych czynników decydujących o turystycznej atrakcyjności regionu. Wśród wielu innych, wpływających na potencjał turystyczny, istotne znaczenie należy przypisać natężeniu ruchu granicznego, różnorodności imprez, wycieczek i atrakcji przygotowanych zgodnie z oczekiwaniami turystów, wyposażeniu w zaplecze gastronomiczne i jego standardowi, a także liczności podmiotów zajmujących się turystyką czy liczbie osób pracujących w turystyce.

W 2007 r., przejścia graniczne umiejscowione w warmińsko-mazurskim przekroczyło o 7,7% osób mniej niż w 2003 r. (ruch graniczny w porównaniu z rokiem poprzednim był mniejszy o 22,5%). Przejściem, do którego kierowało się najwięcej osób były Bezledy (43,8% przekroczeń), a w następnej kolejności Gołdap (28,1%) i Gronowo (27,1%). Przez przejście kolejowe w Braniewie przejechało w 2007 r. niecałe 30 tys. osób (1,0% przekroczeń), a z lotniska w Szymanach koło Szczytna skorzystało 205 pasażerów.

Ruch graniczny według przejść w latach 2003, 2006 i 2007

Wzmożony ruch graniczny zaobserwowano w 2007 r. w maju, styczniu, marcu oraz w miesiącach letnich. Struktura przekroczeń zmieniła się w porównaniu z 2006 r., kiedy to najwięcej osób przekraczało granicę od maja do sierpnia.

Z Polski przez przejścia w warmińsko-mazurskim wyjechało 725,0 tys. Polaków i 714,2 tys. cudzoziemców. Do kraju przybyło 746,7 tys. obywateli Polski i 707,8 tys. obywateli innych państw. Obywatele naszego kraju korzystali głównie z przejść granicznych w Bezledach i Gołdapi. Cudzoziemcy wybierali najczęściej przejście w Bezledach, a także w Gronowie.

W województwie warmińsko-mazurskim funkcjonuje wiele instytucji działających na rzecz turystyki. Atrakcji turystycznych w poszczególnych regionach dostarczają przedstawiciele prywatnych firm, władz lokalnych i regionalnych, a także organizacje turystyczne. Organizacją z najdłuższymi tradycjami jest działające w całej Polsce i posiadające w województwie warmińsko-mazurskim 11 oddziałów (29 kół i 23 kluby) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (PTTK). W 2007 r. do PTTK należało w województwie 2125 osób. Najwięcej chętnych do uprawiania turystyki zrzeszały kluby turystyczno-krajoznawcze piesze (188 osób w 6 klubach), krajoznawcze (161 osób w 2 klubach) i żeglarskie (141 uczestników w 3 klubach).

PTTK zorganizowało 1652 wycieczki (w tym 900 kwalifikowanych – wymagających specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym) oraz 752 zwykłe. W wycieczkach wzięło udział 41,8 tys. osób. Wśród wycieczek i imprez kwalifikowanych przeważały piesze nizinne – w porównaniu z 2003 r. ich liczba wzrosła ponad dwukrotnie. Dużą popularnością cieszyły się w 2007 r. również wycieczki i imprezy kajakowe (1625 uczestników) i kolarskie (z udziałem 1124 osób).

Turyści w województwie warmińsko-mazurskim mieli do dyspozycji 2221,4 km szlaków turystycznych (o 33,8% więcej niż przed rokiem), oznakowanych przez PTTK, w tym głównie nizinnych (1069,1 km) i rowerowych (855,3 km). W 2007 r. po raz pierwszy oznakowano 280,0 km szlaków kajakowych. Zwoleńnicy jazdy konnej mogli korzystać z 17,0 km szlaków konnych.

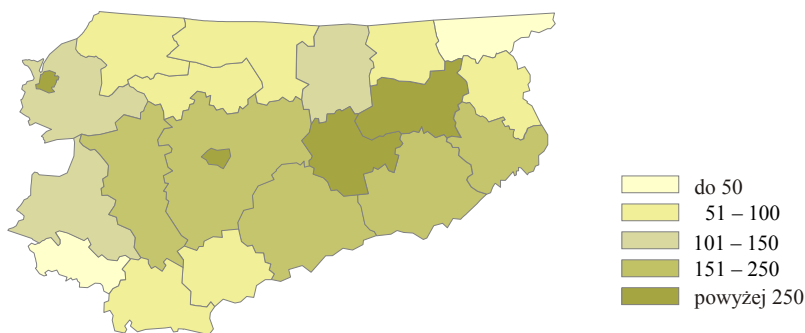
Poza możliwością uprawiania różnych form turystyki, dla osób wypoczywających nie bez znaczenia jest zaplecze gastronomiczne, czyli liczba restauracji, barów i kawiarni, stołówek i punktów gastronomicznych. W obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r. czynnych było 147 restauracji (w tym 96 w hotelach), 153 bary i kawiarnie (57 w hotelach), 119 stołówek i 33 punkty gastronomiczne.

Podstawowe informacje o podmiotach zajmujących się działalnością gastronomiczną poza obiektami turystycznymi zawiera baza danych Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON). Wynika z niej, że w 2007 r. restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne prowadziło 1636 podmiotów wpisanych do rejestru (o 215 jednostek mniej niż w 2003 r.). W województwie funkcjonowało 612 barów (23,1% więcej w porównaniu z rokiem 2003). Stołówki i catering prowadziło 178 jednostek (od 2003 r. przybyło 36 firm). Firmy gastronomiczne skupione były głównie w Olsztynie, Elblągu i powiatach mrągowskim, giżyckim, olsztyńskim i ostródzkim, czyli na tych obszarach, do których przyjeżdża największa liczba turystów.

Według danych z rejestru REGON działalnością gospodarczą w sekcji „Hotele i restauracje” (czyli prowadzeniem hoteli, obiektów noclegowych turystyki i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania, restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych, barów, stołówek i firm cateringowych) zajmowało się w 2007 r. 3346 podmiotów (w porównaniu z 2003 r. nastąpił niewielki spadek o 1,4%). W podmiotach tych (z wyłączeniem firm małych zatrudniających do 9 osób) pracowały 4464 osoby – o 1097 więcej niż w 2003 r. Ponadto działalność związaną z turystyką (zaklasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności w sekcji I, grupa 63.3) prowadziły w 2007 r. 333 podmioty, w tym 106 organizatorów turystyki, 32 pośredników turystycznych i 24 agentów turystycznych.

Analizując terytorialne rozmieszczenie jednostek wpisanych do rejestru REGON, zarejestrowanych w sekcji H (Hotele i restauracje) zauważyć można, iż ich przeważająca liczba jako miejsce prowadzenia działalności wybrała Olsztyn i Elbląg oraz powiaty mrągowski, giżycki, olsztyński oraz piski.

Podmioty gospodarcze prowadzące działalność w sekcji „Hotele i restauracje” w 2007 r.

Najwięcej podmiotów prowadzących działalność związaną z turystyką funkcjonowało w Olsztynie oraz powiatach kętrzyńskim i giżyckim.

Rozwój turystyki w regionie zależy nie tylko od inicjatywy mieszkańców, czy też od natężenia ruchu turystycznego i zasobności przyjeżdżających. Ogromną rolę w tej dziedzinie odgrywa również aktywność władz lokalnych i regionalnych, które mają możliwość decyzyjnego i instrumentalnego wspierania jej rozwoju, w tym poprzez wydatki przeznaczane na cele turystyczne.

Z danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego wynika, iż w 2007 r. przeznaczył on na zadania w zakresie upowszechniania turystyki (dział 630 klasyfikacji wydatków) 951,2 tys. zł (o 12,7% więcej niż przed rokiem). W strukturze wydatków dominowały opłaty i składki (składka na rzecz Warmińsko-Mazurskiej Organizacji Turystycznej) – 508,0 tys. zł. Na zakup usług związanych z: promocją medialną w radiu (cykl audycji o Warmii i Mazurach), wykupem powierzchni reklamowej w czasopiśmie branżowych, promocją w prasie lokalnej, realizacją działań promocyjnych podczas Międzynarodowych Targów Poznańskich i współorganizacją Warmińsko-Mazurskich Obchodów Światowego Dnia Turystyki przeznaczono 151,0 tys. zł. Dotacja celowa na finansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom wyniosła 101,0 tys. zł. Pozostałe kwoty wydatków związanych z upowszechnianiem turystyki przeznaczone były na zakup materiałów i wyposażenia, dotacje celowe i wynagrodzenia bezosobowe.

Na wydatki związane z turystyką poza działem 630, Urząd Marszałkowski przeznaczył 623,6 tys. zł (o 22,6% mniej niż przed rokiem). W 2007 r. łączna kwota wydatków na zadania turystyczne (dział 630 i pozostałe działy) wyniosła 1574,9 tys. zł i była niższa o 74,9 tys. zł niż w 2006 r.

2. Powiaty i gminy na turystycznej mapie Warmii i Mazur

OLSZTYN – MIASTO NA PRAWACH POWIATU

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	88
Ludność (31.12.2007 r.)	175710
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	1989,2
Lesistość (2006 r.) w %	21,6
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	8
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	5,7
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	208,0

Fot. J. Balcerzak-Kalata

Olsztyn jest stolicą Warmii i Mazur, jednego z najpiękniejszych regionów turystycznych Polski. Miasto posiada wiele atrakcji, którymi przyciąga turystów zarówno z kraju jak i z zagranicy. Na uwagę zasługują XIV-wieczne zabytki: gotycki zamek kapituły warmińskiej, w którym mieszkał i pracował M. Kopernik, katedra p.w. św. Jakuba (bazylika mniejsza), fragmenty murów miejskich z Bramą Wysoką (Górna Brama), Stary Ratusz. Wśród najważniejszych placówek kulturalnych należy wymienić: Teatr im. Stefana Jaracza, Olsztyński Teatr Lalek, Warmińsko-Mazurską Filharmonię im. Feliksa Nowowiejskiego, Muzeum Warmii i Mazur, Dom Gazety Olsztyńskiej, Biuro Wystaw Artystycznych. Dużą popularnością cieszą się ponadto Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne.

Znane są również walory rekreacyjno-wypoczynkowe Olsztyna. Jednym z największych atutów jest 11 jezior znajdujących się w granicach administracyjnych miasta. W sezonie letnim organizowane są spływy kajakowe rzeką Łyną i Wadąg – łączna długość szlaków wodnych wynosi 22 km. W obrębie Olsztyna znajduje się 17,5 km ścieżek rowerowych, 58 km szlaków pieszych, 2 kąpieliska strzeżone, 2 baseny, 5 stadnin z klubami jeździeckimi, 3 wypożyczalnie rowerów i 2 sprzętu pływającego.⁵

W mieście odbywa się szereg cyklicznych imprez i festiwali. W ramach Olsztyńskiego Lata Artystycznego na uwagę zasługują: Spotkania Zamkowe „Śpiewajmy poezję”, Noce Bluesowe, „Letnie Sesje Śmiechoterapii”, Międzynarodowe Olsztyńskie Dni Folkloru, Dni Olsztyna, Olsztyńskie Koncerty Organowe, Staromiejskie Spotkania z Szantą, Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Demoludy”, Olsztyńska Trzydniówka Teatralna. Wśród atrakcji sportowych należy wymienić: Międzynarodowe Żeglarskie Regaty Branży

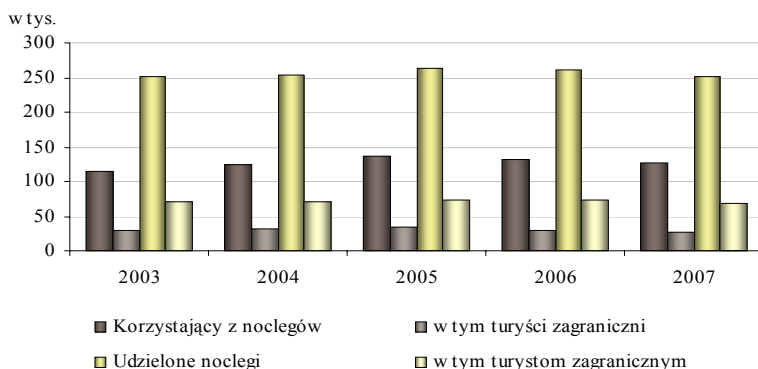
⁵ Dane Urzędu Miasta Olsztyn.

Turystycznej o „Muszlę św. Jakuba”, Memoriał Huberta Wagnera, Eliminacje Mistrzostw Europy, Olympic Cup-Regaty Mistrzów Promo Sailing Group.⁶

Wyniki badań GUS wykazały, że w granicach Olsztyna w 2007 r. znajdowało się 16 obiektów zbiorowego zakwaterowania, w tym 14 całorocznych. Najliczniejszą grupę stanowiły hotele – 11 obiektów. Obiekty turystyczne dysponowały łączną liczbą 4681 miejsc noclegowych. Pod tym względem Olsztyn uplasował się na 3 pozycji w regionie po powiecie mrągowskim (5534) i olsztyńskim (5204). Przeciętnie na 1 obiekt noclegowy przypadały 293 miejsca.

Z obiektów noclegowych skorzystało w 2007 r. 128,0 tys. turystów, 14,7% ich ogólnej liczby w województwie. Więcej turystów przebywało wyłącznie w powiecie mrągowskim – 196,9 tys. (22,7%). Wśród korzystających z bazy turystycznej znaczną grupę 21,0% stanowili obcokrajowcy. Udzielono w Olsztynie 251,0 tys. noclegów, 10,4% ich ogólnej liczby w regionie. Przeciętnie na 1 turystę przypadały 2 noclegi. Na 100 noclegów prawie 27 udzielono turystom zagranicznym. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych wyniósł 27,6% i był niższy od przeciętnego w regionie.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Badania Instytutu Turystyki w Warszawie wykazały, że w mieście znajdowało się 14 pokoi gościnnych z 127 miejscami noclegowymi.

Według danych rejestru REGON, w sekcji „Hotele i restauracje” (Polska Klasyfikacja Działalności) w Olsztynie prowadziło działalność 412 podmiotów, w tym 265 restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych, 68 barów i 17 jednostek zajmujących się stolówkami i cateringiem. W mieście zarejestrowanych było ponadto 82 organizatorów turystyki, 4 pośredników turystycznych i 6 agentów turystycznych.

⁶ Dane Urzędu Miasta Olsztyn.

ELBLĄG – MIASTO NA PRAWACH POWIATU

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	80
Ludność (31.12.2007 r.)	126710
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	1587,4
Lesistość (2006 r.) w %	26,2
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	1
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	44,8
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	207,6

Fot. E. Ginter

Elbląg jest drugim pod względem liczby mieszkańców i najstarszym miastem w województwie. Wśród najciekawszych jego zabytków należy wymienić: katedrę p.w. św. Mikołaja z 95-metrową wieżą (XIII/XIV w.), Bramę Targową (stanowiącą część dawnych murów obronnych z XIV/XV w.), Kościół Mariacki (XIII/XIV w. – obecnie Galeria EL), dawny kościół i szpital Świętego Ducha (obecnie biblioteka). Miasto oferuje turystom również inne atrakcje. Znana w Polsce i na świecie, mieszcząca się na starówce galeria sztuki współczesnej – Galeria EL jest miejscem licznych imprez, koncertów muzycznych, przedstawień teatralnych oraz prezentacji różnego rodzaju twórczości artystycznej (malarstwo, rzeźba, grafika, tkaniny itp.).

Miłośnikom aktywnego wypoczynku Elbląg oferuje: sieć ścieżek rowerowych o łącznej długości 20 km, szlaki turystyczne piesze o długości 56 km, szlaki wodne o długości 5,5 km. W granicach miasta znajdują się 4 rzeki (Elbląg, Fiszewka, Kumiela, Tina) i jezioro Goplanica. Każdego roku organizuje się 15 spływów kajakowych. W Elblągu znajdują się ponadto: 1 kąpielisko odkryte 2 baseny, 3 kluby jeździeckie, 4 wypożyczalnie rowerów wodnych i sprzętu żeglarskiego.⁷

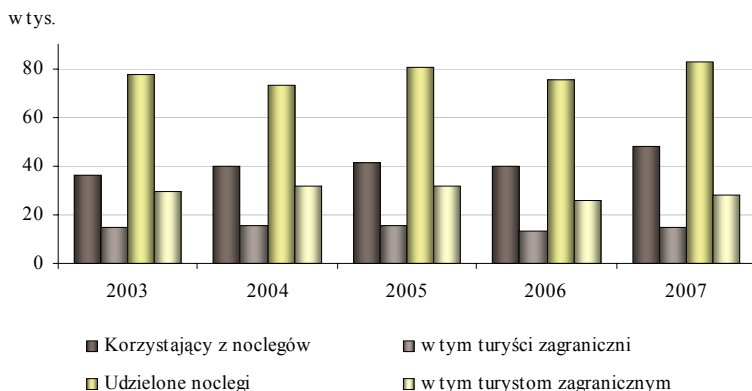
Elbląg jest gospodarzem i organizatorem licznych imprez o znaczeniu lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym, wśród których należy wymienić: Dziecięcy Festiwal Ukraińskiej Kultury, Ogólnopolski Festiwal Sztuki Słowa „Czy to jest kochanie”, Dzień Hanzy – festyn historyczny, „Noc Muzeów” – wieczorne i nocne zwiedzanie połączone z dodatkowymi atrakcjami, IV edycję Festiwalu Letnie Ogrody Polityki, XII Międzynarodowe Dni Muzyki Dawnej, 770-lecie Elbląga, XXIV Salon Elbląski – biennale plastyki, Elbląskie Lato Jazzowo – Bluesowe, XI Elbląskie Noce Teatru I Poezji, Elbląskie Święto Chleba, Deprecjacja Depresji – II Wakacyjne Kabaretowisko Elbląskie, VII Dni Papieskie pod hasłem Jan Paweł II obrońca godności człowieka, Międzynarodowe

⁷ Dane Urzędu Miejskiego w Elblągu.

Spotkania Artystyczne Osób Niepełnosprawnych, Mistrzostwa Polski w Tańcach Standardowych, Międzynarodowy Festiwal Tańca „Balic Cup”⁸.

W 2007 r. w granicach Elbląga znajdowało się 15 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, w tym 13 całorocznych. Najliczniejszą grupę stanowiły hotele – 8 obiektów. Baza turystyczna dysponowała 1024 miejscami noclegowymi, w tym 864 całorocznymi. Pod względem liczby miejsc noclegowych miasto znalazło się na 11 pozycji w województwie. Na 1 obiekt przypadało w Elblągu mniej miejsc noclegowych (68) niż w regionie (103). Z obiektów noclegowych skorzystało w 2007 r. 48,3 tys. osób, czyli 5,6% ogólnej liczby turystów Warmii i Mazur (6 lokata wśród powiatów). Udział turystów zagranicznych wyniósł 29,9%. W 2007 r. udzielono 82,3 tys. noclegów, w tym 27,9 tys. obcokrajowcom. Przeciętny czas pobytu turysty był krótszy w mieście – 1,7 dnia, niż w regionie – 2,8. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych) w Elblągu był niższy niż przeciętny w województwie.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

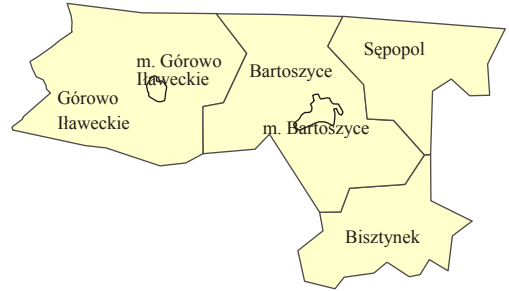
Według danych rejestru REGON województwa warmińsko-mazurskiego w sekcji „Hotele i restauracje” działały w Elblągu 334 podmioty, w tym 140 restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych, 93 bary i 21 jednostek zajmujących się stołówkami i cateringiem. Ponadto w mieście zarejestrowanych było 7 organizatorów turystyki, 1 pośrednik turystyczny i 5 agentów turystycznych.

⁸ Dane Urzędu Miejskiego w Elblągu.

POWIAT BARTOSZYCKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1307
Ludność (31.12.2007 r.)	60703
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	46,4
Lesistość (2006 r.) w %	21,7
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	10
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (2006 r.) w %	19,7
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	35,4

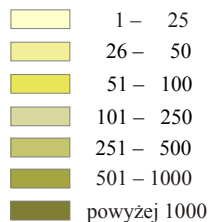
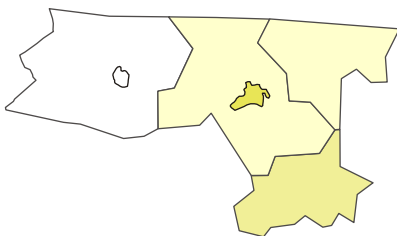

Powiat bartoszycki położony jest w północnej części województwa i bezpośrednio graniczy z Rosją. W granicach administracyjnych powiatu znajduje się 11 jezior i 8 rzek. Turyści mogą uczestniczyć w 5 spływach kajakowych. Powiat dysponuje ścieżkami rowerowymi o długości 146 km, szlakami wodnymi o długości 18 km, 4 kąpieliskami, 2 basenami, 2 klubami jeździeckimi i 4 wypożyczalniami rowerów i sprzętu żeglarskiego.⁹

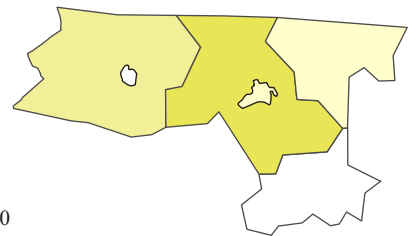
W Bartoszczykach odbywają się imprezy plenerowe o znaczeniu wojewódzkim i krajowym m. in.: „Bart Pop Folk Festiwal” – Międzynarodowy Festiwal Muzyki; „Muzyka Europejska w Zabytkach Warmii i Mazur”; „Wielki piec” – Zielone Świątki obrządku wschodniego; Mistrzostwa Północy w skokach przez przeszkody; Otwarcie Sezonu Turystycznego w Żiwkowie – miejscowości słynącej z jednej z największych koncentracji bociana białego w Europie.¹⁰

Według danych statystycznych w powiecie bartoszyckim w 2007 r. funkcjonowało 6 obiektów noclegowych turystyki, w tym 5 całorocznych. W dyspozycji turystów znajdowały się 163 miejsca noclegowe, w tym 143 całoroczne. Na 1000 km² powierzchni przypadało 125 miejsc noclegowych (dziesięciokrotnie mniej niż w województwie). Ponad połowa miejsc noclegowych (57,1%) znajdowała się w Bartoszczykach.

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

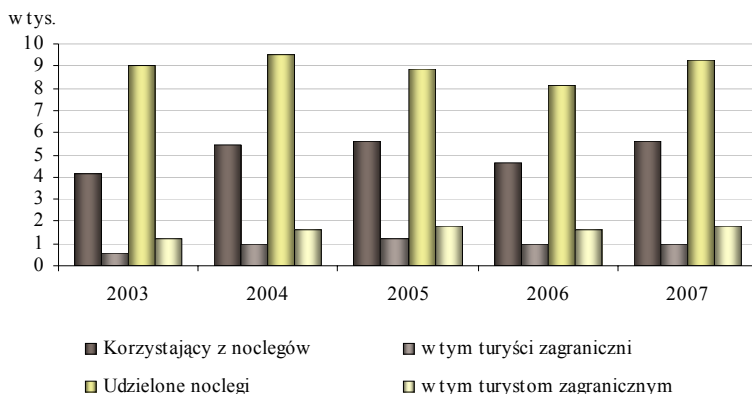
⁹ Dane Starostwa Powiatowego w Bartoszczykach.

¹⁰ j. w.

Według danych Instytutu Turystyki w powiecie funkcjonowało 18 kwater agroturystycznych z 111 miejscami noclegowymi i 6 pokoi gościnnych z 40 miejscami noclegowymi.

Z noclegów skorzystało 5,6 tys. turystów, w tym 17,1% obcokrajowców. Udzielono 9,2 tys. noclegów, w tym 19,1% obcokrajowcom. Przeciętna długość pobytu 1 osoby wyniosła 2 noce. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych był w powiecie o 11,3 pp. niższy niż w województwie.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Z rejestru REGON województwa warmińsko-mazurskiego wynika, że w sekcji „Hotele i restauracje” działało w powiecie 95 podmiotów, a kolejnych 10 zajmowało się turystyką.

POWIAT BRANIEWSKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1202
Ludność (31.12.2007 r.)	43267
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	36,0
Lesistość (2006 r.) w %	24,1
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	73
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (2006 r.) w %	30,3
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	32,3

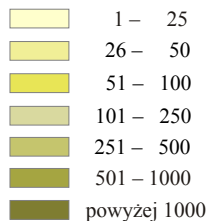
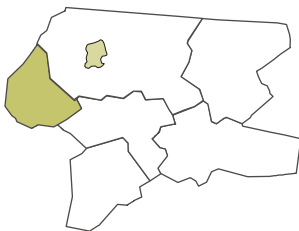

Powiat braniewski położony jest w północno-zachodniej części województwa. W granicach administracyjnych powiatu znajdują się 2 jeziora i 3 rzeki. Każdego roku organizowane są spływy kajakowe. Mieszkańcy i turyści mogą korzystać ze ścieżek rowerowych o łącznej długości 53 km, szlaków turystycznych (pieszych) o długości 85 km i szlaków wodnych (kajakowych) o długości 50 km. W powiecie braniewskim znajdują się ponadto: 4 kąpieliska, 1 basen, 2 kluby jeździeckie, 2 wypożyczalnie sprzętu wodnego.¹¹

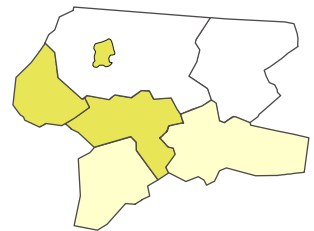
W kalendarzu imprez o znaczeniu ogólnopolskim i regionalnym znalazły się: Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej – odbywający się we Fromborku w Bazylice Archidiecezjalnej; Międzynarodowe Regaty Żeglarskie „Fromborska Jesień”, Plener Rzeźbiarsko-Malarski.¹²

Z danych statystycznych statystyki publicznej wynika, że w powiecie braniewskim w 2007 r. znajdowało się 9 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (7 z nich to całoroczne). Na 1000 km² powierzchni przypadało w powiecie dwukrotnie mniej obiektów turystycznych (7,5) niż przeciętnie w województwie. Łącznie wszystkie obiekty zbiorowego zakwaterowania dysponowały 545 miejscami noclegowych, w tym 381 całorocznymi.

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

¹¹ Dane Starostwa Powiatowego w Braniewie.

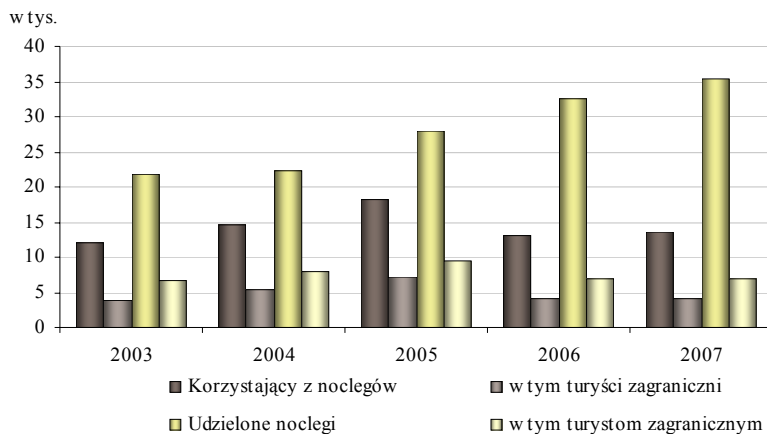
¹² j. w.

Pod względem liczby miejsc noclegowych powiat uplasował się na 16 miejscu w regionie. Na 1000 km² powierzchni przypadały w powiecie 454 miejsca, co nie przekraczało 1/3 poziomu wskaźnika dla województwa.

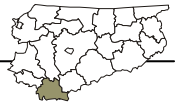
Według danych Instytutu Turystyki w powiecie braniewskim znajdowało się 8 kwater agroturystycznych z 87 miejscami noclegowymi i 8 pokoi gościnnych z 117 miejscami noclegowymi.

Z dostępnych miejsc noclegowych w obiektach zborowego zakwaterowania skorzystało 13,5 tys. turystów, w tym 30,8% obcokrajowców. Turystom udzielono 35,4 tys. noclegów, w tym 19,5% obcokrajowcom. Przeciętnie 1 osoba odwiedzająca powiat skorzystała z 3 noclegów. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych) w powiecie braniewskim był niższy (25,4%) od przeciętnego w województwie.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Na podstawie rejestru REGON województwa warmińsko-mazurskiego stwierdzono, że w powiecie, w sekcji „Hotele i restauracje” działalność prowadziło 90 podmiotów, natomiast kolejnych 12 zajmowało się turystyką.

POWIAT DZIAŁDOWSKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	954
Ludność (31.12.2007 r.)	65025
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	68,2
Lesistość (2006 r.) w %	28,3
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	15
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	37,4
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	48,8

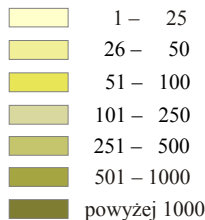
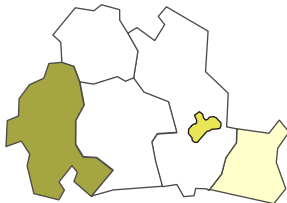

Umiejscowiony w południowej części warmińsko-mazurskiego powiat działdowski graniczy z województwem kujawsko-pomorskim i mazowieckim. Należy do obszarów o dużej gęstości zaludnienia (druga lokata w województwie wśród powiatów ziemskich).

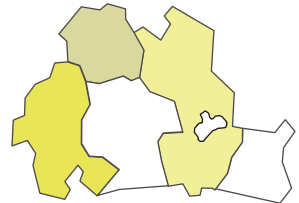
Na terenie powiatu położone są 23 jeziora (w większości w zachodniej części) i dwie rzeki. Do dyspozycji turystów pozostają turystyczne szlaki rowerowe (74 km), piesze (123,8 km) i wodne (145,3 km), 7 kąpielisk, 6 wypożyczalni rowerów lub sprzętu żeglarskiego oraz 2 kluby jeździeckie. Corocznie organizowanych jest ok. 100 splywów kajakowych. Atrakcją turystyczną są odbywające się cyklicznie imprezy i zawody sportowe, m.in. Międzynarodowy Turniej Baseballa, Mistrzostwa Polski Oldbojów w Koszykówce, Płońskie Lato Teatralne (przeгляд teatrów amatorskich) czy Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej im. J. Smolicza.¹³ W powiecie znajduje się 115 zabytków nieruchomych oraz 6 archeologicznych.¹⁴

Infrastruktura turystyczna w powiecie działdowskim obejmowała w 2007 r. 7 obiektów zbiorowego zakwaterowania (16 lokata w województwie) z 929 miejscami noclegowymi. Według danych Instytutu Turystyki w działdowskim działało również 13 kwater agroturystycznych (106 miejsc) i 18 pokoi gościnnych (140 miejsc).

**Miejsca noclegowe
w obiektach zbiorowego zakwaterowania
w 2007 r.**

**Miejsca noclegowe
w kwaterach agroturystycznych
i pokojach gościnnych* w 2007 r.**

* Dane Instytutu Turystyki

¹³ Dane Starostwa Powiatowego w Działdowie.

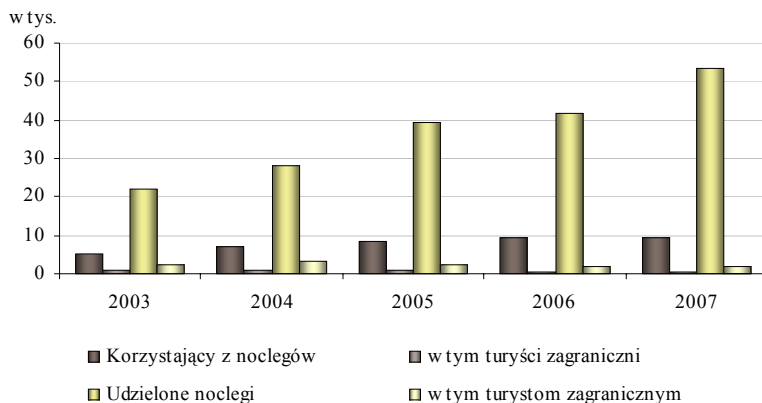
¹⁴ Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie; stan rejestrów zabytków na 15 XII 2006 r.

We wszystkich gminach powiatu (poza Płościaną) funkcjonowały w 2007 r. obiekty noclegowe. Najwięcej miejsc w obiektach zbiorowego zakwaterowania, w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych (łącznie) posiadała gmina Lidzbark.

Pod względem stopnia wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania powiat znalazł się na drugim miejscu w województwie – w ciągu roku turyści wykorzystali 53,2% miejsc.

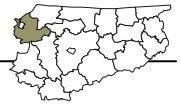
Wśród 9,4 tys. turystów, którzy nocowali w powiecie w 2007 r. jedynie 7,2% to turyści zagraniczni (przy średniej w województwie 20,8%). Korzystający z noclegów wybierali głównie pobyt w gminie Lidzbark (nie zanotowano tu jednak żadnego turysty zagranicznego) oraz w gminie Działdowo. Od 2003 r. zauważyć można systematyczny wzrost liczby osób korzystających z noclegów w powiecie.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Z roku na rok wzrastała liczba udzielonych noclegów – z 22,0 tys. w 2003 r. do 53,2 tys. w roku 2007 r. Duża różnica między liczbą korzystających z noclegów a liczbą noclegów udzielonych w powiecie świadczy o tym, iż turyści przebywali tu stosunkowo długo. Przeciętny ich pobyt w 2007 r. wyniósł około 6 dni i był ponad dwukrotnie dłuższy niż średni dla warmińsko-mazurskiego (druga lokata w województwie).

W działdowskim aktywnością gospodarczą w sekcji „Hotele i restauracje” zajmowały się 72 podmioty (w tym 32 to restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne), a także 4 jednostki prowadzące działalność związaną z turystyką.

POWIAT ELBLĄSKI

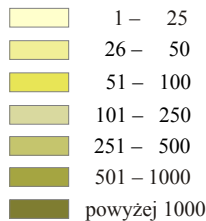
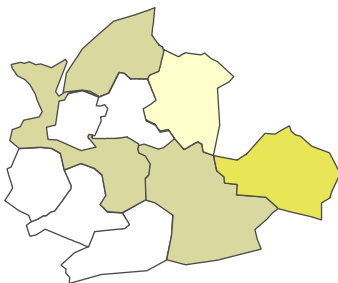
Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1416
Ludność (31.12.2007 r.)	56400
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	39,8
Lesistość (2006 r.) w %	18,3
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	134
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (2006 r.) w %	40,8
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	53,0

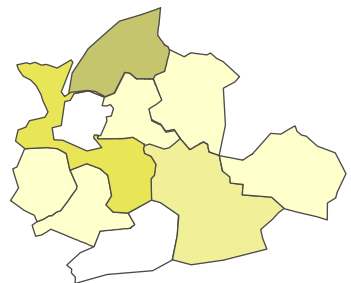
Powiat położony jest w północno-zachodniej części województwa. Jego największą atrakcją turystyczną na skalę europejską stanowi Kanał Elbląski. W powiecie elbląskim każdego roku organizowane są imprezy o znaczeniu regionalnym i krajowym, wśród których należy wymienić: „Skarby Depresji” – imprezę promującą Żuławy Wiślane, Plener Plastyczny „Bliżej Natury”, Regionalny Festiwal Piosenki Ukraińskiej, Ogólnopolski przegląd kultury mniejszości narodowych "Integracje".¹⁵

Na podstawie badań statystycznych GUS stwierdzono, że bazę noclegową powiatu ziemskiego elbląskiego tworzyło w 2007 r. 9 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Liczba obiektów przypadających na 1000 km² powierzchni była w powiecie ponad dwukrotnie niższa (6,4) niż w województwie. Łącznie w bazie noclegowej znajdowało się 485 miejsc noclegowych, w tym 216 w hotelach. Wskaźnik nasycenia bazą noclegową, określany liczbą miejsc noclegowych przypadających na 1000 km² powierzchni w powiecie był kilkakrotnie niższy niż w województwie.

**Miejsca noclegowe
w obiektach zbiorowego zakwaterowania
w 2007 r.**

**Miejsca noclegowe
w kwaterach agroturystycznych
i pokojach gościnnych* w 2007 r.**

* Dane Instytutu Turystyki

¹⁵ Dane Starostwa Powiatowego w Elblągu.

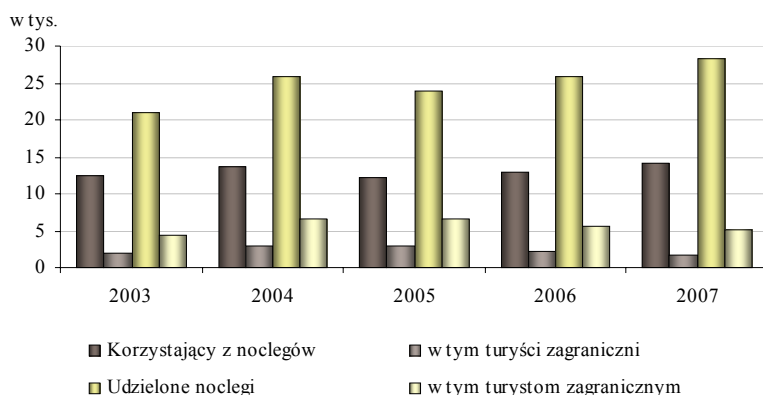
Analiza bazy noclegowej powiatu elbląskiego według gmin wykazała, że obiekty noclegowe znajdowały się wyłącznie w 5 z 9 gmin. Większość miejsc noclegowych skupiała gminy Pasłęk, Tolkmicko i Elbląg.

Z danych Instytutu Turystyki wynika, że w powiecie czekało na turystów 30 kwatery agroturystycznych z 188 miejscami noclegowymi i 24 pokoje gościnne z 169 miejscami noclegowymi.

Na podstawie sprawozdawczości GUS stwierdzono, że z miejsc noclegowych dostępnych w bazie turystycznej powiatu skorzystało w 2007 r. 14,2 tys. turystów, w tym 12,8% obcokrajowców. Łącznie udzielono 28,2 tys. noclegów, w tym 18,1% obcokrajowcom. Przeciętny turysta zatrzymując się w obiekcie turystycznym korzystał z 2 noclegów.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych był o 10,8 pp. niższy w powiecie niż przeciętny w województwie. Powiat elbląski wyróżniał się na tle pozostałych powiatów województwa znaczną rozpiętością stopnia wykorzystania miejsc noclegowych w gminach (w gminie Pasłęk wyniósł – 9,0%, w gminie Godkowo – 33,0%).

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

W powiecie elbląskim (dane rejestru REGON województwa warmińsko-mazurskiego) 102 podmioty prowadziły działalność w sekcji „Hotele i restauracje”, a kolejne 3 zajmowały się turystyką.

POWIAT ELCKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1113
Ludność (31.12.2007 r.)	85307
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	76,7
Lesistość (2006 r.) w %	21,7
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	83
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	49,6
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	31,8

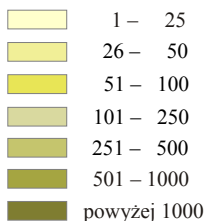
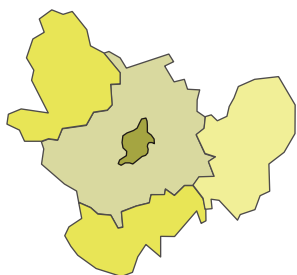

Specyfiką powiatu elckiego jest jego malownicze położenie we wschodniej części województwa (przy granicy z województwem podlaskim), w sąsiedztwie jezior i lasów, a także najwyższa wśród powiatów ziemskich gęstość zaludnienia. Niemalże cały obszar powiatu leży w dorzeczu rzeki Elk.

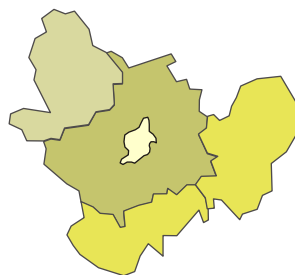
Krajobraz naturalny wzbogaca 88 jezior oraz 24 rzeki, stanowiące główną atrakcję turystyczną obszaru. Osoby, które odwiedziły powiat w 2007 r. miały do dyspozycji również około 193 km szlaków rowerowych, 322,5 km pieszych oraz ok. 207 km wodnych. Planuje się także wyznaczenie szlaku konnego o długości 54 km. W powiecie organizowane są spływy kajakowe, w tym „Ełcka KOLEJ na KAJAKI” – spływ kajakowy w kierunku Biebrzańkiego Parku Narodowego połączony z przejażdżką kolejką wąskotorową. W 2007 r. turyści mogli korzystać z 8 kąpielisk, basenu, 2 stadnin, 13 wypożyczalni rowerów i sprzętu żeglarskiego, a pobyt uatrakcyjniły imprezy, takie jak: Dożynki Powiatowe, Piknik Jaćwieski i wieloetapowy wyścig rowerowy „Gwiazda Mazur”.¹⁶

Do dyspozycji turystów w 2007 r. pozostawało w powiecie 1129 miejsc noclegowych w 14 obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz 671 miejsc w prywatnej bazie noclegowej (65 kwaterach agroturystycznych i 12 pokojach gościnnych).

**Miejsca noclegowe
w obiektach zbiorowego zakwaterowania
w 2007 r.**

**Miejsca noclegowe
w kwaterach agroturystycznych
i pokojach gościnnych* w 2007 r.**

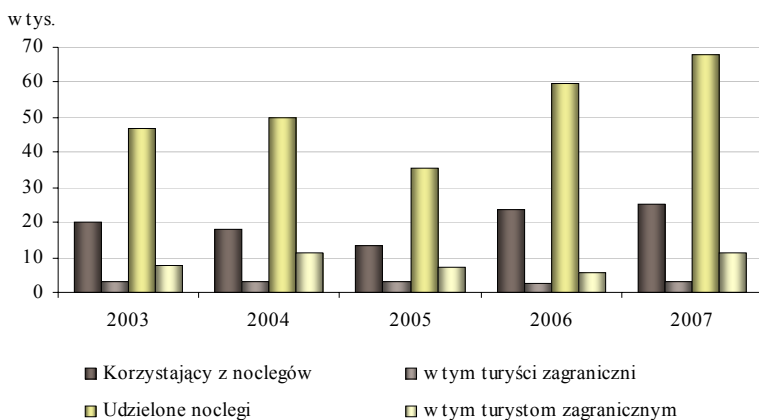
* Dane Instytutu Turystyki

¹⁶ Dane Starostwa Powiatowego w Elku.

Okolo 63,0% miejsc noclegowych w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania skupionych było w 2007 r. w gminie miejskiej Elk. Jednak każda gmina powiatu realizowała funkcje turystyczne dzięki istniejącej bazie noclegowej, z której korzystali turyści.

W latach 2003-2007 liczba osób korzystających z noclegów i udzielonych noclegów wahała się, przy czym w obu przypadkach najniższe wartości zanotowano w 2005 r. Wśród 25,1 tys. osób korzystających w 2007 r. z noclegów 11,8% stanowili turyści zagraniczni (odsetek obcokrajowców był prawie dwukrotnie mniejszy niż w województwie).

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Liczba udzielonych noclegów w 2007 r. o 44,7% przewyższyła poziom z roku 2003. Średnia długość pobytu turystów w powiecie wyniosła ok. 3 dni była niewiele niższa od średniej w województwie.

Powiat elcki znalazł się w 2007 r. na 8 miejscu pod względem liczby jednostek gospodarczych, zajmujących się działalnością w sekcji „Hotele i restauracje”. Ze 183 podmiotów 41,5% prowadziło restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne, a 29,5% – bary. Ponadto działalność związaną z turystyką prowadziło 11 firm, w tym 3 organizatorów turystyki.

POWIAT GIŻYCKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1120
Ludność (31.12.2007 r.)	56671
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	50,6
Lesistość (2006 r.) w %	25,3
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	149
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	63,8
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	30,5

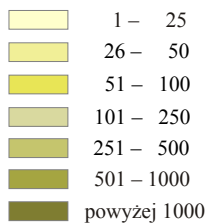
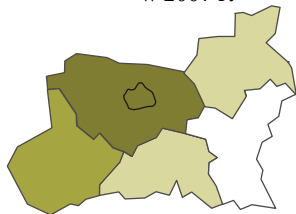
Pod względem położenia naturalnego i zasobności w naturalne zbiorniki wodne oraz lasy (stanowiące 25,3% powierzchni), powiat giżycki jest jednym z najbardziej atrakcyjnych w województwie.

Jego obszar, przecięty czterema rzekami i wzbogacony 90 jeziorami, a także możliwość korzystania ze szlaków turystycznych rowerowych (78 km) i pieszych (103,8 km) oraz 40 km² dróg żeglownych przyciągają rokrocznie coraz więcej osób. W 2007 r. do dyspozycji turystów pozostawało 20 kąpielisk, 2 baseny, 14 stadnin oraz 103 wypożyczalnie rowerów, sprzętu żeglarskiego i innego. Odpoczywający w powiecie giżyckim mogli wziąć udział w szeregu imprez i zawodów, w tym np. Bojerowych Mistrzostwach Polski Żeglarzy Niepełnosprawnych, Dniach Giżycka, Festiwalu Piosenki Żeglarskiej i Morskiej "Szanty w Giżycku", Letnim Międzynarodowym Zlocie Motocyklowym, czy odwiedzając Zamek w Rynie, wysłuchać coniedzielnego koncertu muzyki kameralnej Concerto Castello.¹⁷

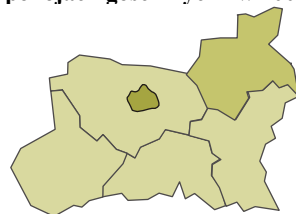
Turyści zainteresowani inną formą spędzania wolnego czasu mogli zwiedzić 158 zabytków nieruchomych i 11 archeologicznych.¹⁸

W powiecie funkcjonowało w 2007 r. 14 obiektów zbiorowego zakwaterowania (z 1129 miejscami noclegowymi) oraz 76 kwater agroturystycznych i 122 pokoje gościnne (posiadające łącznie 1666 miejsc noclegowych).

**Miejsca noclegowe
w obiektach zbiorowego zakwaterowania
w 2007 r.**

**Miejsca noclegowe
w kwaterach agroturystycznych
i pokojach gościnnych* w 2007 r.**

* Dane Instytutu Turystyki

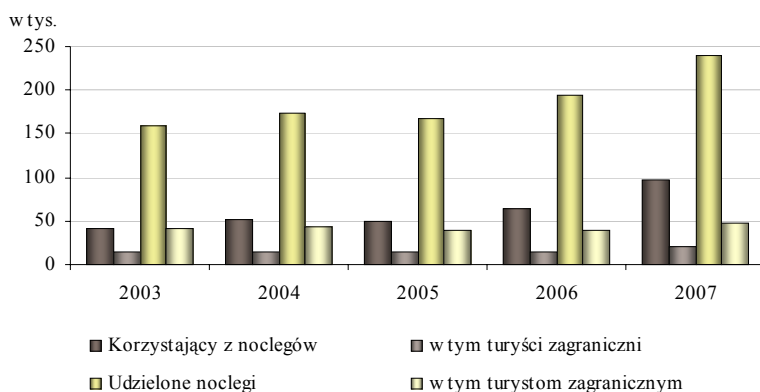
¹⁷ Dane Centrum Promocji i Informacji Turystycznej w Giżycku.

¹⁸ Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie; stan rejestrów zabytków na 15 XII 2006 r.

Gminami, w których dostępnych było najwięcej miejsc noclegowych w 2007 r. to miejska i wiejska gmina Giżycko. Pod względem liczby miejsc przygotowanych dla turystów w pokojach gościnnych powiat giżycki zajął drugą lokatę w województwie (za mrągowskim).

Od 2003 r. zaobserwować można stale rosnącą liczbę osób korzystających z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania, jak też liczbę udzielonych noclegów. Turyści odwiedzający giżycki coraz chętniej pozostawali tam na nocleg, w analizowanym okresie pięciu lat liczba nocujących w powiecie wzrosła o 140%.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Jako miejsce noclegu turyści wybierali głównie gminę Ryn i miasto Giżycko. Turyści zagraniczni stanowili 21,9% osób, które korzystały z noclegów w powiecie, 64,9% z nich zatrzymało się w 2007 r. w gminie miejskiej Giżycko.

Zwiększyła się w porównaniu z wcześniejszymi latami liczba udzielonych noclegów. W 2007 r. była równa 240,7 tys. i stanowiła 151% poziomu z 2003 r. Średni pobyt turystów w powiecie wyniósł około 2,5 dnia.

W giżyckim 276 podmiotów zajmowało się działalnością w sekcji „Hotele i restauracje” (4 lokata w województwie). Prowadzono 114 restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych oraz 38 barów. Aktywność gospodarczą związaną z turystyką wykazywało 40 podmiotów (3 lokata w województwie), w tym 11 organizatorów turystyki.

POWIAT GOŁDAPSKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	772
Ludność (31.12.2007 r.)	26818
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	34,7
Lesistość (2006 r.) w %	31,5
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	10
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	78,5
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	27,9

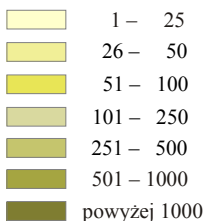

Powiat gołdapski jest jednym z kilku, które graniczą z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Niemalże 1/3 jego powierzchni zajmują lasy. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona stanowiła w 2006 r. aż 78,5% (najwięcej w województwie).

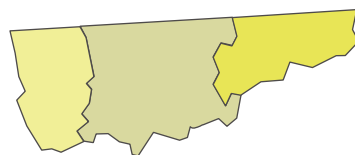
Na obszarze powiatu znajduje się 11 jezior i 3 rzeki, na których zorganizowano w 2007 r. 10 spływów kajakowych. Turyści mogli spędzać czas wolny na szlakach turystycznych (250 km), rowerowych (2,8 km) i wodnych (80 km), a także nad jeziorami na 3 kąpieliskach lub na basenie. Do ich dyspozycji pozostawały 2 wypożyczalnie rowerów i 1 – sprzętu żeglarskiego. Dodatkową atrakcją były zorganizowane imprezy, m.in. międzynarodowa impreza narciarska „Bieg Jaćwingów”, Międzynarodowy Konkurs Krzyku, Międzynarodowy Półmaraton Gusiew-Gołdap, Zjazd Bardów, Gołdapskie Święto Chleba, Międzynarodowe Dożynki w Baniach Mazurskich czy Cross Gołdapski.¹⁹ Zwolennicy zabytków mieli do zwiedzania 94 zabytki nieruchome i 5 archeologicznych.²⁰

Osoby przybywające do powiatu w 2007 r. mogły się zatrzymać w 7 obiektach zbiorowego zakwaterowania (z 768 miejscami noclegowymi) oraz w 17 kwaterach agroturystycznych (posiadających 165 miejsc) i 19 pokojach gościnnych (ze 143 miejscami).

**Miejsca noclegowe
w obiektach zbiorowego zakwaterowania
w 2007 r.**

**Miejsca noclegowe
w kwaterach agroturystycznych
i pokojach gościnnych* w 2007 r.**

* Dane Instytutu Turystyki

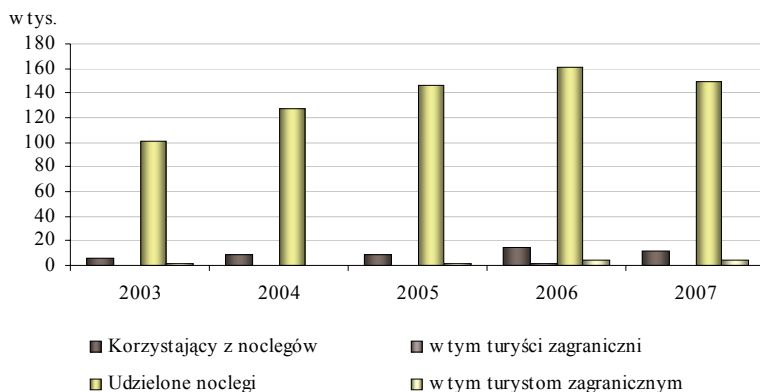
¹⁹ Dane Starostwa Powiatowego w Gołdapi.

²⁰ Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie; stan rejestrów zabytków na 15 XII 2006 r.

W gołdapskim zanotowano w 2007 r. najwyższy w województwie stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (63,0%), głównie ze względu na funkcjonujący w gminie Gołdap zakład uzdrowiskowy. Z tego samego powodu przeciętna długość pobytu w powiecie wyniosła prawie 14 dni (1 lokata w województwie).

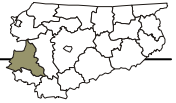
W badanym okresie, do 2006 r. liczba korzystających z noclegów i udzielonych noclegów rosła, w 2007 r. zanotowano natomiast nieznaczny spadek. Mimo to w 2007 r. w powiecie nocowało o 77,0% więcej osób niż w 2003 r. Turyści zagraniczni stanowili zaledwie 6,5% korzystających z noclegów (ponad trzykrotnie mniej niż średnio w województwie).

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Pod względem liczby udzielonych noclegów powiat znalazł się na 6 miejscu w warmińsko-mazurskim. Zdecydowaną większość noclegów udzielono turystom krajowym, a jedynie 3,0% – obcokrajowcom.

Liczba podmiotów gospodarczych zajmujących się działalnością w sekcji „Hotele i restauracje” ulokowała powiat jako przedostatni w województwie. Z 44 jednostek niespełna połowa prowadziła restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne, a 8 jednostek – bary. Działalnością związaną z turystyką zajmowało się jedynie 6 podmiotów (w tym trzech organizatorów turystyki).

POWIAT IŁAWSKI

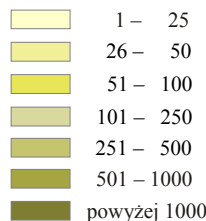
Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1385
Ludność (31.12.2007 r.)	90086
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	65,0
Lesistość (2006 r.) w %	26,3
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	85
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	43,1
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	49,6

Powiat położony na bogatym w lasy i jeziora Pojezierzu Iławskim. W jego granicach znajdują się 33 jeziora i 6 rzek. Jednym z jezior jest najdłuższe w Polsce – Jeziorak. W powiecie każdego roku organizowane są 3 spływy kajakowe. W dyspozycji turystów i mieszkańców pozostaje: 1027,7 km szlaków wodnych (żeglarskich i kajakowych), 154,7 km szlaków turystycznych pieszych, 209 km ścieżek rowerowych. Odwiedzający powiat mogą skorzystać z 3 wypożyczalni rowerów i 7 sprzętu wodnego, 6 kąpielisk i 9 klubów jeździeckich. Wśród najważniejszych imprez organizowanych w powiecie na uwagę zasługują: Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego "Old Jazz Meeting - Złota Tarka", „Fama Rock Festiwal”, Mistrzostwa Polski w Triathlonie – „Susz Triathlon”.²¹

Dane pozyskane na podstawie badań statystycznych GUS wykazały, że w 2007 r. w powiecie zlokalizowane były 22 turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania, w tym 9 całorocznych. Omawianą bazę noclegową tworzyły 1203 miejsca noclegowe (9 lokata wśród powiatów), w tym 38,9% całorocznych. Wskaźnik nasycenia bazą turystyczną, określony liczbą miejsc noclegowych przypadających na 1000 km² powierzchni w powiecie był prawie dwukrotnie niższy niż w województwie.

**Miejsca noclegowe
w obiektach zbiorowego zakwaterowania
w 2007 r.**

**Miejsca noclegowe
w kwaterach agroturystycznych
i pokojach gościnnych* w 2007 r.**

* Dane Instytutu Turystyki

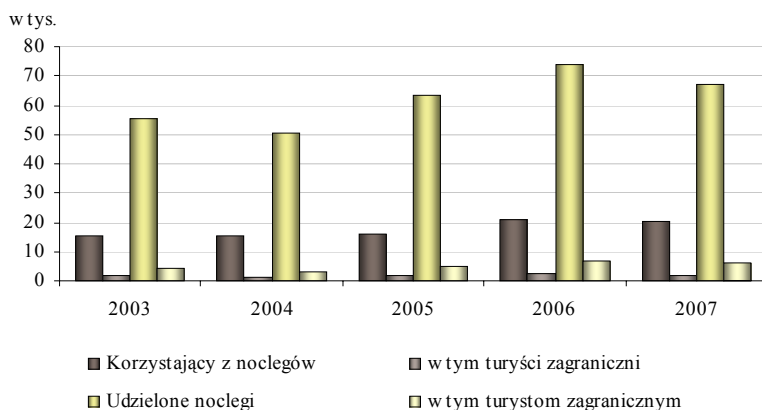
²¹ Dane Starostwa Powiatowego w Iławie.

Większość miejsc noclegowych 89,6% zlokalizowanych było w dwóch gminach powiatu – miejskiej i wiejskiej Iława.

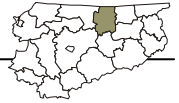
Badania Instytutu Turystyki wykazały, że w działających na terenie powiatu 45 kwaterach agroturystycznych znajdowało się 497 miejsc noclegowych, a w 51 pokojach gościnnych kolejnych 627 miejsc. Łączna liczba miejsc noclegowych w bazie noclegowej obejmującej kwatery agroturystyczne i pokoje gościnne (1124 miejsca) była zbliżona do liczby miejsc oferowanych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania badanych przez GUS (1203 miejsca).

Z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało w 2007 r. 20,6 tys. turystów, w tym 9,8% obcokrajowców. Łącznie udzielono 67,1 tys. noclegów, w tym 9,4% obcokrajowcom. Przeciętnie na 1 turystę przypadały 3 noclegi. Ponad połowa osób, które zatrzymały się w powiecie korzystała z bazy noclegowej w Iławie (55,5%), również tam udzielono większość noclegów (55,3%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie (34,7%) był wyższy od przeciętnego w województwie (31,3%). Najwyższy w Iławie 40,8%, a najniższy w gminie wiejskiej Lubawa.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Według danych rejestru REGON w sekcji „Hotele i restauracje” w powiecie działały 124 podmioty, w tym 64 prowadziły restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne, a 23 bary. Kolejnych 10 podmiotów zajmowało się działalnością związaną z turystyką.

POWIAT KĘTRZYŃSKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1213
Ludność (31.12.2007 r.)	65753
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	54,2
Lesistość (2006 r.) w %	16,0
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	19
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	21,7
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	36,8

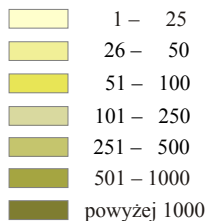
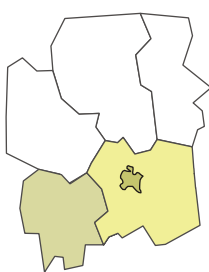

Powiat kętrzyński leży w północnej części województwa i od północy sąsiaduje z Obwodem Kaliningradzkim. Na uwagę zasługują zabytki architektury m.in.: w Świętej Lipce – bazylika barokowa i w Reszlu – gotycki zamek biskupów warmińskich.

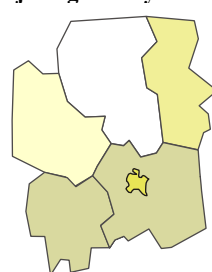
W powiecie zlokalizowanych jest 29 jezior i 17 rzek, łączna długość szlaków wodnych wynosi 32,4 km. Spływy kajakowe organizowane są szlakiem Piecki – Święta Lipka. W dyspozycji turystów znajduje się: 78,4 km ścieżek i szlaków rowerowych, 85,1 km szlaków turystycznych (pieszych), 7 kąpielisk, basen, 4 kluby jeździeckie i 19 wypożyczalni rowerów i sprzętu żeglarskiego. Wśród najważniejszych imprez organizowanych w powiecie należy wymienić: Międzynarodowy Zlot Przyjaciół Lotnictwa – "Festyn Lotniczy Mazury", Europejski Zlot Samolotów AN-2, Jarmark Średniowieczny na św. Jakuba, „Czempionat Koni Zimnokrwistych” – pokazy konne i „Międzynarodowy Plener Malarski Srokowo”.²²

Badania statystyczne GUS wykazały, że w powiecie kętrzyńskim w 2007 r. zlokalizowanych było 9 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, w tym 8 całorocznych. W bazie noclegowej funkcjonowało 699 miejsc noclegowych, w tym 615 całorocznych.

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

²² Dane Starostwa Powiatowego w Kętrzynie.

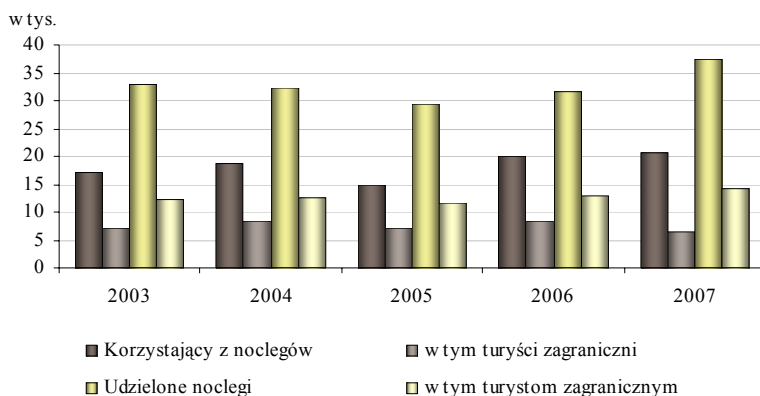
W przeliczeniu na 1000 km² powierzchni funkcjonowało w powiecie prawie trzykrotnie mniej miejsc noclegowych niż w województwie. Większość miejsc noclegowych (92,8%) zlokalizowana była w dwóch gminach: mieście Kętrzynie i gminie miejsko-wiejskiej Reszel.

Uzupełnieniem bazy noclegowej zbiorowego zakwaterowania były obiekty prywatne (badane przez Instytut Turystyki), do których należą kwatery agroturystyczne i pokoje gościnne. W 21 kwaterach agroturystycznych znajdowało się 237 miejsc noclegowych oraz 198 miejsc w 16 pokojach gościnnych. Obiekty zbiorowego zakwaterowania dysponowały większą o 60,7% bazą noclegową niż kwatery agroturystyczne i pokoje gościnne.

Z badań statystycznych statystyki publicznej prowadzonych przez GUS wynika, że z obiektów turystycznych powiatu skorzystało 20,8 tys. osób, w tym 31,8% obcokrajowców. Powiat wyróżniał się w województwie drugim (po powiecie mrągowskim) co do wielkości odsetkiem obcokrajowców w liczbie turystów ogółem.

W obiektach noclegowych w 2007 r. udzielono 37,3 tys. noclegów, w tym 38,4% obcokrajowcom. Przeciętnie 1 turysta skorzystał z 2 noclegów. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie był o 9,8 pp. niższy niż w województwie.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

W 2007 r. w powiecie kętrzyńskim, w sekcji „Hotele i restauracje” (według Polskiej Klasyfikacji Działalności) działały 103 podmioty, w tym 68 prowadziło restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne, a kolejnych 14 bary. Działalnością turystyczną zajmowało się 47 podmiotów.

POWIAT LIDZBARSKI

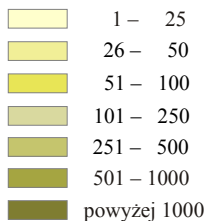
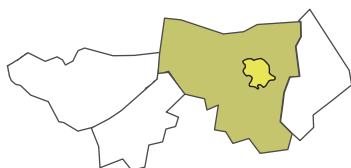
Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	925
Ludność (31.12.2007 r.)	42618
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	46,1
Lesistość (2006 r.) w %	26,5
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	13
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	24,2
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	29,2

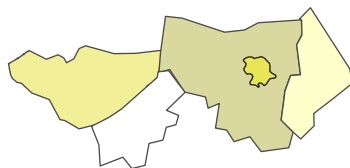
Powiat położony w północnej części województwa, z malowniczymi terenami i krętymi rzekami, stanowi doskonale miejsce do uprawiania turystyki. Zabytkiem godnym obejrzenia jest zamek Lidzbarski – rezydencja biskupów i książąt nazywany Wawelem Północy. Niezwykłą atrakcją dla zwolenników sportów zimowych jest Krzyżowa Góra na której znajduje się pełna infrastruktura narciarska. W powiecie organizowane są imprezy kulturalne, wśród których należy wymienić: Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry, „Kaziuki-Wilniuki” – impreza nawiązująca do dziedzictwa kulturowego Wileńszczyzny, a także Wojewódzki Przegląd Strażackich Orkiestr Dętych.²³

Baza noclegowa turystyki w powiecie nie była rozbudowana, o czym świadczą dane GUS. W 2007 r. na terenie powiatu zlokalizowanych było 5 obiektów zbiorowego zakwaterowania, w tym 3 całoroczne. Ze względu na liczbę obiektów turystycznych powiat zajął 19 lokatę w województwie. W dyspozycji turystów znajdowało się 313 miejsc noclegowych, w tym 298 całorocznych. Liczba miejsc noclegowych przypadających na 1000 km² powierzchni w powiecie była ponad czterokrotnie niższa niż w województwie i wynosiła 338,4. Większością miejsc noclegowych (82,4%) dysponowała gmina wiejska Lidzbarski Warmiński.

**Miejsca noclegowe
w obiektach zbiorowego zakwaterowania
w 2007 r.**

**Miejsca noclegowe
w kwadrach agroturystycznych
i pokojach gościnnych* w 2007 r.**

* Dane Instytutu Turystyki

²³ Dane Starostwa Powiatowego w Lidzbarku Warmińskim.

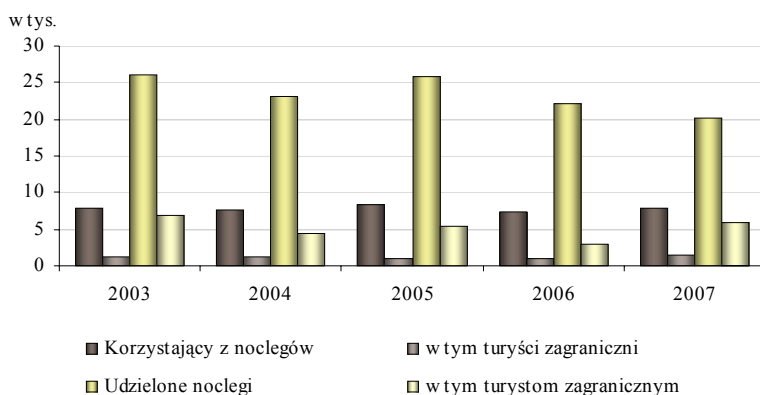
Według danych Instytutu Turystyki w 18 kwaterach agroturystycznych i w 14 pokojach gościnnych znajdowało się odpowiednio 137 i 115 miejsc noclegowych. Większość tych miejsc (87,5%), była również zlokalizowana w gminie wiejskiej Lidzbark Warmiński.

Udział agroturystyki i pokoi gościnnych w łącznych zasobach bazy turystycznej zbiorowego zakwaterowania przekroczył 80,0%.

Badania GUS wykazały, że z miejsc noclegowych znajdujących się w powiecie lidzbarskim w 2007 r. skorzystało 7,8 tys. osób, w tym 18,4% cudzoziemców. Turyści w powiecie stanowili 0,9% ogólnej liczby odwiedzających Warmię i Mazury. W poszczególnych latach badanego okresu (2003-2007), liczba korzystających z bazy noclegowej utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

W 2007 r. udzielono 20,1 tys. noclegów, w tym 29,6% turystom zagranicznym. Większość noclegów (70,3%) udzielono w gminie wiejskiej Lidzbark Warmiński. Przeciętnie na osobę przypadały prawie 3 noclegi. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie był niższy o 8,9 pp. niż w województwie.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

W powiecie lidzbarskim, według danych rejestru REGON województwa warmińsko-mazurskiego, zarejestrowanych było 88 podmiotów działających w sekcji „Hotele i restauracje”, w tym 42 jednostki prowadziły restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne, 28 bary i 3 kolejne stołówki i catering. Turystyką zajmowały się 3 podmioty.

POWIAT MRĄGOWSKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1065
Ludność (31.12.2007 r.)	50127
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	47,1
Lesistość (2006 r.) w %	31,2
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	131
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (2006 r.) w %	60,3
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	39,1

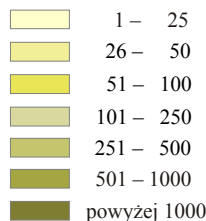
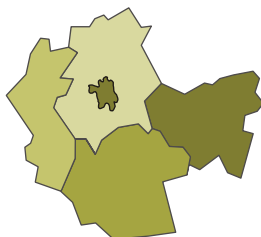

W powiecie mrągowskim bogactwo jezior (zajmujących ponad 12% powierzchni) i lasów, rozpostartych niemalże na 1/3 obszaru powiatu, a także rozbudowana infrastruktura wypoczynkowa stwarzają znakomite warunki do uprawiania wszelkich form turystyki. Wschodnia część powiatu należy do Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, która jest celem odwiedzin wielu turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych.

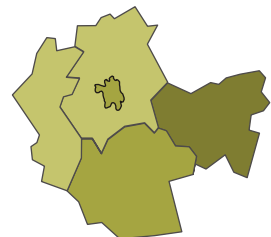
Obszar powiatu przecina 27 rzek, a na dwóch z nich – Krutyni i Dajnie organizowane są spływy kajakowe. Na odpoczywających w powiecie czekało w 2007 r. ponad 270 km szlaków turystycznych (15 km rowerowych, 34 km pieszych i ponad 221 km szlaków wodnych), 12 kąpielisk, 5 basenów, 25 stadnin i 16 wypożyczalni rowerów oraz sprzętu żeglarskiego. Pobyt w mrągowskim uatrakcyjniły odbywające się cyklicznie imprezy, m.in. Piknik Country, Festiwal Kultury Kresowej, Mazurskie Noce Kabaretowe w Mrągowie, a także Festiwal Szantowy w Mikołajkach i Dni Mikołajek.²⁴ Turyści mieli możliwość zobaczenia 227 zabytków nieruchomych i 11 archeologicznych.²⁵

W powiecie funkcjonowały 42 obiekty noclegowe (z 5534 miejscami) oraz kwatery agroturystyczne (164 jednostki) i pokoje gościnne (207), posiadające łącznie 3565 miejsc.

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

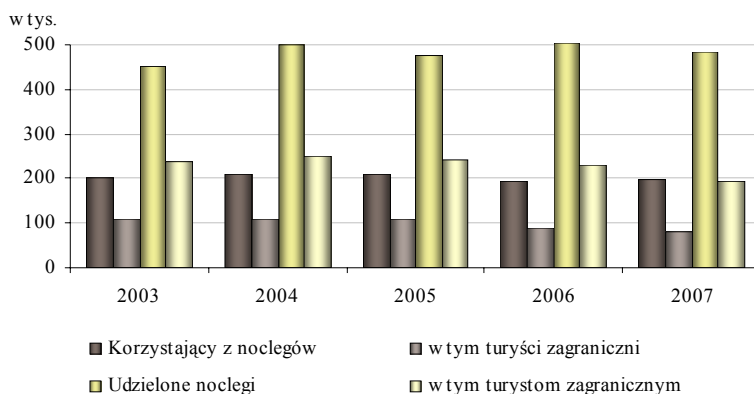
²⁴ Dane Starostwa Powiatowego w Mrągowie, Mrągowskiego Centrum Informacji Turystycznej, Urzędu Gminy Mrągowo oraz Urzędu Miasta i Gminy Mikołajki.

²⁵ Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie; stan rejestrów zabytków na 15 XII 2006 r.

Pod względem liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania mrągowski zajął w 2007 r. drugie miejsce w województwie (po powiecie olsztyńskim). Kwater agroturystycznych i pokoi gościnnych było tu najwięcej, tak zresztą jak miejsc noclegowych we wszystkich rodzajach obiektów. Ponad 66% obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania przygotowanych było na całoroczną obsługę turystów.

Wśród 196,9 tys. osób, które skorzystały z noclegów w powiecie (1 lokata w województwie), aż 40,6% stanowili cudzoziemcy (niemalże dwukrotnie wyższy udział niż na całym obszarze Warmii i Mazur). W badanym okresie liczba korzystających z noclegów wahała się, nie spadając jednak poniżej 195 tys. osób rocznie.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Turyści jako miejsce noclegu wybierali głównie gminę Mikołajki (70,4%), a następnie miasto Mrągowo (21,2%). Z ogólnej liczby turystów zagranicznych aż 71,0% korzystało z noclegów w Mikołajkach.

W 2007 r. udzielono w mrągowskim 485,1 tys. noclegów, co uplasowało powiat na 1 miejscu w województwie. Turyści przebywali tu średnio 2,5 dnia.

Działalnością gospodarczą związaną z prowadzeniem hoteli i restauracji zajmowało się w powiecie mrągowskim 315 jednostek (3 lokata w województwie), w tym 134 – restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych, a 29 – barów. W rejestrze REGON wpisanych było 19 jednostek prowadzących pozostałą działalność związaną z turystyką.

POWIAT NIDZICKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	961
Ludność (31.12.2007 r.)	33729
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	35,1
Lesistość (2006 r.) w %	38,3
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	15
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	57,9
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	38,3

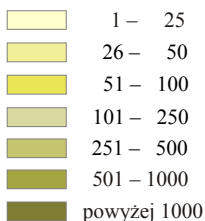
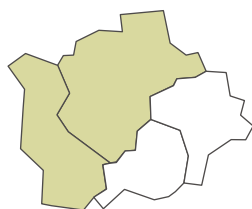

Powiat nidzicki, położony w południowej części Warmii i Mazur graniczy z województwem mazowieckim. Jest jednym z najbardziej zalesionych obszarów (trzecie miejsce za powiatem szczycieńskim i piskim).

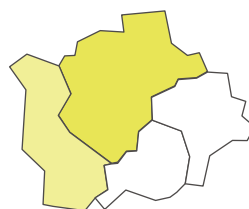
Na terenie powiatu znajduje się 29 jezior i 17 rzek. W 2007 r. do dyspozycji turystów były 233 km ścieżek rowerowych i dwa szlaki wodne – rzeką Omulew (10 km) i Łyną (7 km). Odpoczywający w nidzickim mogli również korzystać z 6 kąpielisk, 2 stadnin koni oraz 4 wypożyczalni rowerów i sprzętu żeglarskiego. Urozmaiceniu pobytu służyły odbywające się imprezy – m.in. wyścig kolarski „Mazovia MTB Marathon”, Festiwal Piosenki, Prozy i Poezji Francuskiej, Wojewódzki Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym oraz Mistrzostwa Świata Kobiet w warcaby 64-polowe.²⁶ Osoby zainteresowane zwiedzaniem mogły obejrzeć 62 zabytki nieruchome (w tym XIV-wieczny zamek krzyżacki w Nidzicy) oraz 25 zabytków archeologicznych.²⁷

W nidzickim funkcjonowało zaledwie 5 obiektów zbiorowego zakwaterowania, w których przygotowanych było 396 miejsc noclegowych, a także 2 kwatery agroturystyczne (z 22 miejscami) i 9 pokoi gościnnych (posiadających 68 miejsc noclegowych).

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

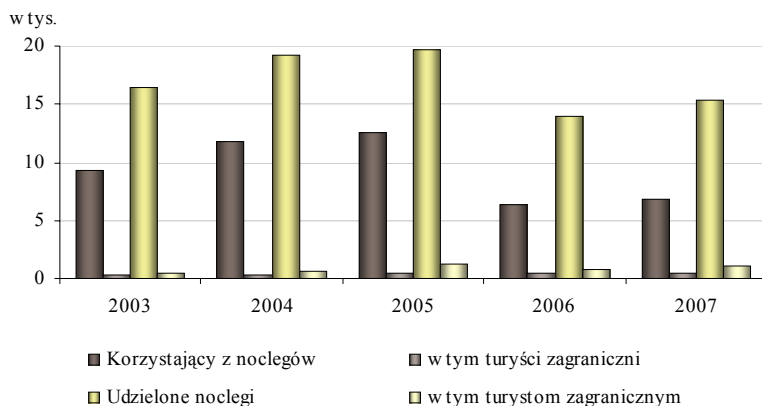
²⁶ Dane Starostwa Powiatowego w Nidzicy.

²⁷ Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie; stan rejestrów zabytków na 15 XII 2006 r.

Bazę noclegową – zbiorowego zakwaterowania oraz prywatną – posiadały jedynie dwie gminy w powiecie. Liczba miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania uplasowała nidzicki na przedostatnim miejscu w województwie, a liczba przygotowanych w nich miejsc noclegowych – na 18. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych również należał do najniższych na Warmii i Mazurach (20 lokata).

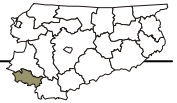
W roku 2007, tak samo jak w 2006, w porównaniu z latami poprzednimi badanego okresu, zmniejszyła się liczba osób korzystających z noclegów, a także liczba udzielonych noclegów. Turyści zagraniczni stanowili jedynie 6,3% nocujących w powiecie (ponad trzykrotnie niższy udział niż średnia dla województwa).

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Zarówno liczba turystów korzystających z noclegów w nidzickim (w tym również cudzoziemców), jak i udzielonych im noclegów lokowały powiat na trzecim miejscu wśród obszarów o najniższych wartościach tych cech. Przeciętna długość pobytu turystów wyniosła w 2007 r. 2,3 dnia.

Działalnością gospodarczą w sekcji „Hotele i restauracje” zajmowało się w powiecie 58 podmiotów (19 lokata w warmińsko-mazurskim), w tym 33 jednostki prowadziły restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne. W powiecie funkcjonowały zaledwie 3 firmy, których działalność związana była z turystyką (według PKD grupa 63.3).

POWIAT NOWOMIEJSKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	694
Ludność (31.12.2007 r.)	43486
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	62,7
Lesistość (2006 r.) w %	20,9
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	20
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	34,9
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	60,7

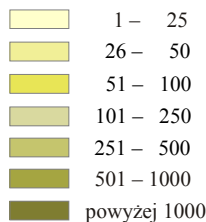
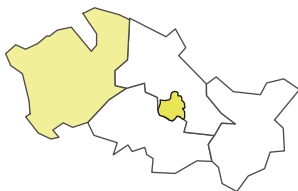
Powiat nowomiejski, jeden z najmniejszych w warmińsko-mazurskim, położony jest w południowo-zachodniej jego części i graniczy z województwem kujawsko-pomorskim. Specyfiką nowomiejskiego jest stosunkowo duża gęstość zaludnienia oraz najwyższa wśród powiatów ziemskich gęstość dróg.

Na jego obszarze położonych jest 65 jezior (większych od 1 ha) oraz przepływa 20 rzek (na dwóch z nich organizowane są spływy kajakowe). Przyjeżdżające tu na wypoczynek mieli do wykorzystania w 2007 r. jedno kąpielisko, 3 stadniny, 2 wypożyczalnie rowerów i sprzętu żeglarskiego oraz wypożyczalnię kajaków. Najważniejszą imprezą o znaczeniu wojewódzkim, która odbyła się w 2007 r. był Zimowy Spływ Drwęca-Wel.²⁸

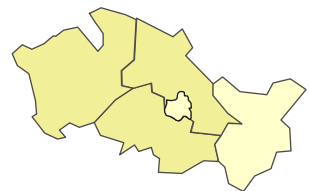
W powiecie nowomiejskim występują liczne zabytki – turyści mogą zwiedzać 126 zabytków nieruchomych (w tym między innymi kościół parafialny p.w. św. Tomasza Apostoła z XIV w. czy ruiny zamku w Bratianie) i 6 archeologicznych.²⁹

Powiat cechuje dość słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna. W 2007 r. funkcjonowały zaledwie 2 obiekty noclegowe (129 miejsc) oraz 23 kwatery agroturystyczne (109 miejsc) i 7 pokoi gościnnych (40 miejsc).

**Miejsca noclegowe
w obiektach zbiorowego zakwaterowania
w 2007 r.**

**Miejsca noclegowe
w kwaterach agroturystycznych
i pokojach gościnnych* w 2007 r.**

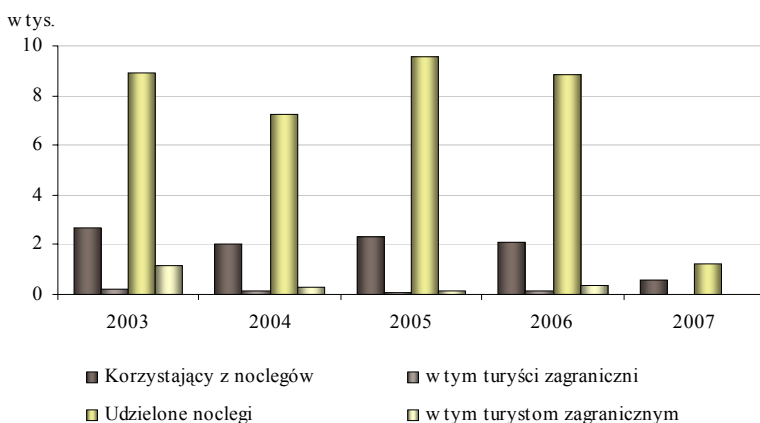
* Dane Instytutu Turystyki

²⁸ Dane Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim.

²⁹ Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie; stan rejestrów zabytków na 15 XII 2006 r.

Pod względem liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania i miejsc noclegowych dostępnych dla turystów, liczby osób korzystających z noclegów i udzielonych noclegów powiat w 2007 r. uzyskał ostatni wynik w województwie. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych wyniósł 8,7% (przy średniej wartości tego wskaźnika w województwie 31,3%). Ponadto w porównaniu z ostatnimi latami, w 2007 r. nastąpił gwałtowny spadek i tak już niskiej liczby osób nocujących w powiecie, jak i udzielonych im noclegów. Średnia długość pobytu turystów w nowomiejskim wyniosła 2,1 dnia.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Aktywność gospodarczą związaną z prowadzeniem firm w sekcji „Hotele i restauracje” wykazywało w 2007 r. tylko 36 jednostek (ostatnia lokata w województwie), w tym 21 restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych. Działalnością związaną z turystyką zajmowało się 5 podmiotów.

POWIAT OLECKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	874
Ludność (31.12.2007 r.)	34012
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	38,9
Lesistość (2006 r.) w %	25,3
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	35
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych	
prawnie chronionej (2006 r.) w %	40,0
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	35,9

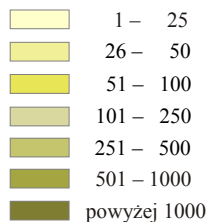
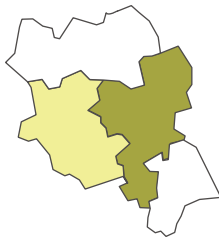

Położony we wschodniej części warmińsko-mazurskiego powiatu olecki graniczy z województwem podlaskim. Jest jednym z najmniejszych powiatów na Warmii i Mazurach, jego powierzchnię w 1/4 porastają lasy.

Na obszarze oleckiego znajduje się 40 jezior i 2 rzeki, na których organizowane są spływy kajakowe. Długość dostępnych dla turystów ścieżek rowerowych wyniosła w 2007 r. 350,85 km, szlaków turystycznych 303 km, a wodnych – 75,5 km. Odpoczywający w powiecie mogli również korzystać z 3 kąpielisk, 5 stadnin oraz 8 wypożyczalni rowerów i sprzętu wodnego. Atrakcjami przygotowanymi dla odwiedzających w 2007 r. były m.in. „Wiejskie wesele”, Powiatowe Święto Mleka, „Mazurski Korowód w Krainie Spotkań – Idziemy na Plon”, „Fiesta Borealis – Święto Młodej Muzyki na Północy”, Mazurskie Spotkania z Folklorem, Przystanek Olecko czy Olecki Przegląd Otwartych Filmów OP-OF.³⁰ Turyści mieli również możliwość zwiedzania 102 zabytków nieruchomych i 2 archeologicznych.³¹

Na infrastrukturę turystyczną w powiecie składało się w 2007 r. 12 obiektów noclegowych, posiadających 615 miejsc, a także 11 kwatery agroturystycznych (102 miejsca) i 5 pokoi gościnnych (zaopatrzonych w 68 miejsc).

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

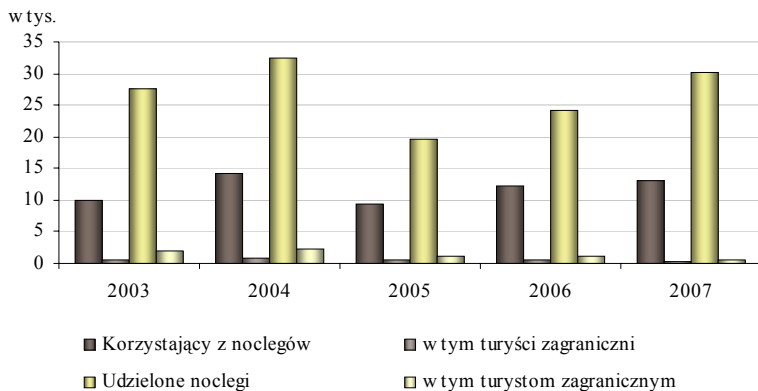
³⁰ Dane Starostwa Powiatowego w Olecku.

³¹ Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie; stan rejestrów zabytków na 15 XII 2006 r.

Tylko jedna gmina – Wieliczki, nie była przygotowana na przyjmowanie turystów, zarówno w obiektach zbiorowego zakwaterowania, jak i kwaterach oraz pokojach gościnnych. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w całym powiecie wyniósł 19,8%, co lokowało olecki na 19 miejscu w województwie.

W 2005 r. nastąpił spadek zarówno liczby osób nocujących w powiecie, jak i udzielonych im noclegów. Od tego czasu obie te wartości rosną.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

W 2007 r. olecki był drugim z kolei powiatem, który przyjął najmniejszą liczbę turystów zagranicznych (za nowomiejskim). Przeciętna długość pobytu odwiedzających wyniosła w 2007 r. 2,3 dnia i była niższa od średniej w województwie.

Działalność gospodarczą w sekcji „Hotele i restauracje” prowadziło w oleckim 100 podmiotów, z czego 42 to restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne, a 37 to bary. Funkcjonowało także 9 podmiotów, których działalność związana była z turystyką.

POWIAT OLSZTYŃSKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	2838
Ludność (31.12.2007 r.)	114643
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	40,4
Lesistość (2006 r.) w %	37,3
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	129
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (2006 r.) w %	54,0
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	29,0

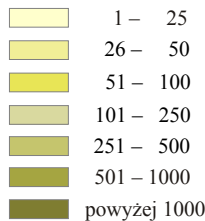
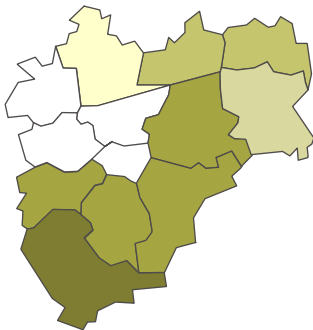

Położony w środkowej części województwa powiat olsztyński swą powierzchnią obejmuje największą część Warmii i Mazur. Zamieszkuje go 8% ludności województwa (najwyższy udział wśród powiatów ziemskich).

Obszar powiatu wzbogaca 40 jezior i 7 rzek. Ponadto w 2007 r. turyści mieli do dyspozycji 1100 km ścieżek rowerowych, 177 km szlaków pieszych i narciarskich, ponad 150 km szlaków wodnych, 6 basenów i 11 stadnin koni. W powiecie zorganizowano szereg imprez i zawodów, m.in. Napoleoniadę pod Jonkowem, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie, Przegląd Kapel i Zespołów Śpiewaczych w Jezioranach, Międzynarodowy Wyścig Kolarski Dookoła Jeziora Luterskiego, Letni Jarmark Sztuki i Rękodzieła w Dobrym Mieście czy Międzynarodowe Spotkania Rodzin Muzykujących w Dobrym Mieście.³² Turyści mogli również zwiedzać zabytki – najwięcej w województwie – 822 nieruchome i 36 archeologicznych.³³

W olsztyńskim w 2007 r. przygotowano 6597 miejsc noclegowych (5204 w 49 obiektach zbiorowego zakwaterowania i 1393 w agroturystyce i pokojach gościnnych).

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

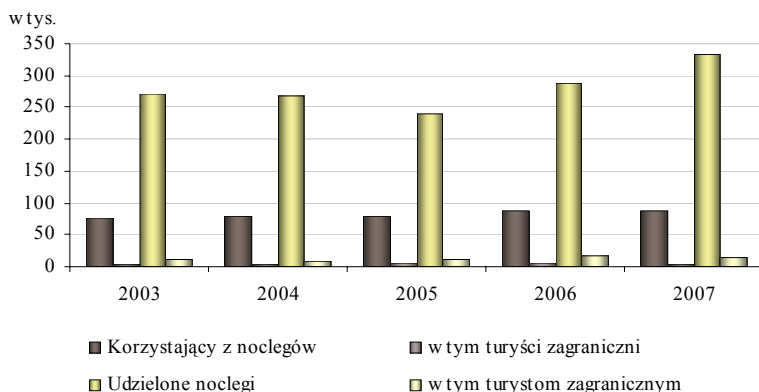
³² Dane Starostwa Powiatowego w Olsztynie.

³³ Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie; stan rejestrów zabytków na 15 XII 2006 r.

Pod względem liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania powiat ułożył się w 2007 r. na pierwszym miejscu w województwie, pod względem liczby osób korzystających z noclegów ustąpił jednak mrągowskiemu. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie wyniósł 30,9% i był wyższy niż średni w województwie. Gmina najchętniej wybierana jako miejsce noclegu był w 2007 r. Olsztynek, tu też przyjechało najwięcej cudzoziemców.

W badanym okresie zauważyć można stale wzrastającą liczbę osób korzystających z noclegów w powiecie, a od 2005 r. – udzielonych noclegów. Liczba udzielonych w 2007 r. noclegów ułożyła olsztyński na drugim miejscu w województwie (za powiatem mrągowskim).

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

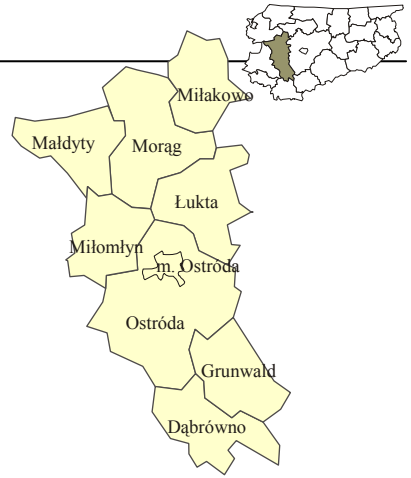

Wśród osób nocujących w powiecie jedynie 3,1% stanowili cudzoziemcy (przy średnim udziale w województwie 20,8%). Przeciętny pobyt w olsztyńskim trwał w 2007 r. stosunkowo długo – prawie 4 dni.

Na terenie powiatu 240 podmiotów gospodarczych prowadziło działalność w sekcji „Hotele i restauracje” – 5 lokata na Warmii i Mazurach (za Olsztynem, Elblągiem, powiatem mrągowskim i giżyckim). Funkcjonowały tu 133 restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne oraz 24 bary. Działalność związaną z turystyką prowadziło 15 jednostek (w tym 6 pośredników turystycznych).

POWIAT OSTRÓDZKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1766
Ludność (31.12.2007 r.)	104890
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	59,4
Lesistość (2006 r.) w %	28,7
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	100
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (2006 r.) w %	55,8
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	38,1

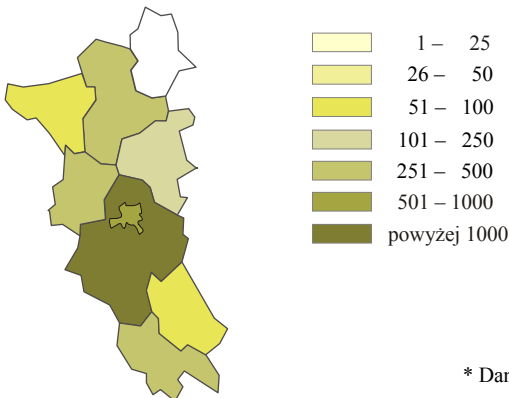

Ostródzki, czwarty co do wielkości powiat w województwie, należy do obszarów chętniej odwiedzanych przez turystów i lepiej wyposażonych w infrastrukturę turystyczną. Grunty pod wodami zajmują 5,6% powiatu, co daje mu 6 miejsce na Warmii i Mazurach.

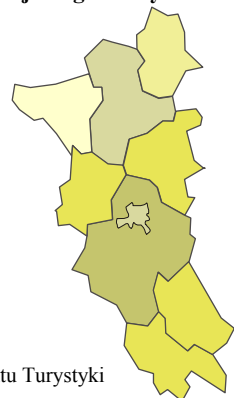
W granicach administracyjnych ostródzkiego znajdują się 124 jeziora i 8 rzek, na których zorganizowano w 2007 r. 15 splywów kajakowych. Do dyspozycji turystów pozostawało ponadto 530,3 km ścieżek rowerowych, 1180,5 km szlaków turystycznych i 412 km wodnych, a także 20 kąpielisk, 6 basenów, 15 stadnin oraz 8 wypożyczalni rowerów. Atrakcją turystyczną stanowiły też odbywające się imprezy i zawody sportowe, m.in. Inscenizacja Bitwy pod Grunwaldem na Polach Grunwaldzkich, Puchar Świata w Siatkówce Plażowej w Starych Jabłonkach, Wojewódzki Konkurs Zespołów Teatralnych "O Laur Złotej Rybki" w Morągu, Ostróda Reggae Festiwal i Blues w Ostródzie.³⁴

W 2007 r. działało w powiecie 38 obiektów zbiorowego zakwaterowania (3 lokata w województwie) oraz 71 kwater agroturystycznych i 20 pokoi gościnnych.

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

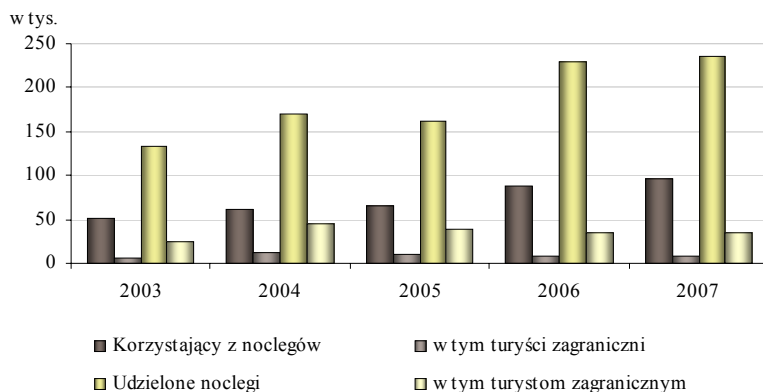
* Dane Instytutu Turystyki

³⁴ Dane Starostwa Powiatowego w Ostródzie.

W obiektach zbiorowego zakwaterowania dla turystów przygotowano 3416 miejsc (5 lokata na Warmii i Mazurach). Stopień ich wykorzystania był wyższy niż średni w województwie. Pod względem liczby miejsc w kwaterach agroturystycznych ostródzki zajął trzecie, a w pokojach gościnnych piąte miejsce wśród innych powiatów.

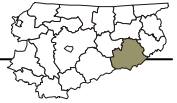
W badanym okresie z roku na rok zwiększała się zarówno liczba osób korzystających z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania (w 2007 r. przewyższyła poziom z 2003 r. o 85%), jak również udzielonych noclegów (o 77%). Turyści najchętniej nocowali w gminie wiejskiej Ostróda. Porównując liczbę korzystających z noclegów w ostródzkim z innymi powiatami okazuje się, że w 2007 r. więcej osób nocowało jedynie w mrągowskim, w Olsztynie i powiecie giżyckim.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Cudzoziemcy stanowili zaledwie 9,3% odwiedzających powiat. Średnia długość pobytu turystów w ostródzkim wyniosła w 2007 r. 2,5 dnia i była niższa niż przeciętna w województwie.

Działalnością gospodarczą w sekcji „Hotele i restauracje” zajmowały się w powiecie 203 podmioty (6 lokata w warmińsko-mazurskim), w tym 121 jednostek prowadziło restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne, a 26 – bary. W powiecie funkcjonowało 17 firm, których działalność związana była z turystyką, między innymi 5 organizatorów turystyki i 3 pośredników turystycznych.

POWIAT PISKI

Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1775
Ludność (31.12.2007 r.)	57408
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	32,4
Lesistość (2006 r.) w %	48,4
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	185
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (2006 r.) w %	57,9
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	25,2

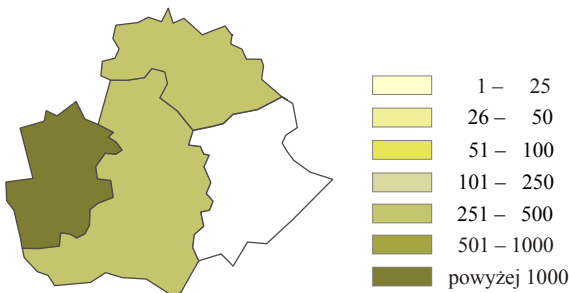

Piski jest jednym z kilku powiatów graniczących z województwem mazowieckim. Niemalże połowę jego powierzchni porastają lasy (jest to drugi powiat pod względem lesistości na Warmii i Mazurach – za szczycieńskim), a kolejne 10% znajduje się pod wodami jezior i rzek.

Na obszarze powiatu do dyspozycji odpoczywających pozostawało w 2007 r. 504 km ścieżek rowerowych, 35 kąpielisk, basen, 10 stadnin i 31 wypożyczalni rowerów oraz sprzętu wodnego. Pobyt w piskim uatrakcyjniły zorganizowane imprezy i zawody, między innymi Dni Pisz, Festiwal Białego Misia, Galkowo Cup, Święto Konika Polskiego w Wojnowie, cykl imprez w Praniu, Spotkania Folklorystyczne w Orzyszu, Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Michała Kajki czy Przegląd Kapel i Zespołów Rokowych „Inkubator”.³⁵ Do zwiedzania turystów pozostawało 127 zabytków nieruchomych.³⁶

Infrastruktura turystyczna w powiecie piskim obejmowała w 2007 r. 31 obiektów zbiorowego zakwaterowania (5 lokata w województwie) z 2523 miejscami noclegowymi. Według danych Instytutu Turystyki w piskim działało również 61 kwater agroturystycznych (631 miejsc) i 49 pokoi gościnnych (575 miejsc).

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterych agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

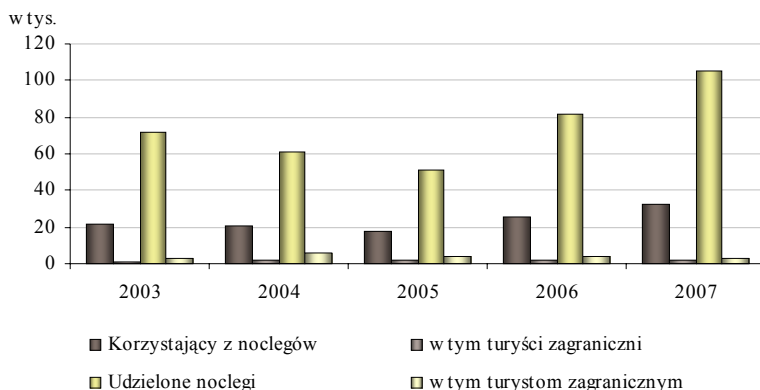
³⁵ Dane Starostwa Powiatowego w Pisz.

³⁶ Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie; stan rejestrów zabytków na 15 XII 2006 r.

Pod względem liczby miejsc noclegowych dostępnych dla turystów w obiektach zbiorowego zakwaterowania piski objął 6 lokatę w województwie, jednak stopień ich wykorzystania był niższy od średniego na Warmii i Mazurach.

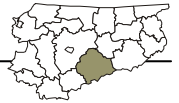
Od 2005 r. wzrastała w powiecie zarówno liczba osób korzystających z noclegów, jak i liczba udzielonych noclegów. W 2007 r. piski znalazł się na 7 miejscu w województwie pod względem liczby osób korzystających z noclegów (zaledwie 4,6% to turyści zagraniczni). Cudzoziemcom udzielono 2,9% noclegów.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

W 2007 roku odwiedzający powiat pozostawali w nim stosunkowo długo. Średnia długość pobytu wyniosła 3,3 dnia i była wyższa niż w województwie.

Działalnością gospodarczą związaną z prowadzeniem hoteli i restauracji zajmowało się w powiecie piskim 235 jednostek (6 lokata w województwie), w tym 81 – restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych, a 37 – barów. W rejestrze REGON wpisanych było 7 jednostek prowadzących pozostałą działalność związaną z turystyką.

POWIAT SZCZYCIEŃSKI

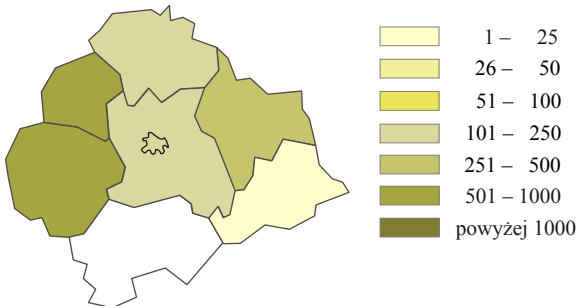
Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	1933
Ludność (31.12.2007 r.)	69241
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	35,8
Lesistość (2006 r.) w %	49,1
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	71
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (2006 r.) w %	44,2
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	29,5

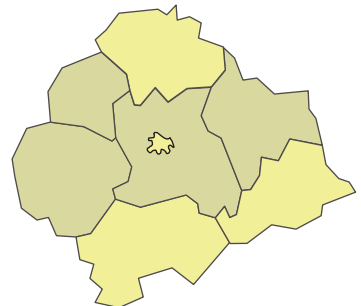
Powiat szczycieński leży w południowej części województwa. Bardzo atrakcyjny przyrodniczo, stanowi azyl dla ludzi pragnących wypoczynku w otoczeniu lasów i jezior. Charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem lesistości w regionie (49,1%). Na terenie powiatu zlokalizowanych jest 26 jezior, 7 rzek i 6 rezerwatów przyrody. W dyspozycji turystów i mieszkańców znajduje się: 605,5 km ścieżek rowerowych, 124 km szlaków turystycznych pieszych, 185,5 km szlaków wodnych, 18 kąpielisk, 2 baseny, 9 klubów jeździeckich, 15 wypożyczalni rowerów i sprzętu żeglarskiego. Wśród najważniejszych imprez organizowanych cyklicznie należy wymienić: "Hunter Fest Szczycieństwo" – festyn muzyki rockowej, „Klenczon Big Bit Festiwal Szczycieństwo” – Ogólnopolski Konkurs Piosenki im. Krzysztofa Klenczona.³⁷

Według badań GUS, w 2007 r. w powiecie znajdowały się 22 obiekty noclegowe turystyki, w tym tylko 3 całoroczne. We wspomnianych obiektach znajdowały się 2302 miejsca noclegowe, w tym 618 całorocznych. Na 1000 km² powierzchni powiatu przypadało 391 miejsc noclegowych (mniej w niż w województwie). Większość z nich (81,7%) zlokalizowana była w trzech gminach: Pasym (944), Jedwabno (642) i Świątajno (294).

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

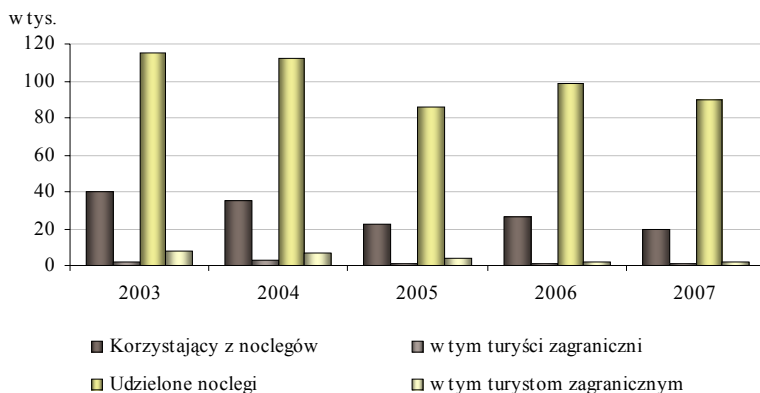
³⁷ Dane Starostwa Powiatowego w Szczycieństwie.

Z kolei 55 kwater agroturystycznych oraz 23 pokoje gościnne oferowały łącznie 763 miejsc. Większość z nich (83,1%) znajdowała się w 4 gminach: Jedwabno, Pasym, Świętajno, Szczytno (gmina wiejska).

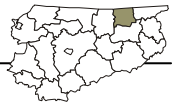
Z obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało w 2007 r. 19,3 tys. turystów. Odsetek cudzoziemców odwiedzających powiat wyniósł 3,8% i należał do najniższych w województwie. Liczba korzystających z bazy noclegowej od 2003 r. systematycznie malała. W 2007 r. udzielono 89,5 tys. noclegów, w tym 2,7% obcokrajowcom. Turysta korzystający z obiektu noclegowego pozostawał w nim 5 dni. Był to najdłuższy przeciętny czas pobytu w województwie, po powiatach gołdapskim i działdowskim.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych był niższy w powiecie o 5,2 pp. niż w województwie. W powiecie obserwowano ponadto duże terytorialne (według gmin) zróżnicowanie stopnia wykorzystania miejsc noclegowych, od poziomu 9,2% w gminie Rozogi i 11,3% w gminie miejskiej Szczytno do 56,2% w gminie wiejskiej Szczytno.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

Sekcja „Hotele i restauracje” (według Polskiej Klasyfikacji Działalności) skupiała w powiecie łącznie 169 podmiotów. Spośród nich 74 jednostki prowadziły restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne, kolejne 23 bary. Turystyką natomiast zajmowało się 8 podmiotów.

POWIAT WĘGORZEWSKI

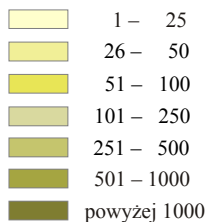
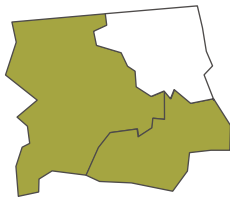
Powierzchnia (1.01.2008 r.) w km ²	693
Ludność (31.12.2007 r.)	23551
Gęstość zaludnienia (2007 r.)	34,0
Lesistość (2006 r.) w %	20,3
Grunty pod wodami (1.01.2006 r.) w km ²	93
Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (2006 r.) w %	63,8
Gęstość dróg (2006 r.) w km na 100 km ²	33,0

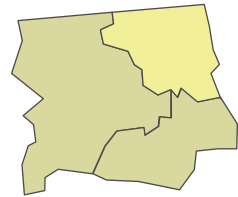
Powiat węgorzewski położony jest w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, przy granicy z Federacją Rosyjską. W jego granicach administracyjnych znajdują się 33 jeziora. Jednym z nich jest drugie co do wielkości w Polsce – Mamry. Odsetek powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej należy do najwyższych w województwie (2 lokata). Zlokalizowane w powiecie rezerwy przyrody stanowią ostoję ptactwa. Spływy kajakowe organizowane są rzekami Sapina i Węgorapa. Dla aktywnych miłośników natury przygotowano 89 km ścieżek rowerowych, 70 km szlaków turystycznych pieszych. Ponadto w powiecie znajdują się: kąpielisko, 2 baseny, 6 klubów jeździeckich i 12 wypożyczalni rowerów i sprzętu żeglarskiego. Cyklicznie organizowane są imprezy o znaczeniu wojewódzkim i krajowym: Międzynarodowy Przegląd Widowisk Kolędniczych "Herody", Międzynarodowe Biegi Uliczne "Półmaraton Węgorza", Międzynarodowe Regaty Żeglarskie "O Złoty Puchar Mazur" i Festiwal Rockowy "Union of Rock".³⁸

Badania prowadzone przez GUS wykazały, że w 2007 r. baza noclegowa turystyki w powiecie dysponowała 15 obiektami noclegowymi (w tym 6 całorocznymi), wyposażonymi w 1540 miejsc, w tym 457 całorocznych.

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2007 r.

Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych* w 2007 r.

* Dane Instytutu Turystyki

³⁸ Dane Starostwa Powiatowego w Węgorzewie.

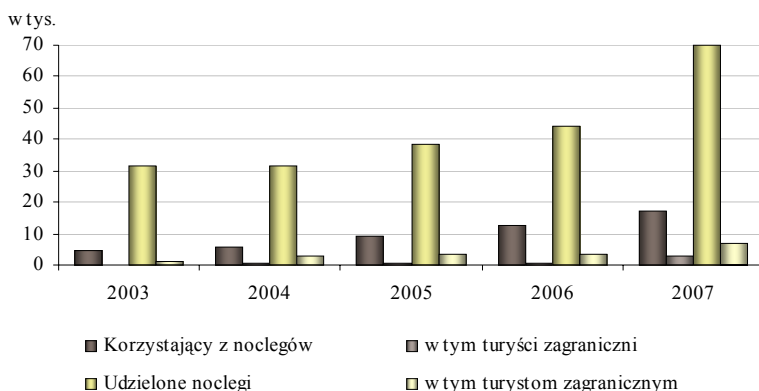
Na 1000 km² powierzchni przypadało w powiecie więcej miejsc noclegowych niż w województwie, jednak wszystkie obiekty i miejsca noclegowe znajdowały się 2 gminach, Pozezdrze i Węgorzewo.

Dane Instytutu Turystyki informują, że kwatery agroturystyczne dysponowały 368, a pokoje gościnne 52 miejscami noclegowymi, przy czym ponad połowa miejsc (54,3%) zlokalizowana była w Węgorzewie.

W 2007 r. z noclegów skorzystało 17,1 tys. turystów. W porównaniu do 2003 r. nastąpił prawie czterokrotny wzrost liczby korzystających z bazy noclegowej. Odsetek obcokrajowców odwiedzających powiat wyniósł 15,2% i był niższy od przeciętnego w województwie. Udzielono 69,8 tys. noclegów, ponad dwukrotnie więcej niż w 2003 r., a cudzoziemcy stanowili 9,9%. Przeciętny czas pobytu turysty w bazie noclegowej powiatu trwał 4 noce i był dłuższy niż w województwie.

Stoień wykorzystania miejsc noclegowych wyniósł 27,4% i był niższy od przeciętnego w regionie. W gminie Pozezdrze wyniósł 44,2% , a w Węgorzewie 21,8%.

Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w latach 2003-2007

W powiecie w sekcji „Hotele i restauracje” działało 67 podmiotów, w tym 23 prowadziły restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne, kolejnych 11 bary, natomiast turystyką zajmowało się 6 podmiotów.

SUMMARY

The publication includes basic information concerning tourism in Warmińsko-Mazurskie Voivodship. The analysis of the most important occurrences is based on data concerning year 2007. However, the basic changes and trends are presented using the data for years 2003-2007.

The most important occurrences and processes forming the tourism in Warmińsko-Mazurskie Voivodship in 2007:

- tourist accommodation facilities consisted of 371 collective tourist accommodation establishments (7th place in the country), including over 50% facilities open a whole year and over 23% hotels. Since 2003 number of tourist facilities increased by 11%.*
- there were over 38 thous. of beds in collective tourist accommodation establishments (5th place in the country). The number of beds grew by almost 50% comparing with 2003.*
- almost 870 thous. of people stayed for the night in the collective tourist accommodation objects (over 22% more than in 2003).*
- the foreign tourists represented over 20% of all accommodation users. The majority of foreigners was Germans (over 54%) and Russians (almost 18%). The number of foreign tourist accommodated in the voivodship decreased from 200 in 2003 to 181 thous. in 2007.*
- the demand for number of beds in Warmia and Mazury had seasonal character, it changed within year and it was highest in summer months. However at the same time it is noticeable the growth of interest in interseasonal tourism (from November to March).*
- the number of beds in agrotourism and guest houses grew. Regarding this fact the region has third place after Malopolskie and Podkarpackie Voivodship. There was 869 agrotourism accommodation objects and 649 guest rooms in Warmińsko-Mazurskie Voivodship.*

The analysis of territorial localization of accommodation in Warmińsko-Mazurskie shows the differences between powiats. Similar differences can be noticed in number of people using accommodation. It may be the result from availability and quality of objects, as well as from the various values of natural environment and attractiveness of the offered tourist products.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA <i>COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS</i>				
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	332	365	371	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	171	192	198	<i>of which open all year</i>
Hotele	76	86	87	<i>Hotels</i>
kategorie				<i>categories</i>
****	1	2	3	****
***	22	34	36	***
**	25	31	31	**
*	10	7	6	*
w trakcie kategoryzacji	18	12	11	<i>during classification</i>
Motele	6	5	4	<i>Motels</i>
kategorie				<i>categories</i>
***	2	1	1	***
**	1	3	3	**
*	3	-	-	*
w trakcie kategoryzacji	-	1	-	<i>during classification</i>
Pensjonaty	23	21	23	<i>Boarding houses</i>
kategorie				<i>categories</i>
***	5	4	4	***
**	6	7	7	**
*	4	1	1	*
w trakcie kategoryzacji	8	9	11	<i>during classification</i>
Inne obiekty hotelowe*	x	26	35	<i>Other hotel facilities*</i>
Domy wycieczkowe	1	1	1	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	1	-	-	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	21	9	7	<i>Youth hostels</i>
Szkolne schroniska młodzieżowe**	x	16	17	<i>School youth hostels**</i>
Kempingi	9	10	11	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	17	25	27	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	53	61	56	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	4	10	9	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	21	23	23	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	1	1	1	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	17	17	18	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	1	1	1	<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>
Zakłady uzdrowiskowe	1	1	1	<i>Health establishments</i>
Pozostałe niesklasyfikowane	80	52	50	<i>Other facilities</i>

* Od 2004 r. wyodrębnione z "pozostałych niesklasyfikowanych". ** Od 2004 r. wyodrębnione ze "schronisk młodzieżowych".

* Since 2004 separated from „other facilities”. ** Since 2004 separated from youth hostels.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dn. 31 VII)	35869	38290	38231	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	16716	18836	19101	<i>of which open all year</i>
Hotele	8333	9590	9760	<i>Hotels</i>
Motele	200	160	140	<i>Motels</i>
Pensjonaty	921	756	791	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe*	x	1589	1673	<i>Other hotel facilities*</i>
Domy wycieczkowe	40	40	40	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	44	-	-	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	3194	648	585	<i>Youth hostels</i>
Szkolne schroniska młodzieżowe**	x	1011	1185	<i>School youth hostels**</i>
Kempingi	1325	1390	1660	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	1980	2275	2552	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	5092	6944	6740	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	550	1155	912	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3457	3674	3694	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	174	135	126	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	1516	1405	1260	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	16	14	14	<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>
Zakłady uzdrowiskowe	366	480	480	<i>Health establishments</i>
Pozostałe niesklasyfikowane	8661	7024	6619	<i>Other facilities</i>
Korzystający z noclegów	708653	818723	869005	Tourists accommodated
w tym z obiektów całorocznych	624932	711677	769565	<i>of which in open all year establishments</i>
Hotele	456054	514683	551845	<i>Hotels</i>
kategorie				<i>categories</i>
*****	304	-	-	*****
****	6553	16670	50801	****
***	293447	327613	327299	***
**	81051	110693	120028	**
*	22468	12022	14156	*
w trakcie kategoryzacji	52231	47685	39561	<i>during classification</i>
Motele	8740	6230	6686	<i>Motels</i>
kategorie				<i>categories</i>
***	1913	735	774	***
**	3329	5471	5912	**
*	3487	-	-	*
w trakcie kategoryzacji	11	24	-	<i>during classification</i>
Pensjonaty	25233	12072	13254	<i>Boarding houses</i>
kategorie				<i>categories</i>
***	4646	3526	3797	***
**	3143	3226	3343	**
*	9302	146	329	*
w trakcie kategoryzacji	8142	5174	5785	<i>during classification</i>

* Od 2004 r. wyodrębnione z "pozostałych niesklasyfikowanych". ** Od 2004 r. wyodrębnione ze "schronisk młodzieżowych".

* Since 2004 separated from „other facilities”. ** Since 2004 separated from youth hostels.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Inne obiekty hotelowe*	x	37742	49624	Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	4323	2197	128	Excursion hostels
Schroniska	228	-	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	22604	7506	6958	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe**	x	15863	15083	School youth hostels**
Kempingi	7077	8522	12700	Camping sites
Pola biwakowe	8250	10714	6668	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	45735	63650	59226	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	3482	5783	6373	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	51398	53157	65462	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	6096	4732	4501	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	13376	14568	13235	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	70	21	23	Weekend and holiday accommodation establishments
Zakłady uzdrowiskowe	3740	10389	7073	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane	52247	50894	50166	Other facilities
w tym turyści zagraniczni	200028	186476	180856	of witch foreign tourists
Hotele	178426	160975	154377	Hotels
kategorie				categories
*****	34	-	-	*****
****	2127	2607	6487	****
***	134398	119472	112286	***
**	19795	24611	25074	**
*	7124	888	659	*
w trakcie kategoryzacji	14948	13397	9871	during classification
Motele	426	94	58	Motels
kategorie				categories
***	348	1	14	***
**	29	87	44	**
*	46	-	-	*
w trakcie kategoryzacji	3	6	-	during classification
Pensjonaty	6476	3301	3334	Boarding houses
kategorie				categories
***	3166	1944	1959	***
**	691	951	836	**
*	2370	7	2	*
w trakcie kategoryzacji	249	399	537	during classification
Inne obiekty hotelowe*	x	4993	5404	Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	151	90	-	Excursion hostels
Schroniska	-	-	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	1319	233	385	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe**	x	1010	1740	School youth hostels**
Kempingi	2075	2770	4997	Camping sites
Pola biwakowe	1103	322	245	Tent camp sites

* Od 2004 r. wyodrębnione z "pozostałych niesklasyfikowanych". ** Od 2004 r. wyodrębnione ze "schronisk młodzieżowych".

* Since 2004 separated from „other facilities”. ** Since 2004 separated from youth hostels.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Ośrodki wczasowe	1118	1265	1993	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	43	467	805	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1521	697	847	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	290	268	182	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	189	507	264	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	-	-	-	Weekend and holiday accommodation establishments
Zakłady uzdrowiskowe	-	-	-	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane	6891	9484	6225	Other facilities
Udzielone noclegi	1952192	2279662	2407709	Accommodation provided
w tym w obiektach całorocznych	1525146	1797024	1939162	of which in open all year establishments
Hotele	883894	1009444	1080732	Hotels
kategorie				categories
*****	500	-	-	*****
****	11733	39491	85756	****
***	586678	678510	702703	***
**	139873	191683	200760	**
*	46997	16684	19892	*
w trakcie kategoryzacji	98113	83076	71621	during classification
Motele	10517	9051	10491	Motels
kategorie				categories
***	2716	1474	1814	***
**	3853	7224	8677	**
*	3930	-	-	*
w trakcie kategoryzacji	18	353	-	during classification
Pensjonaty	49549	31627	34536	Boarding houses
kategorie				categories
***	15479	10819	11207	***
**	6575	7851	8415	**
*	12750	460	625	*
w trakcie kategoryzacji	14745	12497	14289	during classification
Inne obiekty hotelowe*	x	115430	145337	Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	5996	4706	990	Excursion hostels
Schroniska	318	-	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	64727	17696	19111	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe**	x	44999	39289	School youth hostels**
Kempingi	18047	20179	26367	Camping sites
Pola biwakowe	17407	38181	39030	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	279076	353539	338065	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	15594	41722	38840	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	204334	183198	230418	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	17246	13326	12807	Creative arts centres

* Od 2004 r. wyodrębnione z "pozostałych niesklasyfikowanych". ** Od 2004 r. wyodrębnione ze "schronisk młodzieżowych".

* Since 2004 separated from „other facilities”. ** Since 2004 separated from youth hostels.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	52021	52251	50092	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	496	132	144	Weekend and holiday accommodation establishments
Zakłady uzdrowiskowe	90290	139649	138900	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane	242680	204532	202560	Other facilities
w tym turystom zagranicznym	480461	478069	457944	of witch for foreign tourists
Hotele	402446	391999	368493	Hotels
kategorie				categories
*****	73	-	-	*****
****	4817	7235	9903	****
***	292861	290136	270140	***
**	45350	57677	59851	**
*	19516	1569	1136	*
w trakcie kategoryzacji	39829	35382	27463	during classification
Motele	812	216	62	Motels
kategorie				categories
***	548	1	16	***
**	33	92	46	**
*	228	-	-	*
w trakcie kategoryzacji	3	123	-	during classification
Pensjonaty	21037	13723	14058	Boarding houses
kategorie				categories
***	13170	8350	8182	***
**	2517	3660	3723	**
*	4588	17	6	*
w trakcie kategoryzacji	762	1696	2147	during classification
Inne obiekty hotelowe*	x	13404	14311	Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	151	188	-	Excursion hostels
Schroniska				Shelters
Schroniska młodzieżowe	2913	462	805	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe**	x	4130	4635	School youth hostels**
Kempingi	5351	4995	9709	Camping sites
Pola biwakowe	1657	677	692	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	5733	10228	12470	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	45	5051	7483	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	10713	2404	3325	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	960	795	529	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	558	2047	1011	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	-	-	-	Weekend and holiday accommodation establishments
Zakłady uzdrowiskowe	-	-	-	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane	28085	27750	20361	Other facilities

* Od 2004 r. wyodrębnione z "pozostałych niesklasyfikowanych". ** Od 2004 r. wyodrębnione ze "schronisk młodzieżowych".

* Since 2004 separated from „other facilities”. ** Since 2004 separated from youth hostels.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Osoby korzystające z noclegów według miesięcy	708653	818723	869005	Tourists accommodated by months
styczeń	33738	34059	45001	January
luty	30068	36370	41597	February
marzec	31644	37005	50748	March
kwiecień	39799	48974	56961	April
maj	72805	75514	81501	May
czerwiec	85931	95958	105730	June
lipiec	114326	133882	125416	July
sierpień	115858	122978	119882	August
wrzesień	67601	81275	85263	September
październik	51270	58295	62860	October
listopad	35427	48209	50833	November
grudzień	30186	46204	43213	December
w tym turyści zagraniczni	200028	186476	180856	of witch foreign tourists
styczeń	6877	6605	9901	January
luty	3945	4463	6526	February
marzec	5819	6337	10698	March
kwiecień	7895	8829	9306	April
maj	22708	18443	15972	May
czerwiec	30065	24450	25914	June
lipiec	35312	32888	31309	July
sierpień	38904	32398	28477	August
wrzesień	22685	18831	19315	September
październik	15647	14558	10416	October
listopad	5354	10522	7470	November
grudzień	4817	8152	5552	December
Udzielone noclegi według miesięcy	1952192	2279662	2407709	Accommodation provided by months
styczeń	68347	82714	87270	January
luty	61762	78379	93915	February
marzec	66796	82448	102027	March
kwiecień	88340	112792	128095	April
maj	159677	179574	203613	May
czerwiec	215110	259430	284426	June
lipiec	474296	526879	513951	July
sierpień	412947	447408	448063	August
wrzesień	152561	197199	207488	September
październik	115173	131748	147853	October
listopad	74562	93643	101413	November
grudzień	62621	87448	89595	December
w tym turystom zagranicznym	480461	478069	457944	of witch for foreign tourists
styczeń	16551	16979	20021	January
luty	8548	11071	12294	February
marzec	13221	14894	19318	March
kwiecień	18449	22520	22317	April
maj	54913	45567	40095	May
czerwiec	70784	68322	68920	June
lipiec	91116	86745	84569	July
sierpień	90142	86837	73493	August
wrzesień	52544	51495	53612	September
październik	39050	39279	35135	October
listopad	13121	18748	15173	November
grudzień	12022	15612	12997	December

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Turyści zagraniczni według krajów korzystający z noclegów	200028	186476	180856	Foreign tourists accommodated by countries
w tym:				of which:
Unia Europejska	153503	140463	137722	European Union
w tym:				of which:
Austria	1072	2866	1431	Austria
Dania	1355	1550	1591	Denmark
Estonia*	x	2656	5364	Estonia*
Francja	3510	5348	5959	France
Niemcy	138024	107909	98556	Germany
Holandia	1949	1847	2331	Netherlands
Litwa*	x	5578	7154	Lithuania*
Łotwa*	x	1434	2194	Latwa*
Szwecja	1977	2211	2640	Sweden
Wielka Brytania	1586	2133	2208	United Kingdom
Włochy	1836	2063	2481	Italy
EFTA	2186	2094	2302	EFTA
w tym Szwajcaria i Lichtenstein	1620	1386	1451	of which Switzerland and Liechtenstein
Inne kraje europejskie	40750	37891	37206	Other european countries
w tym				of which
Białoruś	2343	1877	2038	Belarus
Rosja	28470	33051	32178	Russian Federation
Ukraina	1936	2370	2685	Ukraine
Ameryka Północna	1960	2991	2054	North America
w tym Stany Zjednoczone	1780	2725	1843	of which United States
Udzielone noclegi turystom zagranicznym według krajów	480461	478069	457944	Accommodation provided for foreign tourists by countries
w tym:				of which:
Unia Europejska	374208	382888	368976	European Union
w tym:				of which:
Austria	2215	5799	2719	Austria
Dania	2916	3724	5291	Denmark
Estonia*	x	2966	5942	Estonia*
Francja	8813	19182	18565	France
Niemcy	341364	308876	285341	Germany
Holandia	3689	3746	5344	Netherlands
Litwa*	x	12720	12887	Lithuania*
Łotwa*	x	2111	3386	Latwa*
Szwecja	3721	4015	5985	Sweden
Wielka Brytania	3604	4989	5244	United Kingdom
Włochy	3925	4738	5689	Italy
EFTA	4521	4915	4438	EFTA
w tym Szwajcaria i Lichtenstein	3274	2795	2630	of which Switzerland and Liechtenstein
Inne kraje europejskie	93944	69379	74772	Other european countries
w tym				of which
Białoruś	x	8980	9544	Belarus
Rosja	x	51999	56796	Russian Federation
Ukraina	x	6832	7552	Ukraine
Ameryka Północna	4147	11421	5864	North America
w tym Stany Zjednoczone	3647	10611	5360	of which United States

* W Unii Europejskiej od 2004 r.

* In European Union since 2004.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	31,8	31,3	31,3	Occupancy rate of bed places in %
Hotele	32,7	33,1	34,9	Hotels
kategorie				categories
*****	22,7	x	x	*****
****	19,8	35,0	46,5	****
***	41,3	37,7	38,6	***
**	25,8	27,7	27,9	**
*	24,0	21,4	20,0	*
w trakcie kategoryzacji	20,2	23,1	26,1	during classification
Motele	15,3	18,3	21,8	Motels
kategorie				categories
***	11,6	10,9	12,7	***
**	20,9	21,9	25,6	**
*	15,0	x	x	*
w trakcie kategoryzacji	3,0	11,8	x	during classification
Pensjonaty	25,2	15,8	16,2	Boarding houses
kategorie				categories
***	40,7	32,0	31,2	***
**	14,9	18,9	21,2	**
*	25,6	2,0	2,7	*
w trakcie kategoryzacji	22,8	12,3	12,4	during classification
Inne obiekty hotelowe*	x	28,0	27,2	Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	21,8	22,9	6,8	Excursion hostels
Schroniska	13,4	x	x	Shelters
Schroniska młodzieżowe	25,4	19,5	19,9	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe**	x	25,9	20,4	School youth hostels**
Kempingi	17,2	14,8	12,8	Camping sites
Pola biwakowe	14,8	29,7	23,7	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	43,6	35,2	30,7	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	29,3	36,9	37,0	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	28,5	24,8	28,5	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	35,9	27,3	27,9	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	29,4	26,8	25,2	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	52,5	10,2	11,2	Weekend and holiday accommodation establishments
Zakłady uzdrowiskowe	71,7	91,7	83,8	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane	27,2	26,6	28,7	Other facilities
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w % według miesięcy				Occupancy rate of bed places in % by months
styczeń	18,9	19,9	18,9	January
luty	19,2	20,7	22,4	February
marzec	18,9	19,8	22,0	March
kwiecień	24,6	25,5	25,4	April
maj	33,8	30,2	30,6	May
czerwiec	38,4	35,7	37,5	June
lipiec	47,5	46,4	44,8	July
sierpień	44,5	41,4	41,2	August
wrzesień	25,4	28,0	29,7	September
październik	27,8	27,2	28,7	October
listopad	20,1	20,9	21,1	November
grudzień	16,2	19,1	18,0	December

* Od 2004 r. wyodrębnione z "pozostałych niesklasyfikowanych". ** Od 2004 r. wyodrębnione ze "schronisk młodzieżowych".

* Since 2004 separated from „other facilities”. ** Since 2004 separated from youth hostels.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Placówki gastronomiczne w obiektach zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)				Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)
Restauracje	96	139	147	Restaurants
w tym				of which
Hotele	66	94	96	Hotels
Motele	5	4	4	Motels
Pensjonaty	11	9	9	Boarding houses
Bary i kawiarnie	128	152	153	Bars and coffee houses
w tym				of which
Hotele	46	60	57	Hotels
Motele	4	2	2	Motels
Pensjonaty	7	12	12	Boarding houses
Stolówki	109	124	119	Canteens
w tym				of which
Hotele	5	3	2	Hotels
Motele	-	-	-	Motels
Pensjonaty	8	6	8	Boarding houses
Punkty gastronomiczne	35	32	33	Catering outlets
w tym				of which
Hotele	1	3	4	Hotels
Motele	-	-	-	Motels
Pensjonaty	2	3	4	Boarding houses

RUCH GRANICZNY
BORDER TRAFFIC

Przekroczenia granicy według przejść granicznych i miesięcy ogółem	3133995	3732553	2893663	Border movements by border crossings and months - total
styczeń	290827	296093	275165	January
luty	262229	276955	230298	February
marzec	284869	313313	273594	March
kwiecień	219126	297087	246946	April
maj	274112	330579	277264	May
czerwiec	267216	335955	267138	June
lipiec	300321	355949	272537	July
sierpień	328026	367652	258612	August
wrzesień	262026	315072	219476	September
październik	186571	310836	213237	October
listopad	223553	268617	183767	November
grudzień	235119	264445	175629	December
Braniewo (przejście kolejowe)	22425	34857	29894	Braniewo (rail border crossing)
styczeń	2162	2127	2791	January
luty	1550	1808	2108	February
marzec	2030	1820	2448	March
kwiecień	-	1818	2419	April
maj	459	2794	2215	May
czerwiec	5056	3321	2636	June
lipiec	5275	4599	4292	July
sierpień	2138	5145	3275	August
wrzesień	1348	3028	2230	September
październik	551	2928	2084	October
listopad	542	2560	1644	November
grudzień	1314	2909	1752	December

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Gronowo (przejście drogowe)	1099800	1128698	784148	<i>Gronowo (road border crossing)</i>
styczeń	87583	86583	69398	<i>January</i>
luty	87642	78017	57748	<i>February</i>
marzec	97686	84878	66115	<i>March</i>
kwiecień	74810	93113	62187	<i>April</i>
maj	99843	100643	70095	<i>May</i>
czerwiec	103325	108590	71060	<i>June</i>
lipiec	111703	124612	78866	<i>July</i>
sierpień	128688	123426	79304	<i>August</i>
wrzesień	91915	100725	61990	<i>September</i>
październik	66642	89584	63422	<i>October</i>
listopad	71582	69508	52198	<i>November</i>
grudzień	78381	69019	51765	<i>December</i>
Bezledy (przejście drogowe)	1537991	1443293	1266078	<i>Bezledy (road border crossing)</i>
styczeń	148097	129480	120517	<i>January</i>
luty	129060	115581	97067	<i>February</i>
marzec	141991	130244	117263	<i>March</i>
kwiecień	113473	108095	111577	<i>April</i>
maj	140086	126053	125634	<i>May</i>
czerwiec	119778	121898	119056	<i>June</i>
lipiec	142204	123107	119545	<i>July</i>
sierpień	146597	129319	106180	<i>August</i>
wrzesień	123238	119155	94488	<i>September</i>
październik	89617	121158	90423	<i>October</i>
listopad	119507	109442	84283	<i>November</i>
grudzień	124343	109761	80045	<i>December</i>
Goldap (przejście drogowe)	473484	1125633	813338	<i>Goldap (road border crossing)</i>
styczeń	52985	77903	82459	<i>January</i>
luty	43960	81549	73375	<i>February</i>
marzec	43144	96371	87768	<i>March</i>
kwiecień	30829	94061	70763	<i>April</i>
maj	33663	101087	79272	<i>May</i>
czerwiec	39013	102110	74373	<i>June</i>
lipiec	41070	103615	69831	<i>July</i>
sierpień	50559	109762	69774	<i>August</i>
wrzesień	45514	92164	60740	<i>September</i>
październik	29755	97148	57274	<i>October</i>
listopad	31911	87107	45642	<i>November</i>
grudzień	31081	82756	42067	<i>December</i>
Szymany (przejście lotnicze)	295	72	205	<i>Szymany (air border crossing)</i>
styczeń	-	-	-	<i>January</i>
luty	17	-	-	<i>February</i>
marzec	18	-	-	<i>March</i>
kwiecień	14	-	-	<i>April</i>
maj	61	2	48	<i>May</i>
czerwiec	44	36	13	<i>June</i>
lipiec	69	16	3	<i>July</i>
sierpień	44	-	79	<i>August</i>
wrzesień	11	-	28	<i>September</i>
październik	6	18	34	<i>October</i>
listopad	11	-	-	<i>November</i>
grudzień	-	-	-	<i>December</i>

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Obywatele polscy przekraczający granicę według przejść granicznych				Foreign arrivals and departures of Poles by border crossings
z Polski	948579	1000338	724950	from Poland
w tym:				of which:
Braniewo	2892	3621	2883	Braniewo
Gronowo	258005	230256	123728	Gronowo
Bezledy	526133	353661	309478	Bezledy
Gołdap	161547	412780	288800	Goldap
do Polski	944847	1004228	746733	to Poland
w tym:				of which:
Braniewo	5419	8899	4658	Braniewo
Gronowo	260498	228979	130936	Gronowo
Bezledy	518804	354408	310623	Bezledy
Gołdap	160126	411918	300456	Goldap
Cudzoziemcy przekraczający granicę według przejść granicznych				Foreign arrivals and departures of foreigners by border crossings
z Polski	620492	862308	714214	from Poland
w tym:				of which:
Braniewo	6265	10092	9832	Braniewo
Gronowo	284997	335963	265612	Gronowo
Bezledy	249958	363520	320008	Bezledy
Gołdap	79127	152721	118732	Goldap
do Polski	620077	865679	707766	to Poland
w tym:				of which:
Braniewo	7849	12245	12521	Braniewo
Gronowo	296300	333500	263872	Gronowo
Bezledy	243096	371704	325969	Bezledy
Gołdap	72684	148214	105350	Goldap

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
THE POLISH TOURIST ASSOCIATION

Oddziały PTTK*	11	11	11	PTTK branches*
Koła	25	31	29	Circles
Kluby	39	26	23	Clubs
Członkowie ogółem**	1775	2054	2125	Members**
Turystyka wycieczkowa				Excursion tourism
wycieczki	1166	1738	1652	excursions
kwalifikowane***	606	921	900	professional***
zwykłe	560	817	752	regular
uczestnicy wycieczek	37419	57060	41820	excursion participants
kwalifikowanych***	19805	26181	23105	professional***
zwykłych	17614	30879	18715	regular

* Stan w dniu 31 XII. ** Członkowie z opłaconą składką członkowską, bez opłaconej składki oraz zwolnieni z jej opłacania.
 *** Turystyka wymagająca specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym.

* As of 31 XII. ** Members with paid membership fee, without paid membership fee and exempt from the payment of membership fee. *** Tourism requiring special physical training and skills in using tourist equipment.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Przewodnicy turystyczni* Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego	671	377	205**	<i>Tour guides of The Polish Tourist Association</i>
miejscy	38	30	2	<i>city guides</i>
terenowi	438	196	203	<i>cross-country guides</i>
górcy	4	1	1	<i>mountain guides</i>
piloci wycieczek	191	150	147	<i>couriers</i>
w tym ze znajomością języka obcego	83	71	59	<i>of which with knowledge of foreign language</i>
miejscy	8	9	1	<i>city guides</i>
terenowi	28	54	58	<i>cross-country guides</i>
górcy				<i>mountain guides</i>
piloci wycieczek	47	8	6	<i>couriers</i>
Wycieczki i imprezy turystyki kwalifikowanej*** Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego	606	921	900	<i>Excursions and events of professional tourism of The Polish Tourist Association***</i>
piesze nizinne	260	553	558	<i>lowland walking</i>
piesze górskie	22	28	26	<i>mountain walking</i>
narciarskie	12	10	3	<i>ski</i>
kolarskie	36	47	56	<i>cycle</i>
motorowe	16	15	18	<i>motor</i>
żeglarskie	111	122	105	<i>sailing</i>
kajakowe	72	74	65	<i>canoe</i>
pletwonurków	15	18	14	<i>diving</i>
na orientację	2	7	7	<i>orienteering</i>
jeździeckie nizinne	5	13	7	<i>lowland equestrian</i>
inne	55	34	41	<i>others</i>
Uczestnicy wycieczek i imprez	19805	26181	23105	<i>Participants of excursions and events</i>
pieszych nizinnych	10627	18629	16763	<i>lowland walking</i>
pieszych górskich	346	560	405	<i>mountain walking</i>
narciarskich	93	90	35	<i>ski</i>
kolarskich	562	625	1124	<i>cycle</i>
motorowych	315	226	279	<i>motor</i>
żeglarskich	4250	1740	819	<i>sailing</i>
kajakowych	1412	1792	1625	<i>canoe</i>
pletwonurków	308	290	153	<i>diving</i>
na orientację	41	485	451	<i>orienteering</i>
jeździeckich nizinnych	82	315	84	<i>lowland equestrian</i>
innych	1769	1429	1367	<i>other</i>

* Przewodnik może być wykazany kilkakrotnie, zależnie od posiadanych uprawnień oraz znajomości języków obcych. ** Bez osób fizycznych. *** Turystyka wymagająca specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym.

* A tour guide may be indicated more than once due to qualifications possessed and knowledge of foreign languages. ** Without natural persons. *** Tourism requiring special physical training and skills in using tourist equipment.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
Zdobyte odznaki turystyki kwalifikowanej PTTK	759	1461	535	<i>Achieved awards of PTTK professional tourism</i>
w tym				<i>of which</i>
Odnaka Turystyki Pieszej	183	257	112	<i>Walking Tourism Award</i>
Górska Odnaka Turystyczna	129	267	168	<i>Mountain Tourism Award</i>
Kolarska Odnaka Turystyczna	32	14	13	<i>Cycle Tourism Award</i>
Odnaka Krajoznawcza	59	24	4	<i>Touring Award</i>
Młodzieżowa Odnaka Krajoznawcza	22	30	22	<i>Youth Touring Award</i>
Regionalna	247	785	124	<i>Regional Award</i>
7-Milowe Buty	51	52	61	<i>7-Miles Shoes</i>
Turysta Przyrodnik	4	14	14	<i>Nature Tourist</i>
Inne	5	18	8	<i>Others</i>
Szlaki turystyczne w km (stan w dniu 31 XII)				<i>Tourist trails in km (as of 31 XII)</i>
nizinne	900,8	850,0	1069,1	<i>lowland</i>
rowerowe	83	733,5	855,3	<i>bicycle</i>
inne	3,0	17,0	280,0	<i>others</i>
Kluby turystyczno-krajoobrazowe	39	26	23	<i>Tourist and landscape clubs</i>
piesze	8	8	6	<i>walking</i>
górskie	2	1	2	<i>mountain</i>
kolarskie	3	1	1	<i>cycle</i>
motorowe	1	1	1	<i>motor</i>
kajakowe	6	3	3	<i>canoe</i>
żeglarskie	5	5	3	<i>sailing</i>
podwodne	1	2	2	<i>underwater</i>
jeździeckie	1	1	1	<i>equestrian</i>
krajoznawcze	2	2	2	<i>touring</i>
młodzieżowe	6	2	2	<i>youth</i>
inne	4	-	-	<i>others</i>
Członkowie klubów ogółem*	920	801	816	<i>Members of clubs*</i>
pieszych	142	165	188	<i>walking</i>
górskich	53	25	66	<i>mountain</i>
kolarskich	40	14	18	<i>cycle</i>
motorowych	18	16	21	<i>motor</i>
kajakowych	118	80	97	<i>canoe</i>
żeglarskich	172	192	141	<i>sailing</i>
podwodnych	61	79	81	<i>underwater</i>
jeździeckich	12	17	17	<i>equestrian</i>
krajoznawczych	121	153	161	<i>touring</i>
młodzieżowych	116	60	26	<i>youth</i>
innych	67	-	-	<i>other</i>

* Członkowie z opłaconą składką członkowską, bez opłaconej składki oraz zwolnieni z jej opłacania.

* *Members with paid membership fee, without paid membership fee and exempt from the payment of membership fee.*

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O TURYSTYCE W WOJEWÓDZTWIE (dok.)
 MAJOR DATA ON TOURISM IN THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2007	SPECIFICATION
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z TURYSTYKĄ <i>ACTIVITIES CONNECTED WITH TOURISM</i>				
Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON prowadzących działalność w sekcji Hotele i restauracje	3392	3376	3346	<i>Number of entities recorded in REGON register conducting business activity in section Hotels and restaurants</i>
w tym				<i>of which</i>
Restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne	1851	1680	1636	<i>Restaurants and other catering outlets</i>
Bary	497	621	612	<i>Bars</i>
Działalność stołówek i catering	214	178	178	<i>Canteens and catering</i>
Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON prowadzących działalność związaną z turystyką (PKD grupa 63.3 z sekcji I)	323	326	333	<i>Number of entities recorded in REGON register conducting business activity connected with tourism (NACE group 63.3 in I section)</i>
w tym				<i>of which</i>
Działalność organizatorów turystyki	100	101	106	<i>Activities of travel agencies and tour operators</i>
Działalność pośredników turystycznych	40	33	32	<i>Activities of tourist representatives</i>
Działalność agentów turystycznych	49	20	24	<i>Activities of tourist agents</i>
Działalność turystyczna pozostała	76	139	138	<i>Other tourist activities</i>
PRACUJĄCY I WYNAGRODZENIA <i>EMPLOYED PERSONS, WAGES AND SALARIES</i>				
Pracujący* w sekcji "Hotele i restauracje"	3367	4101	4464	<i>Persons employed* in "Hotels and restaurants" section</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie* w sekcji "Hotele i restauracje"	1540,96	1942,61	2091,42	<i>Average monthly wages and salaries* in "Hotels and restaurants" section</i>

* Bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób, rolnictwa indywidualnego, fundacji, stowarzyszeń itp.

* Excluding economic entities employing up to 9 persons, persons employed on private farms in agriculture, foundations, associations etc.

TABL. II. WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE NA TLE KRAJU W 2007 R.
*WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF
 THE COUNTRY IN 2007*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w km ² <i>Area in km²</i>	Gęstość zaludnienia <i>Population density</i>	Lesistość w % * <i>Forest cover in % *</i>	Udział powierzchni wód** <i>Share of water areas**</i>	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chro- niona* <i>Legally pro- tected areas possessing unique envi- ronmental value*</i>	Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km ² w km*** <i>Hard surface public roads per 100 km² in km***</i>
					w powierzchni ogółem <i>in total area</i>	
Polska <i>Poland</i>	312679	121,9	28,9	2,0	32,1	81,7
Dolnośląskie	19947	144,3	29,3	0,9	18,1	91,2
Kujawsko-pomorskie	17972	115,0	23,2	2,6	32,4	78,9
Lubelskie	25122	86,2	22,5	0,8	22,7	72,7
Lubuskie	13988	72,1	48,7	1,6	39,2	57,8
Łódzkie	18219	140,3	20,8	0,6	16,4	92,2
Małopolskie	15183	216,0	28,4	1,5	52,1	145,4
Mazowieckie	35558	145,9	22,3	1,1	29,6	84,5
Opolskie	9412	110,2	26,4	1,2	27,1	88,9
Podkarpackie	17845	117,5	36,8	1,1	44,5	79,2
Podlaskie	20187	59,1	30,1	1,3	32,0	54,6
Pomorskie	18310	120,7	35,9	4,0	32,5	63,2
Śląskie	12334	377,4	31,7	1,4	22,0	163,9
Świętokrzyskie	11710	108,9	27,7	0,7	62,6	104,1
Warmińsko-mazurskie	24173	59,0	30,2	5,7	46,3	50,6
Wielkopolskie	29827	113,6	25,5	1,4	31,4	85,1
Zachodniopomorskie	22892	73,9	34,9	5,2	21,3	55,8

* Stan w dniu 31 XII 2006 r. ** Stan w dniu 1 I 2007 r. *** W 2006 roku.

* *As of 31 XII 2006.* ** *As of 1 I 2007.* *** *As of 2006.*

TABL. II. WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE NA TLE KRAJU W 2007 R.
(cd.)
*WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF
THE COUNTRY IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania* <i>Collective tourist accommodation establishments*</i>					
	ogółem <i>total</i>		w tym całoroczne <i>of which open all year</i>	w tym hotele <i>of which hotels</i>	na 1000 km ² <i>per 1000 km²</i>	placówki gastronomiczne <i>catering establishments</i>
		lokata <i>position</i>				
Polska <i>Poland</i>	6718	x	4575	1370	21,5	7196
Dolnośląskie	720	4	669	176	36,1	757
Kujawsko-pomorskie	307	11	188	79	17,1	333
Lubelskie	307	12	179	40	12,2	284
Lubuskie	319	10	189	62	22,8	308
Łódzkie	219	13	174	56	12,0	260
Małopolskie	843	2	736	180	55,5	894
Mazowieckie	320	9	281	117	9,0	439
Opolskie	121	16	94	27	12,9	162
Podkarpackie	336	8	247	58	18,8	310
Podlaskie	169	14	103	21	8,4	167
Pomorskie	807	3	352	112	44,1	824
Śląskie	394	6	357	101	31,9	464
Świętokrzyskie	129	15	109	43	11,0	159
Warmińsko-mazurskie	371	7	198	87	15,3	452
Wielkopolskie	508	5	333	134	17,0	575
Zachodniopomorskie	848	1	366	77	37,0	808

* Stan na 31 VII.

* *As of 31 VII.*

TABL. II. WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE NA TLE KRAJU W 2007 R.
(cd.)
*WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF
THE COUNTRY IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Miejsca noclegowe* <i>Number of beds*</i>					
	ogółem <i>total</i>		w tym całoroczne <i>of which open all year</i>	w tym w hotelach <i>of which in hotels</i>	na 1000 km ² <i>per 1000 km²</i>	stopień wykorzystania w % <i>occupancy rate in %</i>
		lokata <i>position</i>				
Polska <i>Poland</i>	582105	x	357033	141121	1861,7	37,8
Dolnośląskie	46990	4	42684	15800	2355,7	34,1
Kujawsko-pomorskie	24657	9	15089	5583	1372,0	45,8
Lubelskie	18997	12	10613	3255	756,2	32,3
Lubuskie	22684	10	11055	4383	1621,7	28,4
Łódzkie	16099	13	12280	5241	883,6	35,6
Małopolskie	64127	3	55044	20425	4223,6	39,9
Mazowieckie	35818	7	31180	22004	1007,3	42,2
Opolskie	7891	16	5179	1442	838,4	27,6
Podkarpackie	20652	11	15696	3395	1157,3	32,9
Podlaskie	11349	14	6396	2324	562,2	35,5
Pomorskie	85947	2	29862	11618	4694,0	39,2
Śląskie	33292	8	30459	11264	2699,2	36,5
Świętokrzyskie	9831	15	7613	3520	839,5	39,2
Warmińsko-mazurskie	38231	5	19101	9760	1581,6	31,3
Wielkopolskie	36538	6	23043	11724	1225,0	28,7
Zachodniopomorskie	109002	1	41739	9383	4761,6	46,1

* Stan na 31 VII.

* *As of 31 VII.*

TABL. II. WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE NA TLE KRAJU W 2007 R.
(cd.)
*WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF
THE COUNTRY IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>			Udzielone noclegi <i>Accommodation provided</i>		
	ogółem <i>total</i>	lokata <i>position</i>	w tym turyści zagraniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	lokata <i>position</i>	w tym turydom zagra- nicznym <i>of which for foreign tourists</i>
Polska <i>Poland</i>	18947160	x	4387404	54953722	x	10918100
Dolnośląskie	2022808	3	507871	5268222	4	1309828
Kujawsko-pomorskie	756208	10	83828	2830316	7	212685
Lubelskie	615782	12	97468	1410282	13	158604
Lubuskie	649679	11	178981	1435725	12	262151
Łódzkie	816077	9	121933	1718950	11	258765
Małopolskie	2830461	1	979429	8014017	2	2268918
Mazowieckie	2497898	2	798636	4816195	5	1534034
Opolskie	218663	16	36601	584917	16	95972
Podkarpackie	592621	13	66232	1814199	10	191696
Podlaskie	464249	14	90984	942813	15	135917
Pomorskie	1578196	6	281967	6156973	3	738578
Śląskie	1588721	5	272672	4154790	6	664909
Świętokrzyskie	391615	15	30311	1119254	14	72967
Warmińsko-mazurskie	869005	8	180856	2407709	9	457944
Wielkopolskie	1382897	7	247572	2715128	8	449271
Zachodniopomorskie	1672280	4	412063	9564232	1	2105861

TABL. II. WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE NA TLE KRAJU W 2007 R.
(cd.)
*WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF
THE COUNTRY IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Kwatery agroturystyczne* <i>Agro-tourism accommodation</i>			Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych* <i>Number of bed in agro-tourism accommodation</i>		
	ogółem <i>total</i>	lokata <i>position</i>	w tym całoroczne <i>of which open all year</i>	ogółem <i>total</i>	lokata <i>position</i>	w tym całoroczne <i>of which open all year</i>
Polska <i>Poland</i>	8790	x	6628	87144	x	66708
Dolnośląskie	592	6	562	6475	5	6178
Kujawsko-pomorskie	333	13	246	3544	10	2575
Lubelskie	408	9	294	3445	11	2463
Lubuskie	164	15	123	1615	14	1199
Łódzkie	167	14	116	1427	15	1035
Małopolskie	1590	1	1230	17927	1	14233
Mazowieckie	378	11	273	3322	12	2561
Opolskie	112	16	84	1110	16	858
Podkarpackie	1074	2	807	8288	2	6592
Podlaskie	629	5	447	5751	6	3998
Pomorskie	770	4	542	7565	4	5227
Śląskie	384	10	321	5296	8	4439
Świętokrzyskie	355	12	274	2896	13	2354
Warmińsko-mazurskie	869	3	597	8164	3	5432
Wielkopolskie	474	8	369	4703	9	3702
Zachodniopomorskie	491	7	343	5616	7	3862

* Dane Instytutu Turystyki.

* The data of the Institute of Tourism.

TABL. II. WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE NA TLE KRAJU W 2007 R.
(dok.)
*WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF
THE COUNTRY IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Pokoje gościnne* <i>Guest-rooms</i>			Miejsca noclegowe w pokojach gościnnych* <i>Number of beds in guest-rooms</i>		
	ogółem <i>total</i>	lokata <i>position</i>	w tym całoroczne <i>of which open all year</i>	ogółem <i>total</i>	lokata <i>position</i>	w tym całoroczne <i>of which open all year</i>
Polska <i>Poland</i>	14928	x	6946	237362	x	119135
Dolnośląskie	789	4	744	12724	4	12233
Kujawsko-pomorskie	177	12	118	2074	14	1597
Lubelskie	297	10	188	4421	8	3379
Lubuskie	171	13	135	2351	12	1737
Łódzkie	132	15	123	2239	13	2135
Małopolskie	3114	2	2519	55893	2	42022
Mazowieckie	390	7	296	6739	6	5837
Opolskie	71	16	66	1175	16	1087
Podkarpackie	339	8	214	4361	9	3049
Podlaskie	305	9	151	3898	11	2590
Pomorskie	4929	1	664	82171	1	13885
Śląskie	544	6	477	10980	5	9966
Świętokrzyskie	169	14	107	1701	15	1181
Warmińsko-mazurskie	649	5	372	6129	7	3707
Wielkopolskie	278	11	196	4264	10	3104
Zachodniopomorskie	2574	3	576	36242	3	11626

* Dane Instytutu Turystyki.

* *The data of the Institute of Tourism.*

TABL. III. POWIATY NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2007 R.
 POWIATS AGAINST THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania* Collective tourist accommodation establishments*				
	ogółem total		w tym całoroczne of which open all year	w tym hotele of which hotels	na 1000 km ² per 1000 km ²
		lokata position			
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	371	x	198	87	15,3
Podregion elbląski Subregion	102	x	60	29	13,6
Powiaty: Powiats:					
braniewski	9	13	7	4	7,5
działdowski	7	16	4	2	7,3
elbląski	9	14	9	3	6,4
iławski	22	6	9	2	15,9
nowomiejski	2	21	1	1	2,9
ostródzki	38	3	17	9	21,5
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:					
Elbląg	15	9	13	8	187,9
Podregion olsztyński Subregion	154	x	82	43	14,9
Powiaty: Powiats:					
bartoszycki	6	18	5	3	4,6
kętrzyński	9	15	8	5	7,4
lidzbarski	5	19	3	1	5,4
mragowski	42	2	21	13	39,4
nidzicki	5	20	3	1	5,2
olsztyński	49	1	25	8	17,3
szczygieński	22	7	3	1	11,4
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:					
Olsztyn	16	8	14	11	181,1
Podregion elcki Subregion	115	x	56	15	18,1
Powiaty: Powiats:					
elcki	14	11	10	4	12,6
giżycki	36	4	15	6	32,2
gołdapski	7	17	4	1	9,1
olecki	12	12	9	3	13,7
piski	31	5	12	1	17,5
węgorzewski	15	10	6	-	21,6

* Stan na 31 VII.

* As of 31 VII.

TABL. III. POWIATY NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2007 R. (cd.)
 POWIATS AGAINST THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2007
 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca noclegowe* Number of beds*					
	ogółem total		w tym całoroczne of which open all year	w tym w hotelach of which in hotels	na 1000 km2 per 1000 km2	stopień wykorzystania w % occupancy rate in %
		lokata position				
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	38231	x	19101	9760	1581,5	31,3
Podregion elbląski Subregion	7731	x	3857	2256	1031,3	x
Powiaty: Powiats:						
braniewski	545	16	381	202	453,6	25,4
działdowski	929	12	97	77	973,9	53,2
elbląski	485	17	485	216	342,6	20,5
iławski	1203	9	468	111	868,6	34,7
nowomiejski	129	21	49	49	185,9	8,7
ostródzki	3416	5	1513	1010	1934,0	33,9
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Elbląg	1024	11	864	591	12828,9	27,5
Podregion olsztyński Subregion	19292	x	10585	6452	1867,4	x
Powiaty: Powiats:						
bartoszycki	163	20	143	93	124,7	20,0
kętrzyński	699	14	615	358	576,3	21,5
lidzbarski	313	19	298	49	338,4	22,4
mragowski	5534	1	3688	3484	5194,4	43,3
nidzicki	396	18	231	47	412,2	15,4
olsztyński	5204	2	3279	814	1833,7	30,9
szczygieński	2302	7	618	76	1190,8	26,1
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Olsztyn	4681	3	1713	1531	52994,5	27,6
Podregion elcki Subregion	11208	x	4659	1052	1766,2	x
Powiaty: Powiats:						
elcki	1129	10	545	140	1014,6	29,3
giżycki	4633	4	1766	705	4138,4	27,1
gołdapski	768	13	648	28	995,0	63,0
olecki	615	15	348	129	703,7	19,8
piski	2523	6	895	50	1421,8	21,3
węgorzewski	1540	8	457	-	2221,5	27,4

* Stan na 31 VII.

* As of 31 VII.

TABL. III. POWIATY NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2007 R. (cd.)
 POWIATS AGAINST THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2007
 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>			Udzielone noclegi <i>Accommodation provided</i>		
	ogółem <i>total</i>	lokata <i>position</i>	w tym turyści zagraniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	lokata <i>position</i>	w tym turytom zagranicz- nym <i>of which for foreign tourists</i>
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	869005	x	180856	2407709	x	457944
Podregion elbląski Subregion	201984	x	32015	503862	x	83350
Powiaty: Powiats:						
braniewski	13529	14	4161	35364	15	6902
działdowski	9432	17	679	53246	13	1899
elbląski	14175	13	1821	28221	17	5117
iławski	20615	10	2023	67059	12	6301
nowomiejski	566	21	12	1203	21	18
ostródzki	95409	4	8912	236451	5	35186
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Elbląg	48258	6	14407	82318	9	27927
Podregion olsztyński Subregion	471758	x	119656	1241459	x	300060
Powiaty: Powiats:						
bartoszycki	5606	20	956	9298	20	1776
kętrzyński	20769	9	6598	37315	14	14333
lidzbarski	7763	18	1425	20149	18	5961
mrażowski	196928	1	79967	485093	1	192590
nidzicki	6824	19	432	15367	19	1099
olsztyński	86554	5	2645	333729	2	14560
szczygieński	19279	11	726	89530	8	2379
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Olsztyn	128035	2	26907	250978	3	67362
Podregion elcki Subregion	195263	x	29185	662388	x	74534
Powiaty: Powiats:						
elcki	25095	8	2961	67730	11	11204
giżycki	96787	3	21164	240698	4	48420
gołdapski	10998	16	711	148973	6	4425
olecki	12971	15	260	30183	16	598
piski	32271	7	1479	104978	7	2996
węgorzewski	17141	12	2610	69826	10	6891

TABL. III. POWIATY NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2007 R. (cd.)
 POWIATS AGAINST THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2007
 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON prowadzących działalność w sekcji „Hotele i restauracje” Number of entities recorded in REGON register conducting business activity in „Hotels and restaurants” section			
	ogółem total	w tym of which		
		restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne restaurants and other catering outlets	bary bars	działalność stołówek i catering canteens and catering
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	3346	1636	612	178
Podregion elbląski Subregion	961	466	222	56
Powiaty: Powiats:				
braniewski	90	43	23	6
działdowski	72	32	15	6
elbląski	102	45	35	5
iławski	124	64	23	6
nowomiejski	36	21	7	7
ostródzki	203	121	26	5
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:				
Elbląg	334	140	93	21
Podregion olsztyński Subregion	1480	813	207	60
Powiaty: Powiats:				
bartoszycki	95	64	14	10
kętrzyński	103	68	14	0
lidzbarski	88	42	28	3
mragowski	315	134	29	15
nidzicki	58	33	7	2
olsztyński	240	133	24	7
szczygieński	169	74	23	6
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:				
Olsztyn	412	265	68	17
Podregion elcki Subregion	905	357	183	62
Powiaty: Powiats:				
elcki	183	76	54	17
giżycki	276	114	38	19
gołdapski	44	21	8	5
olecki	100	42	37	3
piski	235	81	35	16
węgorzewski	67	23	11	2

TABL. III. POWIATY NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2007 R. (cd.)
 POWIATS AGAINST THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2007
 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON prowadzących działalność związaną z turystyką (PKD grupa 63.3 z sekcji I) <i>Number of entities recorded in REGON register conducting business activity connected with tourism (NACE group 63.3 in I section)</i>				
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			
		działalność organizatorów turystyki <i>activities of travel agencies and tour operators</i>	działalność pośredników turystycznych <i>activities of tourist representatives</i>	działalność agentów turystycznych <i>activities of tourist agents</i>	działalność turystyczna pozostała <i>other tourist activities</i>
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	333	106	32	24	138
Podregion elbląski Subregion	67	20	8	10	26
Powiaty: <i>Powiats:</i>					
braniewski	12	2	-	-	10
działdowski	4	1	-	1	2
elbląski	3	1	-	1	1
iławski	10	2	3	1	3
nowomiejski	5	2	1	1	1
ostródzki	17	5	3	1	6
Miasto na prawach powiatu: <i>City with powiat status:</i>					
Elbląg	16	7	1	5	3
Podregion olsztyński Subregion	187	58	18	10	80
Powiaty: <i>Powiats:</i>					
bartoszycki	10	6	2	-	1
kętrzyński	47	1	1	-	33
lidzbarski	3	1	-	-	2
mragowski	19	3	3	3	10
nidzicki	3	2	-	-	1
olsztyński	15	2	6	1	5
szczygieński	8	4	2	-	2
Miasto na prawach powiatu: <i>City with powiat status:</i>					
Olsztyn	82	39	4	6	26
Podregion elcki Subregion	79	28	6	4	32
Powiaty: <i>Powiats:</i>					
elcki	11	3	1	1	4
giżycki	40	11	3	1	23
gołdapski	6	3	-	-	2
olecki	9	2	1	2	1
piski	7	4	1	-	2
węgorzewski	6	5	-	-	-

TABL. III. POWIATY NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2007 R. (cd.)
 POWIATS AGAINST THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2007
 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Kwatery agroturystyczne* Agro-tourism accommodation			Miejsca noclegowe w kwaterach agroturystycznych* Number of bed in agro-tourism accommodation		
	ogółem total	lokata position	w tym całoroczne of which open all year	ogółem total	lokata position	w tym całoroczne of which open all year
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	869	x	597	8164	x	5432
Podregion elbląski Subregion	190	x	158	1732	x	1276
Powiaty: Powiats:						
braniewski	8	18	8	87	18	87
działdowski	13	16	10	106	16	80
elbląski	30	10	25	188	11	160
iławski	45	8	33	497	8	383
nowomiejski	23	11	19	109	15	81
ostródzki	71	4	63	745	3	485
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Elbląg	-	21	-	-	21	-
Podregion olsztyński Subregion	409	x	278	3902	x	2571
Powiaty: Powiats:						
bartoszycki	18	13	15	111	14	92
kętrzyński	21	12	15	237	10	182
lidzbarski	18	13	17	137	13	133
mragowski	164	1	86	1644	1	865
nidzicki	2	19	2	22	19	22
olsztyński	130	2	112	1216	2	1022
szczygieński	55	7	30	531	7	251
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Olsztyn	1	20	1	4	20	4
Podregion elcki Subregion	270	x	161	2530	x	1585
Powiaty: Powiats:						
elcki	65	5	38	585	6	353
giżycki	76	3	51	679	4	519
goldapski	17	15	14	165	12	158
olecki	11	17	8	102	17	70
piski	61	6	29	631	5	297
węgorzewski	40	9	21	368	9	188

* Dane Instytutu Turystyki.

* The data of the Institute of Tourism.

TABL. III. POWIATY NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2007 R. (dok.)
 POWIATS AGAINST THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2007
 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pokoje gościnne* Guest-rooms			Miejsca noclegowe w pokojach gościnnych* Number of beds in guest-rooms		
	ogółem total	lokata position	w tym całoroczne of which open all year	ogółem total	lokata position	w tym całoroczne of which open all year
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	649	x	372	6129	x	3707
Podregion elbląski Subregion	129	x	90	1340	x	914
Powiaty: Powiats:						
braniewski	8	17	7	117	13	109
działdowski	18	9	6	140	11	55
elbląski	24	5	23	169	9	157
iławski	51	3	40	627	3	464
nowomiejski	7	18	1	40	19	20
ostródzki	20	7	12	233	5	95
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Elbląg	1	21	1	14	21	14
Podregion olsztyński Subregion	304	x	170	2878	x	1608
Powiaty: Powiats:						
bartoszycki	6	19	5	40	19	20
kętrzyński	16	10	12	198	7	168
lidzbarski	14	12	14	115	14	115
mragowski	207	1	103	1921	1	875
nidzicki	9	15	3	68	16	26
olsztyński	15	11	7	177	8	137
szczygieński	23	6	14	232	6	149
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Olsztyn	14	12	12	127	12	118
Podregion elcki Subregion	216	x	112	1911	x	1185
Powiaty: Powiats:						
elcki	12	14	6	86	15	54
gizycki	122	2	66	987	2	446
goldapski	19	8	19	143	10	143
olecki	5	20	5	68	16	68
piski	49	4	12	575	4	454
węgorzewski	9	15	4	52	18	20

* Dane Instytutu Turystyki.

* The data of the Institute of Tourism.

TABL. IV. OBIEKTY NOCLEGOWE ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
W GMINACH ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W 2007 R.
*COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN GMINAS
AND THEIR OCCUPANCY RATE IN 2007*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Obiekty <i>Facilities</i>	Miejsca noclegowe <i>Number of beds</i>	Korzystający <i>Accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Accommodation provided</i>		Stopień wyko- rzystania miejsc noclego- wych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>
	stan w dniu 31 VII <i>as of 31 VII</i>		ogółem <i>total</i>	w tym tu- ryści za- graniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	w tym tu- rystom za- granicznym <i>of which for foreign tourists</i>	
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	371	38231	869005	180856	2407709	457944	31,3
Podregion elbląski Subregion	102	7731	201984	32015	503862	83350	x
POWIAT BRANIEWSKI	9	545	13529	4161	35364	6902	25,4
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Braniewo	4	202	4738	999	16144	2043	23,8
Gminy miejsko-wiejskie: <i>Urban-rural gminas:</i>							
Frombork	5	343	8791	3162	19220	4859	26,8
Pieniężno	-	-	-	-	-	-	-
Gminy wiejskie <i>Rural gminas:</i>							
Braniewo	-	-	-	-	-	-	-
Lelkowo	-	-	-	-	-	-	-
Płoskinia	-	-	-	-	-	-	-
Wilczęta	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT DZIAŁDOWSKI	7	929	9432	679	53246	1899	53,2
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Działdowo	3	85	4572	502	8015	974	25,0
Gmina miejsko-wiejska: <i>Urban-rural gmina:</i>							
Lidzbark	3	832	4596	-	44005	-	69,2
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Działdowo	-	-	-	-	-	-	-
Howo-Osada	1	12	264	177	1226	925	28,0
Płońska	-	-	-	-	-	-	-
Rybno	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT ELBLĄSKI	9	485	14175	1821	28221	5117	20,5
Gminy miejsko-wiejskie: <i>Urban-rural gminas:</i>							
Młynary	1	15	50	-	261	-	26,0
Pasłęk	2	139	999	41	2924	286	9,0
Tolkmicko	2	130	4490	1395	9690	3932	24,3

TABL. IV. OBIEKTY NOCLEGOWE ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
W GMINACH ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W 2007 R. (cd.)
*COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN GMINAS
AND THEIR OCCUPANCY RATE IN 2007(cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Obiekty <i>Facilities</i>	Miejsca noclegowe <i>Number of beds</i>	Korzystający <i>Accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Accommodation provided</i>		Stopień wyko- rzystania miejsc noclego- wych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>
	stan w dniu 31 VII <i>as of 31 VII</i>		ogółem <i>total</i>	w tym tu- ryści za- graniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	w tym tu- rystom za- granicznym <i>of which for foreign tourists</i>	
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Elbląg	3	115	4302	70	6919	72	17,8
Godkowo	1	86	4334	315	8427	827	33,0
Gronowo Elbląskie	-	-	-	-	-	-	-
Markusy	-	-	-	-	-	-	-
Milejewo	-	-	-	-	-	-	-
Rychliki	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT IŁAWSKI	22	1203	20615	2023	67059	6301	34,7
Gminy miejskie: <i>Urban gminas:</i>							
Ława	10	528	11444	1595	37066	5171	40,8
Lubawa	1	43	1827	55	5061	429	37,0
Gminy miejsko-wiejskie: <i>Urban-rural gminas:</i>							
Kisielice	-	-	-	-	-	-	-
Susz	1	82	3913	336	6829	664	22,8
Zalewo	-	-	-	-	-	-	-
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Ława	10	550	2645	-	17065	-	35,2
Lubawa	-	-	786	37	1038	37	10,0
POWIAT NOWOMIEJSKI	2	129	566	12	1203	18	8,7
Gminy miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Nowe Miasto Lubawskie	1	80	270	-	710	-	14,8
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Biskupiec	1	49	296	12	493	18	5,5
Grodziczno	-	-	-	-	-	-	-
Kurzętnik	-	-	-	-	-	-	-
Nowe Miasto Lubawskie	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT OSTRÓDZKI	38	3416	95409	8912	236451	35186	33,9
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Ostróda	10	830	16676	2950	45503	12459	34,9

TABL. IV. OBIEKTY NOCLEGOWE ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
W GMINACH ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W 2007 R. (cd.)
*COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN GMINAS
AND THEIR OCCUPANCY RATE IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Obiekty <i>Facilities</i>	Miejsca noclegowe <i>Number of beds</i>	Korzystający <i>Accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Accommodation provided</i>		Stopień wyko- rzystania miejsc noclego- wych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>
	stan w dniu 31 VII <i>as of 31 VII</i>	ogółem <i>total</i>	w tym tu- ryści za- graniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	w tym tu- rystom za- granicznym <i>of which for foreign tourists</i>		
Gminy miejsko-wiejskie: <i>Urban-rural gminas:</i>							
Miłakowo	-	-	-	-	-	-	-
Miłomłyn	3	349	6147	1339	16176	5425	20,0
Morağ	7	342	13164	344	21696	963	26,3
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Dąbrówno	3	285	6148	238	19687	1476	22,0
Grunwald	1	55	547	-	2818	-	23,3
Łukta	1	110	264	49	924	75	8,2
Małdyty	2	85	138	-	272	-	7,0
Ostróda	11	1360	52325	3992	129375	14788	45,0
MIASTO NA PRAWACH POWIATU <i>CITY WITH POWIAT STATUS</i>							
Elbląg	15	1024	48258	14407	82318	27927	27,5
Podregion olsztyński <i>Subregion</i>	154	19292	471758	119656	1241459	300060	x
POWIAT BARTOSZYCKI	6	163	5606	956	9298	1776	20,0
Gminy miejskie: <i>Urban gminas:</i>							
Bartoszyce	3	95	3598	910	6254	1701	18,6
Górowo Iławeckie	-	-	-	-	-	-	-
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas:</i>							
Biszynek	1	30	295	46	382	75	6,9
Sępól	1	20	15	-	306	-	43,7
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Bartoszyce	1	18	1698	-	2356	-	35,9
Górowo Iławeckie	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT KĘTRZYŃSKI	9	699	20769	6598	37315	14333	21,5
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Kętrzyn	4	410	12287	4056	25391	9929	24,0

TABL. IV. OBIEKTY NOCLEGOWE ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
W GMINACH ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W 2007 R. (cd.)
*COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN GMINAS
AND THEIR OCCUPANCY RATE IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Obiekty <i>Facilities</i>	Miejsca noclegowe <i>Number of beds</i>	Korzystający <i>Accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Accommodation provided</i>		Stopień wyko- rzystania miejsc noclego- wych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>
	stan w dniu 31 VII <i>as of 31 VII</i>		ogółem <i>total</i>	w tym tu- ryści za- graniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	w tym tu- rystom za- granicznym <i>of which for foreign tourists</i>	
Gminy miejsko-wiejskie: <i>Urban-rural gminas:</i>							
Korsze	-	-	-	-	-	-	-
Reszel	4	239	6306	1761	9383	3496	18,9
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Barciany	-	-	-	-	-	-	-
Kętrzyn	1	50	2176	781	2541	908	13,9
Srokowo	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT LIDZBARSKI	5	313	7763	1425	20149	5961	22,4
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Lidzbark Warmiński	2	55	3442	908	5992	2139	38,1
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina:</i>							
Orneta	-	-	-	-	-	-	-
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Kiwity	-	-	-	-	-	-	-
Lidzbark Warmiński	3	258	4321	517	14157	3822	19,1
Lubomino	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT MRAĞOWSKI	42	5534	196928	79967	485093	192590	43,3
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Mragowo	10	1374	41781	17661	108730	50789	32,0
Gmina miejsko-wiejska: <i>Urban-rural gmina:</i>							
Mikołajki	15	2889	138575	56800	331991	124940	54,5
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Mragowo	6	216	1886	1102	8830	5459	24,2
Piecki	6	640	9363	2902	18441	5973	28,0
Sorkwity	5	415	5323	1502	17101	5429	24,2
POWIAT NIDZICKI	5	396	6824	432	15367	1099	15,4
Gmina miejsko-wiejska: <i>Urban-rural gmina:</i>							
Nidzica	4	238	6388	432	12171	1099	14,3

TABL. IV. OBIEKTY NOCLEGOWE ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
W GMINACH ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W 2007 R. (cd.)
*COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN GMINAS
AND THEIR OCCUPANCY RATE IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Obiekty <i>Facilities</i>	Miejsca noclegowe <i>Number of beds</i>	Korzystający <i>Accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Accommodation provided</i>		Stopień wyko- rzystania miejsc noclego- wych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>
	stan w dniu 31 VII <i>as of 31 VII</i>		ogółem <i>total</i>	w tym tu- ryści za- graniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	w tym tu- rystom za- granicznym <i>of which for foreign tourists</i>	
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Janowiec Kościelny	-	-	-	-	-	-	-
Janowo	-	-	-	-	-	-	-
Kozłowo	1	158	436	-	3196	-	21,8
POWIAT OLSZTYŃSKI	49	5204	86554	2645	333729	14560	30,9
Gminy miejsko-wiejskie: <i>Urban-rural gminas:</i>							
Barczewo	7	529	14897	241	39019	817	30,9
Biskupiec	7	220	2797	444	6672	910	38,3
Dobre Miasto	1	22	2158	7	2831	52	38,5
Jeziorany	2	332	8935	30	18962	30	33,4
Olsztynek	8	1543	16821	854	104129	6449	31,4
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Dywity	-	-	-	-	-	-	-
Gietrzwałd	8	627	6669	484	26863	4239	16,3
Jonkowo	-	-	-	-	-	-	-
Kolno	2	468	10219	145	27386	430	27,0
Purda	6	930	11746	66	78751	488	50,3
Stawiguda	8	533	12312	374	29116	1145	24,7
Świątki	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT SZCZYCIEŃSKI	22	2302	19279	726	89530	2379	26,1
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Szczytno	2	120	2827	272	4931	682	11,3
Gmina miejsko-wiejska: <i>Urban-rural gmina:</i>							
Pasym	5	944	10177	251	44174	603	25,0
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Dźwierzuty	4	142	659	3	3699	8	24,5
Jedwabno	7	642	2999	149	21309	892	36,2
Rozogi	1	16	64	51	224	194	9,2
Szczytno	1	144	789	-	5719	-	56,2
Świątajno	2	294	1764	-	9474	-	26,4
Wielbark	-	-	-	-	-	-	-

TABL. IV. OBIEKTY NOCLEGOWE ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
W GMINACH ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W 2007 R. (cd.)
*COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN GMINAS
AND THEIR OCCUPANCY RATE IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Obiekty <i>Facilities</i>	Miejsca noclegowe <i>Number of beds</i>	Korzystający <i>Accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Accommodation provided</i>		Stopień wyko- rzystania miejsc noclego- wych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>
	stan w dniu 31 VII <i>as of 31 VII</i>		ogółem <i>total</i>	w tym tu- ryści za- graniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	w tym tu- rystom za- granicznym <i>of which for foreign tourists</i>	
MIASTO NA PRAWACH POWIATU <i>CITY WITH POWIAT STATUS</i>							
Olsztyn	16	4681	128035	26907	250978	67362	27,6
Podregion elcki <i>Subregion</i>	115	11208	195263	29185	662388	74534	x
POWIAT ELCKI	14	1129	25095	2961	67730	11204	29,3
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Elk	6	711	16704	2718	46863	10013	41,6
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Elk	4	226	4366	187	7948	998	11,8
Kalinowo	1	42	274	-	2861	-	21,0
Prostki	1	54	133	-	800	-	12,0
Stare Juchy	2	96	3618	56	9258	193	30,4
POWIAT GIŻYCKI	36	4633	96787	21164	240698	48420	27,1
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>							
Giżycko	12	1636	33751	13738	91011	33845	33,2
Gmina miejsko-wiejska: <i>Urban-rural gmina:</i>							
Ryn	7	895	38723	4969	66408	5607	34,7
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Giżycko	11	1740	17041	1373	68228	5009	19,7
Kruklanki	2	216	2972	328	8508	1684	17,1
Miłki	4	146	4300	756	6543	2275	23,8
Wydminy	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT GOŁDAPSKI	7	768	10998	711	148973	4425	63,0
Gmina miejsko-wiejska: <i>Urban-rural gmina:</i>							
Gołdap	4	648	10672	459	144811	993	64,0

**TABL. IV. OBIEKTY NOCLEGOWE ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
 W GMINACH ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W 2007 R. (dok.)**
*COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN GMINAS
 AND THEIR OCCUPANCY RATE IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Obiekty <i>Facilities</i>	Miejsca noclegowe <i>Number of beds</i>	Korzystający <i>Accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Accommodation provided</i>		Stopień wyko- rzystania miejsc noclego- wych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>
	stan w dniu 31 VII <i>as of 31 VII</i>		ogółem <i>total</i>	w tym tu- ryści za- graniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	w tym tu- rystom za- granicznym <i>of which for foreign tourists</i>	
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Banie Mazurskie	-	-	-	-	-	-	-
Dubeninki	3	120	326	252	4162	3432	40,6
POWIAT OLECKI	12	615	12971	260	30183	598	19,8
Gmina miejsko-wiejska: <i>Urban-rural gmina:</i>							
Olecko	11	569	12341	250	28553	576	21,2
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Kowale Oleckie	-	-	-	-	-	-	-
Świątajno	1	46	630	10	1630	22	9,3
Wieliczki	-	-	-	-	-	-	-
POWIAT PISKI	31	2523	32271	1479	104978	2996	21,3
Gminy miejsko-wiejskie: <i>Urban-rural gminas:</i>							
Biała Piska	-	-	-	-	-	-	-
Orzysz	8	404	4956	27	20423	76	28,5
Pisz	4	274	1125	-	10589	-	16,6
Ruciane-Nida	19	1845	26190	1452	73966	2920	20,7
POWIAT WĘGORZEWSKI	15	1540	17141	2610	69826	6891	27,4
Gmina miejsko-wiejska: <i>Urban-rural gmina:</i>							
Węgorzewo	11	932	13598	2431	41656	5911	21,8
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>							
Budry	-	-	-	-	-	-	-
Pozezdrze	4	608	3543	179	28170	980	44,2